

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **måndagen den 28 oktober 2019 kl. 13:15 i fullmäktigesalen.**

Kommunfullmäktiges ärendelista med tillhörande handlingar finns tillgängligt för allmänheten i kommunreceptionen i kommunens servicecenter i Sambiblioteket, Universitetsbacken 3A. Handlingarna finns även på kommunens webbplats, www.harnosand.se/kfwebb

Frågor till allmänhetens frågestund ska skickas in skriftligen innan sammanträdet börjar. Frågan ska ha inkommit senast kl.12 på fredagen innan fullmäktigesammanträdet för att kunna tas upp på närmaste sammanträdet. Ordföranden läser upp din fråga på mötet. Du måste uppge namn och din fråga måste beröra ett ärende som faller inom fullmäktiges beslutsområde. Frågan får inte handla om myndighetsutövning mot enskild. Du kan skicka in din fråga via kommunens hemsida, www.harnosand.se Mötet direktsänds på hemsidan.

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Information från Revisionen 2019
3. Allmänhetens frågestund i kommunfullmäktige 2019
4. Motion - Elevdatorer, byte från PC till en mer ändamålsenlig produkt
5. Motion - Ersätt engångsartiklar i plast
6. Motion - Skapa förutsättningar för insekter i stadsmiljö
7. Motion - Anlägg naturängar i offentliga miljöer
8. Delårsrapport Härnösands kommun Tertial 2 2019
9. Sjöfartsutbildning - Härnösand
10. Redovisning av obesvarade motioner och medborgarförslag
11. Sammanträdestider 2020
12. Avsägelser 2019
13. Valärenden 2019
14. Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2019
15. Korta frågor - korta svar 2019
16. Tillkommande motioner, interpellationer och frågor

Göran Norlander
ordförande

Från: dontreply@harnosand.se
Skickat: den 14 oktober 2019 16:34
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: Allmänhetens frågor

Namn
Andreas Menzel

Adress

Din fråga
Medborgarförslagen ersattes av e-förslag vid årsskiftet 2018-2019

Vid årsskiftet 2018-2019 försvann medborgarförslagen, då dessa skulle ersättas av ett e-förslag, nu har det snart gott ett år sedan e-förslaget skulle ha börjat gälla, men än har jag som medborgare inte sett e-förslaget på Härnösands Kommuns Websida, och nu undrar jag vad som har hänt och när kommer e-förslaget i gång, och till sist undrar jag hur många underskrifter det krävs för att förslaget skall tas upp till behandling i fullmäktige. Som det är i dag går det endast att ställa frågor, via frågeformuläret, men inte lämna några förslag, vilket jag tycker är väldigt syn

Härnösand 2019-10-14
Med Vänlig hälsning och tacksamt för svar
Andreas Menzel

Riktat sig din fråga till någon eller några specifika politiker? Skriv i sådana fall namnen här
Kommunfullmäktiges ordförande Göran Norlander

Samtycke
2019-10-14 16.33

Jag godkänner att de uppgifter jag skrivit i formuläret hanteras av Härnösands kommun enligt dataskyddsförordningen (GDPR).

Från: dontreply@harnosand.se
Skickat: den 7 oktober 2019 16:37
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: Allmänhetens frågor

Namn
Andreas Menzel

Adress

Din fråga

Ser att man redovisar de vid senaste fullmäktigesammanträddser ställda frågorna i protokollet och jag undrar om det skulle vara möjligt att redovisa även svaren på ställda frågor i protokollet, då frågor och svar hör i hop och då svaren i bland går väldigt fort och de kan vara lite svåra att uppfatta.

Riktat sig din fråga till någon eller några specifika politiker? Skriv i sådana fall namnen här Fullmäktiges Ordförande Göran Norlander

Samtycke

2019-10-07 16.37

Jag godkänner att de uppgifter jag skrivit i formuläret hanteras av Härnösands kommun enligt dataskyddsförordningen (GDPR).

Från: dontreply@harnosand.se
Skickat: den 1 oktober 2019 19:04
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: Allmänhetens frågor

Namn
Björn Anderson

Adress

Din fråga

Jag undrar när kommunen ska ta tag i Brännavägen mellan Hovsgatan och Rosenbäcksallen. Denna sträcka är en minst sagt fartsträcka och ytterst få som håller hastigheten (50). Det finns fotbollsplan, Kristinaskolan och Kastellskolan i närheten och många av barnen bor i Gerstaområdet. Dessa barn korsar Brännavägen både på morgon o eftermiddag. Det finns idag bara två övergångsställen, ett vid korsningen Hovsgatan och ett vid korsningen Rosenbäcksallen. Nåt måste göras NU innan nåt allvarligt händer, typ gupp och hastighetsbegränsning.

Riktat sig din fråga till någon eller några specifika politiker? Skriv i sådana fall namnen här
Kommunfullmäktige

Samtycke
2019-10-01 19.04

Jag godkänner att de uppgifter jag skrivit i formuläret hanteras av Härnösands kommun enligt dataskyddsförordningen (GDPR).

Från: dontreply@harnosand.se
Skickat: den 16 oktober 2019 14:27
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: Allmänhetens frågor

Namn
Karin Hedström Pieper

Adress

Din fråga

Hej,

Båda mina föräldrar är 87 år gamla och min mamma är dement och vårdas av min pappa. Jag undrar varför ni tog beslutet att stänga ett korttidsboende för äldre när man ser att behoven ökar. Beslutet har lett till att det är i stort sett omöjligt att som anhörig få avlastning. Köerna till till demensboende har dessutom på kort tid ökat kraftigt. Hur ser ni på frågan för framtiden?

Samtycke

2019-10-16 14.26

Jag godkänner att de uppgifter jag skrivit i formuläret hanteras av Härnösands kommun enligt dataskyddsförordningen (GDPR).

Från: dontreply@harnosand.se
Skickat: den 19 oktober 2019 14:37
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: Allmänhetens frågor

Namn
Tore Sowell

Adress

Din fråga

Utveckling av Smitingen. Campingkedjan First Camp fick oktober 2018 en så kallad markanvisning som ger ensamrätt i två års tid att utreda förutsättningarna för en campinganläggning. First Camp räknade med att kunna lämna besked hösten 2019. Hur är läget nu?

Samtycke
2019-10-19 14.36

Jag godkänner att de uppgifter jag skrivit i formuläret hanteras av Härnösands kommun enligt dataskyddsförordningen (GDPR).

Från: dontreply@harnosand.se
Skickat: den 18 oktober 2019 14:21
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: Allmänhetens frågor

Namn
Tore Sowell

Adress

Din fråga

Möjligheten att lämna så kallade Medborgarförslag togs bort årsskiftet 2018/2019. Beslutet att ersätta medborgarförslag med e-förslag togs av kommunfullmäktige redan i oktober 2017, men införandet har dröjt. När kommer det?

Samtycke
2019-10-18 14.21

Jag godkänner att de uppgifter jag skrivit i formuläret hanteras av Härnösands kommun enligt dataskyddsförordningen (GDPR).

Kommunstyrelsen

§ 142

Dnr 2019-000148 1.1.1.1

Motion - Elevdatorer, byte från PC till en mer ändamålsenlig produkt

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M), Olle Löfgren (L), Ingrid Nilsson (V), Johan Sundqvist (MP) och Lennart Bergström (SD).

Yrkanden

Anders Gäfvert (M) yrkar följande:

att uppdra till Skolnämnden undersöka möjligheten att skapa förutsättningar för varje skola att själva välja den IT-miljö som bäst passar deras behov. Med IT-miljö åsyftas den typ av hårdvara som elever och lärare använder i sitt arbete.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Anders Gäfverts (M) yrkande.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Anders Gäfverts (M) yrkandet.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Reservation

Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet i förmån för Anders Gäfverts (M) yrkande.

Bakgrund

I en motion från liberalerna föreslås att kommunen ska upphandla datorer som är bättre anpassade till skolans behov.

Kommunstyrelsen

Idag bestäms vilka elevdatorer som köps in av rektor efter samråd mellan skolan och IT-avdelningen. En referensgrupp från skolan beskriver behoven och IT-avdelningen lämnar förslag på produkter som på bästa sätt lever upp till dessa och lever upp till övriga krav som finns för användning i kommunens IT-miljö.

Utifrån detta föreslår kommunledningskontoret att motionen avslås då motionärens förslag tillgodoses inom denna hantering och inga nya beslut behövs.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ingen påverkan

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokollsutdrag, 2019-09-24 § 60

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2019-08-20

Motion – Elevdatorer, byte från PC till en mer ändamålsenlig produkt

Kommunstyrelseförvaltningen

Per Jonsson, 0611-34 80 19

per.jonsson@harnosand.se

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motion - Elevdatorer, byte från PC till en mer ändamålsenlig produkt

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att avslå motionen

Beskrivning av ärendet

I en motion från liberalerna föreslås att kommunen ska upphandla datorer som är bättre anpassade till skolans behov.

Idag bestäms vilka elevdatorer som köps in av rektor efter samråd mellan skolan och IT-avdelningen. En referensgrupp från skolan beskriver behoven och IT-avdelningen lämnar förslag på produkter som på bästa sätt lever upp till dessa och lever upp till övriga krav som finns för användning i kommunens IT-miljö.

Utifrån detta föreslår kommunledningskontoret att motionen avslås då motionärens förslag tillgodoses inom denna hantering och inga nya beslut behövs.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ingen påverkan

Beslutsunderlag

Motion från Liberalerna – Elevdatorer, byte från PC till en mer ändamålsenlig produkt – 2019-03-12.

Anna Bostedt
Kanslichef

Per Jonsson
Utredare

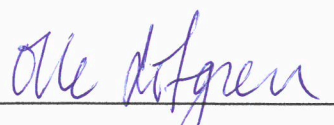
Elevdatorer, byte från PC till en mer ändamålsenlig produkt

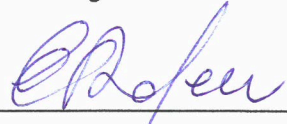
Digitaliseringen vid elevers lärande är helt i tiden, tillgänglighet, inkludering samt att ha ett levande läromedel som uppdateras kontinuerligt är bara några av fördelarna. De datorer som köps in till skolan är PC-datorer. Dessa är väldigt dyra och stöldbegärliga vilket gjort att inbrott skett vid ett flertal tillfällen, kostnaden belastar skolans ekonomi. Datorerna har en överkapacitet vad gäller processorkapacitet och grafik som inbjuder till spelande under raster då eleverna behöver vila och kanske få färre intryck. Fortsättningsvis gör detta att batteritiden ofta inte räcker en hel skoldag vilket kan försvåra pedagogisk anpassad placering av elever i klassrummet om eluttag saknas vid deras tilltänkta plats. Samtidigt tar det lång tid att starta upp dessa datorer vilket gör att värdefull lektionstid går förlorad i lektionernas inledningsfas då det är pedagogiskt fördelaktigt att datorernas skärmar är nedstängda tills eleverna fått instruktioner. Slutligen finns det flera exempel där det har varit svårt att få vår skolportal Schoolity att fungera tillsammans med Windows, då de bygger helt olika filhanteringssystem vilket resulterar i buggar som tar tid och energi från verksamheten. Detta hade kunnat undvikas om skolan hade inkluderats i upphandlingsprocessen.

Sammanfattningsvis enklare och billigare datorer som är mindre stöldbegärliga och som uppfyller skolans behov samt är anpassat till Schoolity.

Yrkande:

Att Härnösands kommun vid ny upphandling av datorer köper in datorer som möter ovanstående kravspecifikation.

Olle Löfgren Liberalerna Härnösand

Eva Olstedt Lundgren Liberalerna Härnösand

Kommunstyrelsen

§ 143

Dnr 2019-000159 1.1.1.1

Motion - Ersätt engångsartiklar i plast

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen, samt

att uppdra åt kommunstyrelsen att ta hänsyn till intentionerna i motionen vid revideringen av klimat- och energiplanen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Christina Lindberg (C) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Christina Lindbergs (C) bifallsyrkande.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Christina Lindbergs (C) bifallsyrkande.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Reservation

Centerpartiet reserverar sig till förmån för sitt bifallsyrkande.

Bakgrund

En motion har lämnats till kommunfullmäktige 2019-03-20 av Christina Lindberg (C). Motionären skriver att i dag använder kommunen engångsartiklar av plast som till exempel engångsmuggar, plastskedar med mera. Ett exempel är vid serveringen av fika under kommunfullmäktiges möten. Då används plastmuggar och plastskedar för att servera kaffe och te.

Vidare skriver motionären att i kommunens gällande Klimat- och energiplan anges det att kommunen har som vision att bygga en hållbar framtid med mål om att vara en ledande miljökommun. Härnösand ska minska

Kommunstyrelsen

klimatpåverkan av vår konsumtion, utveckla och minska våra inköp av resurskrävande varor och tjänster, förbygga avfall, främja återvinning och ett ansvarsfullt återbruk.

Motionären menar att kommunen bör föregå med gott exempel och att få saker att hända. Detta kan då vara att minska användningen av plast generellt och fasa ut engångsartiklar i plast i synnerhet.

Därför föreslås kommunfullmäktige besluta om att i kommunens verksamheter sluta använda plastmuggar och ersätta dem med porslinsmuggar eller andra miljövänliga muggar samt att i kommunens verksamheter fasa ut engångsartiklar i plast till förmån för miljövänliga alternativ.

I kommunens klimat- och energiplan har kommunen fem prioriterade insatsområden med totalt 22 inriktningar. Under inriktningen "Förebygga avfall, främja återvinning och ett ansvarsfullt återbruk" har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram kemikalieprogrammet och arbetet med Giftfri vardag, med syfte att dokumentera och fasa ut befintliga produkter och varor i kommunens verksamheter. Detta för att undvika farliga kemikalier vid upphandlingar och även sträva efter ett ansvarsfullt återbruk av varor. Skolorna arbetar aktivt med miljöcertifiering där plasten lyfts fram som ett problem i olika sammanhang. Härnösand är en av de kommuner med högst andel miljöcertifierade skolor och förskolor i Sverige, topp 3 bland Sveriges ekokommuner. Klimat- och energiplanen ska revideras och under detta arbete skulle arbetet med att fasa ut plast kunna implementeras.

Bedömning av ärendet

Kommunledningskontoret ser positivt på intentionerna i förslaget och anser att arbetet med att minska plastandvändningen i kommunen bör göras vid revideringen av kommunens klimat- och energiplanen. Att fasa ut plastartiklar i alla kommunens verksamheter kräver ett helhetsgrepp med konsekvensanalys utifrån kostnader och miljönytta. Detta anser kommunledningskontoret kan göras i arbetet med att revidera klimat-energiplanen.

Socialt perspektiv

Beslutet anses inte påverka det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet inte påverka det ekologiska perspektivet men på sikt ge en positiv inverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet anses inte påverka det ekonomiska och juridiska perspektivet.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokollsutdrag, 2019-09-24 § 61

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2019-09-11

Motion - Ersätt engångsartiklar i plast

Kommunstyrelseförvaltningen
Henrik Petre, 0611-348015
henrik.petre@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Ersätt engångsartiklar i plast

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen, samt

att uppdra åt kommunstyrelsen att ta hänsyn till intentionerna i motionen vid revideringen av klimat- och energiplanen.

Beskrivning av ärendet

En motion har lämnats till kommunfullmäktige 2019-03-20 av Christina Lindberg (C). Motionären skriver att i dag använder kommunen engångsartiklar av plast som till exempel engångsmuggar, plastskeidar med mera. Ett exempel är vid serveringen av fika under kommunfullmäktiges möten. Då används plastmuggar och plastskeidar för att servera kaffe och te.

Vidare skriver motionären att i kommunens gällande Klimat- och energiplan anges det att kommunen har som vision att bygga en hållbar framtid med mål om att vara en ledande miljökommun. Härnösand ska minska klimatpåverkan av vår konsumtion, utveckla och minska våra inköp av resurskrävande varor och tjänster, förbygga avfall, främja återvinning och ett ansvarsfullt återbruk.

Motionären menar att kommunen bör föregå med gott exempel och att få saker att hända. Detta kan då vara att minska användningen av plast generellt och fasa ut engångsartiklar i plast i synnerhet.

Därför föreslås kommunfullmäktige besluta om att i kommunens verksamheter sluta använda plastmuggar och ersätta dem med porslinsmuggar eller andra miljövänliga muggar samt att i kommunens verksamheter fasa ut engångsartiklar i plast till förmån för miljövänliga alternativ.

I kommunens klimat- och energiplan har kommunen fem prioriterade insatsområden med totalt 22 inriktningar. Under inriktningen "Förebygga avfall, främja återvinning och ett ansvarsfullt återbruk" har kommunstyrelseförvaltningen tagit fram kemikalieprogrammet och arbetet

med Giftfri vardag, med syfte att dokumentera och fasa ut befintliga produkter och varor i kommunens verksamheter. Detta för att undvika farliga kemikalier vid upphandlingar och även sträva efter ett ansvarsfullt återbruk av varor. Skolorna arbetar aktivt med miljöcertifiering där plasten lyfts fram som ett problem i olika sammanhang. Härnösand är en av de kommuner med högst andel miljöcertifierade skolor och förskolor i Sverige, topp 3 bland Sveriges ekokommuner. Klimat- och energiplanen ska revideras och under detta arbete skulle arbetet med att fasa ut plast kunna implementeras.

Bedömning av ärendet

Kommunledningskontoret ser positivt på intentionerna i förslaget och anser att arbetet med att minska plastandvändningen i kommunen bör göras vid revideringen av kommunens klimat- och energiplanen. Att fasa ut plastartiklar i alla kommunens verksamheter kräver ett helhetsgrepp med konsekvensanalys utifrån kostnader och miljönytta. Detta anser kommunledningskontoret kan göras i arbetet med att revidera klimat-energiplanen.

Socialt perspektiv

Beslutet anses inte påverka det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet inte påverka det ekologiska perspektivet men på sikt ge en positiv inverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet anses inte påverka det ekonomiska och juridiska perspektivet.

Beslutsunderlag

I denna skrivelse har kommunens hållbarhetsstrateg deltagit.

Anna Bostedt
Kanslichef

Henrik Petre
Utredare

Motion

Ersätt engångsartiklar i plast

Bakgrund

Idag använder kommunen engångsartiklar i plast som engångsmuggar, plastskedar och så vidare. I Rådhuset serveras till exempel vid kommunfullmäktiges sammanträden kaffe och te i plastmuggar och på toaletter finns likaså plastmuggar.

I kommunens gällande Klimat- och energiplan 2017-2020 anges att Härnösands kommun har som vision att bygga en hållbar framtid med mål om att vara en ledande miljökommun.

Härnösand ska minska klimatpåverkan av vår konsumtion, utveckla och minska våra inköp av resurskrävande varor och tjänster, förebygga avfall, främja återvinning och ett ansvarsfullt återbruk. Vidare finns ett program, Giftfri vardag, för att minska riskerna för negativa effekter på människor och miljö, stödja förvaltningarna att fasa ut produkter och varor och undvika farliga kemikalier vid inköp.

På kommunens hemsida under rubriken Hållbart samhälle finns information om att vi skapar ett hållbart samhälle och bidrar till att de nationella och globala målen nås. Vi ska leva som vi lär och visa vägen, och för att nå ända fram behöver vi en gemensam kraft. Tillsammans får vi saker att hända – för oss och våra kommande generationer.

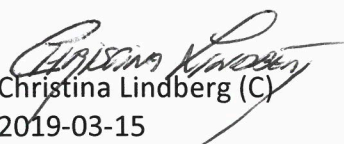
Att föregå med gott exempel och att få saker att hända i kommunen kan då vara att minska användningen av plast generellt och fasa ut engångsartiklar i plast i synnerhet.

Inom EU kan ett nytt lagförslag träda i kraft 2021 mot förbud av försäljning av olika produkter av engångsplast. I avvaktan på ny lagstiftning finns det åtgärder som kommunen kan vidta som att sluta använda engångsartiklar i plast.

Används porslinsmuggen mer än ca 60 gånger är den miljömässigt bättre än pappersmuggen. Engångsmuggar i plast kan bytas ut till porslinsmuggar där det är praktiskt möjligt att förvara och diska dem. Pappersmuggar används som ett alternativ eller som ett komplement till porslinsmuggar. Detta är en vinst för vår miljö och för den fikasugne som får en mer smakrik upplevelse när kaffe och te intas i porslinsmuggar.

Jag föreslår därför kommunfullmäktige

- att i kommunens verksamheter sluta använda plastmuggar och ersätta dem med porslinsmuggar eller andra miljövänliga muggar
- att i kommunens verksamheter fasa ut engångsartiklar i plast till förmån för miljövänliga alternativ

Christina Lindberg (C)
2019-03-15

Kommunstyrelsen

§ 144

Dnr 2019-000226 1.1.1.1

Motion - Skapa förutsättningar för insekter i stadsmiljö

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad så till vida att Resursgruppen och Etappen fortsätter att bygga och sätta ut insektshotell i Härnösand.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Olle Löfgren (L) och Johan Sundqvist (MP).

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

En motion har inkommit till kommunfullmäktige 2019-04-30 från Olle Löfgren (L) och Eva Olstedt- Lundgren (L) där motionärerna föreslår att kommunen ska bygga insektshotell. Bakgrunden till satsningen menar motionärerna är att det finns en vikande trend bland artrikedomen bland humlor, bin, fjärilar och övriga insekter. Anledningen till detta är den förtätning som sker i stadsmiljöer i flera städer i dag, det gäller också Härnösand. Detta minskar insekternas tillgång till blommande växter vilket leder till att populationerna blir mindre. Att bygga insektshotell i stadens grönområden skulle främja den ekologiska mångfalden menar motionärerna.

Under sommaren 2019 har Resursgruppen börjat ställa ut insektshotell i Härnösand. Förslaget från kommunledningskontoret är att under 2020 fortsätta med detta tillsammans med kommunens planekolog och teknikavdelningen på samhällsförvaltningen som kan peka ut lämpliga platser för hotellen. Etappen har meddelat att de kan bygga hotellen tillsammans med Resursgruppen och Resursgruppen står för materialet.

Kommunstyrelsen

Socialt perspektiv

Beslutet anses inte påverka det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet påverkar det ekologiska perspektivet positivt då insektshotell bidrar till en ökad mångfald och ökad population av insekter.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet anses inte påverka det ekonomisk eller juridiska perspektivet. Kostnaden för att bygga hotellen är marginell.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokollsutdrag, 2019-09-24 § 62

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2019-09-04

Motion – Skapa förutsättningar för insekter i stadsmiljö

Kommunstyrelseförvaltningen
Henrik Petre, 0611-348015
henrik.petre@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Skapa förutsättningar för insekter i stadsmiljö

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad så till vida att Resursgruppen och Etappen fortsätter att bygga och sätta ut insektshotell i Härnösand.

Beskrivning av ärendet

En motion har inkommit till kommunfullmäktige 2019-04-30 från Olle Löfgren (L) och Eva Olstedt- Lundgren (L) där motionärerna föreslår att kommunen ska bygga insektshotell. Bakgrunden till satsningen menar motionärerna är att det finns en vikande trend bland artrikedomen bland humlor, bin, fjärilar och övriga insekter. Anledningen till detta är den förtätning som sker i stadsmiljöer i flera städer i dag, det gäller också Härnösand. Detta minskar insekternas tillgång till blommande växter vilket leder till att populationerna blir mindre. Att bygga insektshotell i stadens grönområden skulle främja den ekologiska mångfalden menar motionärerna.

Under sommaren 2019 har Resursgruppen börjat ställa ut insektshotell i Härnösand. Förslaget från kommunledningskontoret är att under 2020 fortsätta med detta tillsammans med kommunens planekolog och teknikavdelningen på samhällsförvaltningen som kan peka ut lämpliga platser för hotellen. Etappen har meddelat att de kan bygga hotellen tillsammans med Resursgruppen och Resursgruppen står för materialet.

Socialt perspektiv

Beslutet anses inte påverka det sociala perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet påverkar det ekologiska perspektivet positivt då insektshotell bidrar till en ökad mångfald och ökad population av insekter.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet anses inte påverka det ekonomisk eller juridiska perspektivet.
Kostnaden för att bygga hotellen är marginell.

Beslutsunderlag

Motion – Skapa förutsättningar för insekter i stadsmiljö.

Diskussion har förts med Etappen och Resursgruppen för att säkerställa
möjligheten att bygga insektshotell.

Anna Bostedt
Kanslichef

Henrik Petre
Utredare

Motion

Skapa förutsättningar för insekter i stadsmiljö-

Liberalerna Härnösand

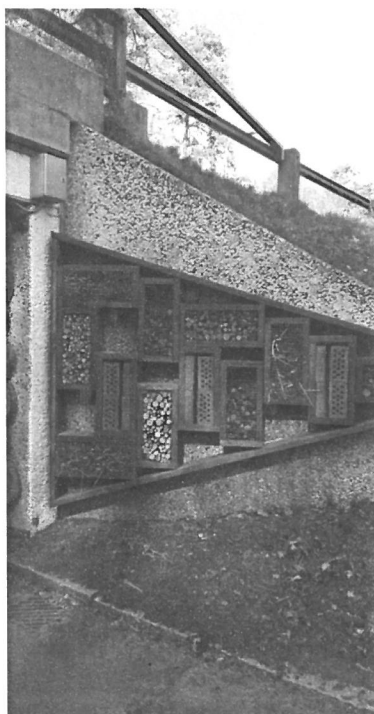
Bakgrund:

Mer och mer ses en svikande trend i stadsmiljö när det kommer till artrikedom bland humlor, bin, fjärilar och övriga insekter. Den förtätning som nu ses i många städer, däribland vår egen, minskar de utrymmen som finns kvar för blommande växter att locka till sig bin, humlor och insekter för pollinering och i slutändan tappar vi dessa invånare i Härnösand. Att i anslutning till stadens grönområden inrätta insektshotell och andra insatser för att främja biologisk mångfald i stadsmiljön.

Genomförande:

Installera insektshotell i staden. Exempelvis vid brofästen, tunnlar och vattendrag.

Inspiration från Linköping

Genom vårt förslag främjar vi biologisk mångfald och fler insekter i stadsmiljön.

Liberalerna föreslår:

Att kommunen anlägger och underhåller en mängd insektshotell.

Att personal som sköter och anlägger dessa hotell får adekvat utbildning.

Olle Löfgren

Eva Olstedt-Lundgren

Kommunstyrelsen

§ 145

Dnr 2019-000227 1.1.1.1

Motion - Anlägg naturängar i offentliga miljöer

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Olle Löfgren (L), Johan Sundqvist (MP) och Lennart Bergström (SD).

Yrkanden

Anders Gäfvert (M) yrkar bifall till motionen.

I yrkandet instämmer Christina Lindberg (C).

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Anders Gäfverts (M) bifallsyrkande.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med och Anders Gäfverts (M) bifallsyrkande.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Reservation

Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig till förmån för sitt eget bifallsyrkande.

Bakgrund

En motion har inkommit till kommunfullmäktige 2019-04-30 från Olle Lövgren (L) och Eva Olstedt- Lundgren (L). Motionärerna skriver att mer och mer ses en svikande trend i stadsmiljö när det kommer till artrikedom bland humlor, bin, fjärilar och övriga insekter. Den förtätning som nu ses i många städer, där ibland Härnösand, så minskar de utrymmen som finnas kvar för blommande växter att locka till sig humlor, bin och insekter för

Kommunstyrelsen

pollinering. Att låta delar av kommunens gräsmattor istället vara ängsmark menar motionärerna hjälpa många arter att fortsätta berika Härnösand.

Härnösands kommun gör idag en mängd åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden. Kommunen har förnärvarande 84 800 m² mark med ängsliknande skötsel och 9 000 m² ängsskötsel av ängsmark samt 143 000 m² mark som klipps två gånger per år. Vägslåttern (5.5 mil) görs sent på säsongen så att växterna ska hinna blomma och sätta frö. I kommande parkentreprenad har mängden gräsyta som ska klippas färre gånger per år ökat, vilket gynnar insekterna.

Att anlägga ny ängsmark ställer särskilda krav. Ängsmark kräver bland annat mager jord för att ängsblommor ska trivas. Gräsmattor är sådda på näringsrik matjord och eller har gödslats om det varit jordbruksmark. För att kunna anlägga en äng där det tidigare varit gräsmatta krävs bland annat djupplöjning, där översta lagret av marken tas bort. Att bara låta gräset växa skapar inte med säkerhet någon mångfald av floran, utan leder ofta bara till en högvuxen gräsyta som ser ovårdad ut. Det bör även finnas frökällor i närområdet till den tilltänkta ängsytan som möjliggör en spridning av blommor.

Ängsmark kräver särskilda maskiner för att slå. En ängsmark behöver slå en till två gånger per år och överblivet material kan inte ligga kvar då det kan leda till övergödning av marken. Att förändra skötseln av kommunens mark till fler ängar kommer leda till ökade kostnader för samhällsnämnden då avtalet kring parkentreprenaden är tecknat utifrån mängden ängsmark idag och maskinparken är dimensionerad utifrån dagens struktur.

Kommunledningskontorets bedömning är att kommunen idag har stora arealer ängsmark och att en ökad andel kommer att leda till högre kostnader för samhällsnämnden. Vid den förnyade upphandlingen av parkentreprenad kommer krav att ställas på att en större areal gräsmattor än tidigare bara slå två gånger per år, det kommer bland annat skapa mer mark för insekter att leva i.

Socialt perspektiv

Det sociala perspektivet påverkas inte i det förslag kommunledningskontoret föreslår.

Ekologiskt perspektiv

Det ekologiska perspektivet påverkas inte i det förslag kommunledningskontoret föreslår.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunstyrelsen

Det ekonomiska perspektivet påverkas inte i det förslag
kommunledningskontoret föreslår.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokollsutdrag, 2019-09-24 § 63

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2019-09-06

Motion – Anlägg naturängar i offentliga miljöer

Kommunstyrelseförvaltningen

Henrik Petre, 0611-348015

henrik.petre@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Anlägg naturängar i offentliga miljöer

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

En motion har inkommit till kommunfullmäktige 2019-04-30 från Olle Lövgren (L) och Eva Olstedt- Lundgren (L). Motionärerna skriver att mer och mer ses en svikande trend i stadsmiljö när det kommer till artrikedom bland humlor, bin, fjärilar och övriga insekter. Den förtätning som nu ses i många städer, där ibland Härnösand, så minskar de utrymmen som finnas kvar för blommande växter att locka till sig humlor, bin och insekter för pollinering. Att låta delar av kommunens gräsmattor istället vara ängsmark menar motionärerna hjälpa många arter att fortsätta berika Härnösand.

Härnösands kommun gör idag en mängd åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden. Kommunen har förnärvarande 84 800 m² mark med ängsliknande skötsel och 9 000 m² ängsskötsel av ängsmark samt 143 000 m² mark som klipps två gånger per år. Vägslåttern (5.5 mil) görs sent på säsongen så att växterna ska hinna blomma och sätta frö. I kommande parkentreprenad har mängden gräsyta som ska klippas färre gånger per år ökat, vilket gynnar insekterna.

Att anlägga ny ängsmark ställer särskilda krav. Ängsmark kräver bland annat mager jord för att ängsblommor ska trivas. Gräsmattor är sådda på näringsrik matjord och eller har gödslats om det varit jordbruksmark. För att kunna anlägga en äng där det tidigare varit gräsmatta krävs bland annat djupplöjning, där översta lagret av marken tas bort. Att bara låta gräset växa skapar inte med säkerhet någon mångfald av floran, utan leder ofta bara till en högvuxen gräsyta som ser ovårdad ut. Det bör även finnas frökällor i närområdet till den tilltänkta ängsytan som möjliggör en spridning av blommor.

Ängsmark kräver särskilda maskiner för att slås. En ängsmark behöver slås en till två gånger per år och överblivet material kan inte ligga kvar då det kan leda till övergödning av marken. Att förändra skötseln av kommunens

mark till fler ängar kommer leda till ökade kostnader för samhällsnämnden då avtalet kring parkentreprenaden är tecknat utifrån mängden ängsmark idag och maskinparken är dimensionerad utifrån dagens struktur.

Kommunledningskontorets bedömning är att kommunen idag har stora arealer ängsmark och att en ökad andel kommer att leda till högre kostnader för samhällsnämnden. Vid den förnyade upphandlingen av parkentreprenad kommer krav att ställas på att en större areal gräsmattor än tidigare bara slå två gånger per år, det kommer bland annat skapa mer mark för insekter att leva i.

Socialt perspektiv

Det sociala perspektivet påverkas inte i det förslag kommunledningskontoret föreslår.

Ekologiskt perspektiv

Det ekologiska perspektivet påverkas inte i det förslag kommunledningskontoret föreslår.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Det ekonomiska perspektivet påverkas inte i det förslag kommunledningskontoret föreslår.

Beslutsunderlag

Motion – Anlägg naturängar i offentliga miljöer

I denna tjänsteskrivelse har teknikförvaltningen deltagit

Jacobson, Ellen (1992). Skötselteknik för stadens ängar. Alnarp: Avdelningen för park och trädgårdsteknik vid Institutionen för lantbruksteknik, Sveriges lantbruksuniversitet.

Hammer, Mårten (1987). Del 3, Äng i urban miljö – anläggning och skötsel, En kunskapsöversikt. I: Kunskaper om gräs. Alnarp: Stad och land nr 61 1987, Movium i samarbete med Byggforskningsrådet.

Anna Bostedt
Kanslichef

Henrik Petre
Utredare

Motion

Anlägg naturängar i offentliga miljöer

Liberalerna Härnösand

Bakgrund:

Mer och mer ses en svikande trend i stadsmiljö när det kommer till artrikedom bland humlor, bin, fjärilar och övriga insekter. Den förtätning som nu ses i många städer, däribland vår egen, minskar de utrymmen som finns kvar för blommande växter att locka till sig bin, humlor och insekter för pollinering och i slutändan tappar vi dessa invånare i Härnösand.

Att låta delar av kommunens gräsmattor istället vara ängsmark hjälper många arter att fortsätta berika vår stad. Positiva bieffekter kan även ses genom besparing på underhållskostnader, mindre gräsklippning och vackrare stadsmiljö.

Genomförande:

Planera områden nära skolor för att ge elever och lärare möjlighet att nyttja områdena i den pedagogiska undervisningen, under året.

Relaterad läsning:

Rapport från WWF om gröna städer

https://www.wwf.se/cdn.triggerfish.cloud/uploads/2019/01/14-4026_urbangrönska_151018_2.pdf

Lunds Universitet: Naturupplevelser i städer kräver biologisk mångfald

<https://www.lu.se/article/naturupplevelser-i-stader-kraver-biologisk-mangfald>

Vita arkitekter

https://whitearkitekter.com/se/wp-content/uploads/sites/3/2018/06/Slutrapport_WRL_2016-25_Att-anl%C3%A4gga-urbana-artrika-%C3%A4ngsmarker.pdf?fbclid=IwAR2DfVxlDwzzUvVnJmUkQLpbdj2dNRCZfulKZpTx2kningjl8rp_ChT7Rzs

Genom vårt förslag främjar vi biologisk mångfald och fler insekter i stadsmiljön.

Liberalerna föreslår:

Att delar av den kommunala mark som idag endast är gräsmatta görs om till en levande naturäng.

Att personal som sköter och anlägger dessa marker får adekvat utbildning.

Olle Löfgren

Eva Olstedt-Lundgren

Kommunstyrelsen

§ 147

Dnr 2019-000405 1.1.1.1

Delårsrapport Härnösands kommun Tertial 2 2019

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna Delårsrapport Härnösands kommun Tertial 2 2019 och överlämna den till revisionen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna Delårsrapport Härnösands kommun Tertial 2 2019.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Härnösands kommun redovisar ett positivt resultat med 29,6 mnkr efter åtta månader. Jämfört med budget för samma period är det en positiv avvikelse med 6,0 mnkr, men jämfört med föregående års utfall är resultatet 2,3 mnkr lägre.

Tillsammans redovisar nämnderna vid delåret ett överskott jämfört med budget med 7,5 mnkr. Kommunstyrelsen visar ett överskott på 8,1 mnkr jämfört med budget. Arbetslivsnämnden samt Skolnämnden har ett positivt resultat jämfört med budget ca 2,0 mnkr vardera. Socialnämnden -1,5 mnkr och Samhällsnämnden -3,4 mnkr.

Kommunens prognos för helåret är ett nollresultat, dvs. en negativ avvikelse mot budget med 23 mnkr. Den fastslagna budgeten för 2019 är lagd utifrån att kommunen tidigare redovisade pensioner med fullfonderingsmodellen. Den negativa resultateffekten av att kommunen anpassat redovisningen till gällande lagstiftning och nu använder blandmodellen är ca 50 mnkr på helår. Prognosen innefattar att kommunen begär gottgörelse från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse avseende 2018.

Kommunstyrelsen

Nämnderna har sammanlagt prognosticerat ett underskott mot budget med 5,7 mnkr vid årets slut. Samhällsnämnden beräknas landa på 2,1 mnkr i överskott vilket är 2,9 mnkr sämre än det budgeterade överskottet på 5,0 mnkr. Socialnämnden tros hamna på ett underskott med 7,4 mnkr jämfört med det budgeterade nollresultatet.

För att kommunen ska nå de finansiella målen och därmed god ekonomisk hushållning behöver alla nämnder klara budget och kommunens resultat vara minst 23,0 mnkr. Delårsrapporten indikerar på att helårets målnivå på 1,4% avseende resultatöverskott i procent av skatter & statsbidrag inte kommer att uppnås. Målet att samtliga nämnder och styrelser ska klara sin budget kommer därmed inte att uppnås. Bedömningen är att 3 nämnder av 5 kommer att klara sin budget.

En prognostiserad bedömning av kommunens övergripande mål avlämnas i delårsbokslutet. Den baseras på förväntad effekt av aktiviteter genomförda under årets första åtta månader samt på utvecklingen av styrtalen över tid.

Fyra av styrtalen visar på en positiv utveckling gentemot målnivån medan övriga är oförändrade sedan föregående mätning. Övriga är oförändrade eller har minskat marginellt.

Sammanfattningsvis lyckas kommunen inte uppnå ett balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt utifrån invånarnas behov och förväntningar inom givna ramar. Därmed bedöms inte god ekonomisk hushållning kunna uppnås vid årets slut.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2019-10-02

Delårsrapport Härnösands kommun Tertial 2 2019

Ekonomiavdelning

Lena Einarsson

lena.einarsson@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Delårsrapport Härnösands kommun Tertial 2 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen förslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna Delårsrapport Härnösands kommun Tertial 2 2019 och överlämna den till revisionen.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Delårsrapport Härnösands kommun Tertial 2 2019.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun redovisar ett positivt resultat med 29,6 mnkr efter åtta månader. Jämfört med budget för samma period är det en positiv avvikelse med 6,0 mnkr, men jämfört med föregående års utfall är resultatet 2,3 mnkr lägre.

Tillsammans redovisar nämnderna vid delåret ett överskott jämfört med budget med 7,5 mnkr. Kommunstyrelsen visar ett överskott på 8,1 mnkr jämfört med budget. Arbetslivsnämnden samt Skolnämnden har ett positivt resultat jämfört med budget ca 2,0 mnkr vardera. Socialnämnden -1,5 mnkr och Samhällsnämnden -3,4 mnkr.

Kommunens prognos för helåret är ett nollresultat, dvs. en negativ avvikelse mot budget med 23 mnkr. Den fastslagna budgeten för 2019 är lagd utifrån att kommunen tidigare redovisade pensioner med fullfonderingsmodellen. Den negativa resultateffekten av att kommunen anpassat redovisningen till gällande lagstiftning och nu använder blandmodellen är ca 50 mnkr på helår. Prognosen innefattar att kommunen begär gottgörelse från Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse avseende 2018.

Nämnderna har sammanlagt prognosticerat ett underskott mot budget med 5,7 mnkr vid årets slut. Samhällsnämnden beräknas landa på 2,1 mnkr i överskott vilket är 2,9 mnkr sämre än det budgeterade överskottet på 5,0 mnkr. Socialnämnden tros hamna på ett underskott med 7,4 mnkr jämfört med det budgeterade nollresultatet.

För att kommunen ska nå de finansiella målen och därmed god ekonomisk hushållning behöver alla nämnder klara budget och kommunens resultat vara minst 23,0 mnkr. Delårsrapporten indikerar på att helårets målnivå på 1,4% avseende resultatöverskott i procent av skatter & statsbidrag inte kommer att uppnås. Målet att samtliga nämnder och styrelser ska klara sin budget kommer därmed inte att uppnås. Bedömningen är att 3 nämnder av 5 kommer att klara sin budget.

En prognostiserad bedömning av kommunens övergripande mål avlämnas i delårsbokslutet. Den baseras på förväntad effekt av aktiviteter genomförda under årets första åtta månader samt på utvecklingen av styrtalen över tid.

Fyra av styrtalen visar på en positiv utveckling gentemot målnivån medan övriga är oförändrade sedan föregående mätning. Övriga är oförändrade eller har minskat marginellt.

Sammanfattningsvis lyckas kommunen inte uppnå ett balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt utifrån invånarnas behov och förväntningar inom givna ramar. Därmed bedöms inte god ekonomisk hushållning kunna uppnås vid årets slut.

Beslutsunderlag

Delårsrapport Härnösands kommun Tertial 2 2019.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Lena Einarsson
Ekonomichef

Härnösands
kommun

Delårsrapport

Härnösands kommun 2019-08-31

Delårsrapport

Status: Godkänd Rapportperiod: 2019-08-31 Organisation: Härnösands kommun

Innehållsförteckning

Delårsrapport	1
1 Förvaltningsberättelse	3
1.1 Omvärldsanalys.....	3
1.1.1 Samhällsekonomi.....	3
1.1.2 Näringsliv	4
1.1.3 Arbetsmarknad	7
1.1.4 Befolkning	10
1.2 Kommunens styrning och mål	11
1.2.1 Hur kommunen styrs	11
1.2.2 Målprogram	11
1.2.3 Vad följs upp i delårsboksutet?	12
1.2.4 God ekonomisk hushållning.....	17
1.3 Finansiell analys	18
1.3.1 Kommunen	18
1.3.2 Koncernen.....	20
1.4 Medarbetare	21
1.4.1 Kommunen som attraktiv arbetsgivare.....	21
2 Verksamhetsberättelser	23
2.1 Kommunstyrelsen	23
2.1.1 Viktiga händelser.....	23
2.1.2 Ekonomi.....	25
2.2 Skolnämnden.....	26
2.2.1 Viktiga händelser.....	26
2.2.2 Ekonomi.....	27
2.3 Socialnämnden	28
2.3.1 Viktiga händelser.....	28
2.3.2 Ekonomi.....	29
2.4 Samhällsnämnden.....	30
2.4.1 Viktiga händelser.....	30
2.4.2 Ekonomi.....	32
2.5 Arbetslivsnämnden.....	33
2.5.1 Viktiga händelser.....	33
2.5.2 Ekonomi.....	35
2.6 Härnösandshus.....	36
2.7 Härnösands Energi och Miljö	37

2.8	Räddningstjänsten Höga kusten - Ådalen	39
3	Finansiella rapporter	42
3.1	Resultaträkning.....	42
3.2	Balansräkning	43
3.3	Noter.....	45
3.4	Drift- och investeringsredovisning	47
4	Redovisningsprinciper	49

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Omvärldsanalys

1.1.1 Samhällsekonomi

Utdrag ut SKLs ekonomirapport samt Handelsbankens makroanalys:

Nationellt/kommunalt perspektiv

Den svenska konjunkturen försvagas i år. BNP-tillväxten bedöms falla till 1,4 procent per år 2019 och 2020, från 2,4 procent 2018. Den långa perioden av ökad sysselsättning ser därför ut att upphöra. SKL räknar med att vändpunkten kommer i år (2019). Men konjunkturavmattningen går långsamt och påverkar arbetsmarknaden med fördröjning.

Huvudförklaringen till den låga svenska BNP-tillväxten 2019 och 2020 i SKLs prognoser är en dämpning av investeringarna, som tyngs av sjunkande bostadsbyggande. Nedväxlingen av den svenska BNP-tillväxten beror dock även på en avmattning på den svenska exportmarknaden.

SKL ser fler osäkerhetsfaktorer, både på hemmaplan och i omvärlden. De starka svenska offentliga finanserna är därför betryggande. Men produktiviteten tycks ha stagnerat och frågan är vad som händer med sysselsättningen vid en lågkonjunktur: kanske underskattas risken för att de senaste årens jobblöft följs av en större nedgång, vilket skulle dämpa den offentliga sektorns inkomster, inte minst för kommuner och regioner.

Omvärldsanalys

Handelsbankens globala konjunkturprognos från 21 augusti 2019 förutspår även de en ekonomisk avmattning som fördjupas och breddas. Tillväxten är så långsam att man kan tala om en regelrätt försvagning av konjunkturen, och de lägsta arbetslöshetsnoteringarna bedöms ligga bakom oss. Konjunkturons vikande trend, samt ökad andel barn och äldre i kommunerna sätter ökad press på kommuner. Handelsbankens bedömning gör gällande att kommunerna är beroende av tillskjutna statliga medel för att upprätthålla välfärden. Skulle sådana utebli bedömer man skattehöjningar som nödvändiga. Enligt finansdepartementets beräkningar uppgår finansieringsgapet för Sveriges kommuner, dvs. skillnaden mellan den utgiftsnivå man kan ha med dagens skattesats och den utgiftsnivå som krävs för att upprätthålla dagens nivå i välfärden, till ca 110 miljarder kronor år 2026. Detta skulle motsvara en skattehöjning på 4-5 kronor fram till 2026, alternativt omfattande effektiviseringar om statligt tillskjutna medel uteblir.

Kostnadsutjämningsystemet

Kostnadsutjämnningen är en del av det kommunalekonomiska utjämningsystemet. Kostnadsutjämnningen är mellankommunal, dvs. de bidrag som en del kommuner och landsting får i systemet är lika stora som de avgifter övriga kommuner och landsting betalar. Ser man till utjämningsystemet i sin helhet står staten för den allra största delen av

finansieringen, vilket 2019 var ca 119 miljarder kronor. Syftet med det kommunalekonomiska utjämningsystemet är att skapa likvärdiga förutsättningar för kommuner och landsting att ge sina invånare service av hög kvalitet. Det trots de stora skillnader i strukturella och opåverkbara faktorer som finns, exempelvis vad gäller skattekraft, befolkningsstruktur och geografiska förutsättningar.

Regeringen publicerade 29 augusti 2019 ett pressmeddelande om att de går vidare med förslaget om ett uppdaterat kostnadsutjämningsystem genom att överlämna förslag om ändringar till Lagrådet. Förslaget innebär bl.a. att utjämnningen förstärks utifrån faktorer som gleshet och socioekonomi. Sammantaget ska omfördelningen öka och utjämnningen förstärkas. Förslaget föreslås träda i kraft från 1 januari 2020, och förväntas för Härnösands del innebära ett tillskott i kostnadsutjämningsystemet.

1.1.2 Näringsliv

Härnösands tillväxtstrategi mot år 2030 är ett av kommunens långsiktiga övergripande dokument och ligger till grund för det fortsatta tillväxtarbetet.

Aktiviteter som är kopplade till tillväxtstrategins genomförande sker genom insatser utifrån mål och visionsdokument, strategier, program, samverkansavtal verksamhetsplaner.

Näringslivsarbetet

Näringslivsarbetet utgör en viktig del för att förverkliga tillväxtstrategins målbild. Arbetet fokuserar på att arbeta brett med näringslivets förutsättningar. Näringslivsenheten erbjuder företagslots med service till blivande och etablerade företag till olika kontakter, lokaler, tomtmark, tillstånd, mötesplatser osv.

Näringslivsenheten utvecklar kontinuerligt samarbetet med företagsorganisationerna i Härnösand. Främst genom samarbete med HNEF (Härnösands företagares ekonomiska förening), HÄR företagarförening, Nyföretagarcentrum, Leader Höga kusten, Landsbygdsrådet och Höga kusten turism.

Prioriterande arbete under 2019

- Etablering av Nyföretagarcentrum
- Enkla vägen
- Landsbygd 2.0
- Besöksnäring
- Mark och exploatering
- Evenemang
- HÄR - Handel och möten

Nyföretagarcentrum

Under våren 2019 har Nyföretagarcentrum startat kontor i Härnösand. De har olika typer av möten och evenemang:

- Information eller utbildning i grupp, för de som funderar, men inte är klar över förutsättningarna. Som regel sker sådana möten en gång per månad
- Introduktionsmöten, enskild rådgivning för de som har en färdig affärsidé och jobbar med affärsplanen.
- Specialevenemang, mässor, utbildning och liknande.

Nystartade företag

Under första halvåret har 59 nya företag startats i Härnösand. Samma period under 2018 var siffran 49 stycken. Det är en ökning på över 20 procent.

Från januari till juni har antalet konkurser minskat med 57 procent jämfört med samma period förra året.

Enkla vägen för företag

När det gäller service till företag utvecklas processerna för hur företagsärenden hanteras internt i kommunen. "Enkla vägen för företag" både som företagslots i alla företagsärenden och servicegarantier som utvecklats har marknadsföras mer under 2019 bland annat med en film på kommunens hemsida.

Landsbygd 2.0

Landsbygd 2.0 är ett Leaderprojekt med målet att skapa bättre möjligheter att bo, leva, arbeta och driva företag på landsbygden.

Under våren har projektet landsbygd 2.0 fått stor publicitet genom användandet av en ny metod som ska skapa förutsättningar för fler strandnära boenden på landsbygden. Alla som äger fastigheter i utpekade strandnära lägen på landsbygden har fått en enkät med frågan om de kan tänka sig att sälja, stycka av eller på annat sätt bidra med mark. Cirka 200 svarade att de är intresserade eller vill veta mer.

Besöksnäring

Besöksnäringen är utpekad som den nya basnäringen vilket regeringen förtydligar genom att arbeta fram en nationell strategi för besöksnäringen som sträcker sig mellan 2020-2030. Besöksnäringen är sedan länge en prioriterad tillväxtfaktor för Härnösands kommun.

Höga Kusten är ett av Sveriges mest kända platsvarumärken. Härnösand lockar allt fler besökare och antalet gästnätter på hotell och vandrarhem ökar stadigt från 56 900 år 2012 till 70 740 år 2016. Härnösand bidrar till utvecklingen på många sätt. Samarbetet med Birka Cruises som arrangerar kryssningar till Härnösand och Höga Kusten fortsätter och Birka har anläpt hamnen i Härnösand 5 ggr. Med över 7000 besökare.

Härnösands kommun ska genom översiktsplaneringen och samarbetet med Höga kusten destination AB arbeta strategiskt för att utveckla besöksnäringen.

Mark och exploatering

Exploatering av mark för bostäder och industri fortsätter i Härnösand. Kommunen samarbetar nära med näringslivet och andra aktörer för att göra Härnösand till en bättre kommun att leva, bo och verka i. Aktuell just nu är att omvandla del av Kattastrand och Seminariet till attraktiva bostadsområden. HSB bygger just nu ett flerbostadshus med 21 lägenheter på Kanaludden. Under våren 2019 stod Westerlinds flerbostadshus med 28 lägenheter klart för inflyttning på Bryggaren Strand. Under året har två tomter på Lövudden sålts, och det första huset är under byggnation.

Exploatering av mark för industri fortsätter också. Kretsloppsodlingen av tomater har t.ex. dubblat växthusytan och nu fortsätter arbetet med att planlägga ytterligare industrimark på västra Saltvik.

Evenemang

Program kring evenemang och möten har upprättats. Framgångsrikt arrangerade evenemang och möten stärker varumärket, ger turistekonomiska effekter till näringsliv, bygger attraktivitet och skapar förutsättningar till ett rikt utbud av minnesvärda upplevelser för både invånare och besökare. Kommunen har under 2019 stöttat olika evenemang, som till exempel Nostalgidagarna och Stadsfesten. Syftet med att stötta olika aktiviteter är att de ska leda till ökat antal gästnätter och andra positiva effekter för Härnösand och Höga Kusten. Härnösand ska uppfattas som en framgångsrik evenemangskommun för invånare, besökare och arrangörer.

Handel

Ett samarbetsavtal med företagarföreningen HÄR beslutades under 2018. Trenden är att centrumkärnor kompletteras med t.ex. bostäder, upplevelser och restauranger. Företagarföreningen HÄR ska i samarbete med kommunen äga och arrangera ett antal aktiviteter som stärker utvecklingen av stadskärnan samt vara initiativtagare till insatser som stärker intentionerna i samverkansavtalet.

Viktiga händelser 2019

- Vindkraftspark Viksjö
- Framtidens livsmedel
- Myndighetsetableringar
- Ny Översiktsplan
- Campus Härnösand

Vindkraftspark i Viksjö

Arbetet med vindkraftsparken i Viksjö har startat.

E.ON har beslutat att bygga två vindkraftsparker med totalt 114 vindkraftverk i Viksjö. Det blir en av Europas största landbaserade vindkraftsanläggningar och den i särklass största investeringen någonsin i Härnösands kommun.

Projektet kommer skapa många arbetstillfällen, framför allt under byggtiden, och när vindkraftsparken är klar beräknas driften sysselsätta cirka 15 personer. Totalt investeras över fem miljarder kronor.

Framtidens livsmedelsindustri.

En förstudie kring framtidens livsmedelsindustri har pågått under ht 2018. Den har sin utgångspunkt i regeringens beslut att stärka genomförandet i den nationella livsmedelsstrategin. Målet är att inom 5 år etablera ett centrum för FoU/innovation inom foodtech samt skapa ett eller flera produktionsområden för kretsloppsbasead (integrerad biologisk) matproduktion.

Myndighetsetableringar

Under våren blev det klart att Härnösands ska få 80 nya statliga arbetstillfällen. Delar av verksamheter från fem olika myndigheter flyttas till en gemensam kontorsgemenskap i Härnösand. Det är förslaget i den utredning som regeringen beställt. Det är verksamhet från Skolverket, Socialstyrelsen, Skatteverket, Sida och Kammarkollegiet som flyttas. Specialpedagogiska skolmyndigheten ska fungera som värdmyndighet.

Arbete pågår även med att tillsammans med Sollefteå ge bästa förutsättningar till försvarsmaktens verksamhet att växa i länet.

Ny översiktsplan "Mitt Härnösand 2040"

Under 2019 börjar vi arbetet med en ny översiktsplan för Härnösands kommun. Processen för att ta fram en översiktsplan är lång och innehåller flera tillfällen där invånare deltar. Projektet planeras att pågå 2019 - 2022. Under utredningsskedet har kommunen genomfört flera dialoger med andra myndigheter, föreningar och invånare för att få bättre kunskap om hur vi ska planera för framtidens Härnösand.

Campus Härnösand

Under våren har en campusutvecklare rekryterats. Verksamheten bygger på interna och externa samverkansprocesser för att möjliggöra efterfrågade, strategiska utbildningar i Härnösand.

Syftet med verksamheten inom Campus Härnösand är att stärka näringslivets kompetensförsörjning i Härnösand och regionen. Campus ska vara utåtriktad och ha hög kvalitet på verksamhet och efterfrågestyrd utbildning.

1.1.3 Arbetsmarknad

Sverige och vår omvärld

Efter flera år av stark tillväxt och högkonjunktur bedöms nu den globala konjunkturen ha passerat sin topp och en konjunkturavmattning står för dörren. Faktorer som tydligt kan komma att påverka den globala ekonomin finns i form av risk för tilltagande handelskrig mellan USA och Kina, formerna för Storbritanniens utträde ur EU samt nya handelsmönster som följd av ökade miljökrav och miljöskatter. Dessa faktorer kan, beroende på hur de utvecklas, komma att påverka Sveriges export negativt, vilket i sin tur kan få negativ effekt på landets ekonomiska utveckling och på arbetsmarknadsläget i stort.

Det mesta tyder på att även svensk ekonomi passerat sin topp och nu befinner sig i en avmattningsfas, dock väntas den svenska högkonjunkturen enligt Konjunkturinstitutet bestå även under 2020. Förväntansläget på framtiden inom den svenska tillverkningsindustrin har dock dämpats vilket bidrar till att investeringstempot bromsar in, men den fortsatt relativt starka tillväxten i vår omvärld har positiv inverkan på exportberoende länder såsom Sverige. (Konjunkturinstitutets prognos, publicerad juni 2019)

Svensk arbetsmarknad är fortsatt stark och näringslivet har under en längre period upplevt hög efterfrågan på varor och tjänster. Arbetsförmedlingens senaste prognos gällande arbetsmarknadsutsikterna (publicerad juni 2019) visar dock på ett svagare stämningsläge hos företagen i jämförelse med föregående år. Trots detta planerar företagen för fler anställda under det närmaste året, dock är skillnaderna i synen på framtida rekryteringsbehov inom olika branscher stora. Den totala sysselsättningen i landet väntas öka även kommande år.

Västernorrland

Länets arbetsmarknad är fortsatt relativt stark men har en fortsatt en hög arbetslöshet i jämförelse med rikssnittet. I augusti 2019 uppgick länets arbetslöshetsnivå till 8,1 procent, i landet är motsvarande siffra 7,0 procent. Skillnaderna mellan länets kommuner gällande arbetslöshetsnivåer är dock mycket stora, i Härnösand återfinns den högsta arbetslösheten i länet (11,4%), och i Ånge den lägsta (6,2%). (Arbetsförmedlingens offentliga statistik, sept 2019)

Arbetsförmedlingens prognos (juni 2019) visar att nästan varannan (49%) av arbetsgivarna inom näringslivet i länet bedömer att de kommer att möta en ökad efterfrågan på företagets varor/tjänster kommande 12-månadersperiod, medan drygt nio procent förväntar sig att möta en minskad efterfrågan. Fyra av tio arbetsgivare uppger att de kommer att utöka antalet anställda den närmaste tiden. Samtidigt uppger nästan varannan offentlig arbetsgivare och var fjärde privat arbetsgivare i länet svårigheter med att hitta arbetskraft med rätt kompetens att rekrytera.

Generationsskiftet pågår med hög omfattning i länet och fram till år 2025 väntas 2700 personer årligen nå en ålder på 65 år. Länets befolkning har under perioden 2010-2018 ökat med ca. 4 000 personer, samtidigt har befolkningen i yrkesaktiv ålder (16-64 år) minskat med 5 200 personer. Detta leder till att det är färre personer som kan producera de varor och tjänster som är efterfrågade, och företagens rekryteringsproblem kan väntas kvarstå.

Sysselsättningen i länet bedöms fortsätta öka under innevarande och kommande år med totalt ca. 800 personer. En förutsättning för att denna ökning ska kunna ske är att arbetsgivarna kan rekrytera den kompetens som eftersöks. Då det råder stor konkurrens om arbetskraften, samtidigt som många arbetslösa saknar den utbildningsnivå som efterfrågas för de lediga jobben, är det ett troligt scenario att antalet arbetstagare som fortsätter att förvärvsarbeta efter 65 års ålder kommer att fortsätta öka i stället för att dessa arbetstillfällen går till de som i dagsläget står utanför arbetsmarknaden.

Härnösand

De utmaningar som länet står inför gällande demografi och svårigheter för arbetsgivare att finna rätt kompetens gäller även för Härnösand. Arbetsmarknaden i kommunen består till stor del av offentliga tjänster och mer än vartannat arbetstillfälle återfinns inom detta område. De arbetstillfällen som inte kräver minst gymnasiekompetens är litet till antalet. Mot bakgrund av branschstrukturen i kommunen krävs ofta minst gymnasieutbildning för att nå en anställning. I Härnösand har ca. 4 av 10 arbetslösa en förgymnasial utbildning som sin högsta utbildningsmerit, och av dessa har ca. 6 av 10 kortare utbildning än nioårig grundskola. Personer som har en utbildningsnivå som motsvarar minst en avslutad gymnasieutbildning har en betydligt lägre relativ arbetslöshet än personer med enbart förgymnasial utbildning.

Kommunens stora mottagande av utrikes födda under flyktingvågen syns fortfarande tydligt i statistiken. Andelen arbetslösa totalt i kommunen ligger på en hög nivå, (11,4%). Arbetslöshetssiffrorna för den totala gruppen arbetslösa samt för den totala gruppen ungdomar i augusti 2019 når i stort sett samma nivåer som augusti 2018, dock har arbetslöshetsnivåerna i gruppen utrikesfödda samt utrikesfödda ungdomar minskat med 3 respektive 1,7 procentenheter under perioden och når i augusti 39,6% respektive 41,4%.

Kommunen har fått flera positiva besked som väntas ge effekter på den lokala arbetsmarknaden, detta gäller exempelvis förslaget om att etablera 80 statliga jobb i kommunen och arbetet med etableringen av vindkraftsparken i Viksjö. Den lokala arbetsmarknaden gynnas också av den ökande turismen inom Sveriges gränser samt av att besöksnäringen i området växer med ökande antal gästnätter som följd. Förslaget att stänga den lokala Arbetsförmedlingen väcker viss oro kring företagets möjligheter till kompetensförsörjning som är en viktig parameter för utvecklingen av näringslivet och arbetsmarknadsläget.

Utmaningar

Företagen i Härnösand ser positivt på framtiden, dock finns tydliga signaler om svårigheter att finna rätt kompetens för att växa och vara konkurrenskraftiga. Västernorrland och Härnösand har en högre andel lågutbildade arbetslösa i jämförelse med riket, och för att kunna motverka brist på kompetens lokalt behövs fortsatt fokusering på utbildning i olika former. Ungdomar behöver i högre grad slutföra gymnasiet och vuxna vägledas till vidareutbildning. Det är dock viktigt att inte enbart satsa på utbildningslösningar för att

mildra kompetensbrist och minska utanförskap. För den grupp människor som inte har reella möjligheter att tillgodogöra sig en utbildning behövs istället arbetstillfällen som inte ställer krav på tidigare erfarenhet eller formell utbildning, sådana arbetstillfällen är idag få till antalet i Härnösand.

Även behovet av utökad myndighetssamverkan framträder tydligt utifrån de utmaningar som arbetsmarknadsläget medför, där syftet med samverkan är att korta tiden till kompetensförsörjning för företagen och tiden till arbete eller utbildning för arbetssökande. Att höja utbildningsnivån och finna nya vägar till kompetensförsörjning för företagen och offentlig verksamhet kräver nya tankesätt och samverkansformer.

Parallellt med låg utbildningsnivå i gruppen arbetslösa har länet och kommunen en hög andel utrikesfödda som ännu inte nått förankring på svensk arbetsmarknad. Att tillvarata förmågor, kunskap, och erfarenhet som finns i denna grupp skulle kunna avhjälpa delar av de negativa konsekvenserna som företagens kompetensbrist riskerar att orsaka. För att lyckas med detta krävs samverkan mellan olika aktörer såväl när det gäller utbildning och språkträning, som möjligheter att nå arbetslivserfarenhet.

Under 2019 har arbetet med "Jobbspår" som en skräddarsydd väg från arbetslöshet till arbete fortskridit, och kombinationen av riktade insatser till arbetssökande i form av såväl utbildning som praktik hos arbetsgivare med rekryteringsbehov gett goda resultat, både för företag och för arbetssökande. Arbetet med att fortsätta utveckla lokala jobbspår bedöms fortsatt viktigt för kompetensförsörjningen, tillsammans med arbetet att skapa fler arbetstillfällen som inte kräver gymnasiekompetens.

För att Härnösands kommun ska kunna fortsätta att möta framtida kompetensbehov, både i den kommunala organisationen och i kommunen som helhet, är det betydelsefullt att fortsätta utveckla olika arbetsformer, såsom samverkan och processorienterade arbetssätt.

1.1.4 Befolkning

I Västernorrlands län uppgår invånarantalet efter andra kvartalet till 245 720, en ökning med 267 personer sedan årsskiftet. Ökningen härleds till inflyttning och endast Sundsvall uppvisar ett positivt födelsenetto (+55). Befolkningen i Sundsvall, Örnsköldsvik och Härnösand växer medan övriga kommuner minskar.

Härnösand ökade sin befolkning med 89 personer under första halvåret och har nu 25 209 invånare. Födelsenettot i kommunen är ett underskott (-5) och flyttningsnettot ett överskott (+79). En positiv justeringspost tillkommer med 16 personer. Justeringsposten består av händelser som inträffat under 2018 men som rapporterats 2019.

Inflyttningen från andra kommuner till Härnösand är högre(+602) än utflyttningen till övriga kommuner (-523).

2014	2015	2016	2017	2018	2019, halvår
24 755	25 066	25 269	25 190	25 120	25 209

1.2 Kommunens styrning och mål

1.2.1 Hur kommunen styrs

En av kommunfullmäktiges främsta uppgifter är att utverka mål och riktlinjer för verksamheterna samt att följa de övriga föreskrifter som gäller för dem. De långsiktiga målen utgör själva ramen för styrningen. De spänner över alla grundläggande områden och stakar ut den gemensamma färdriktningen.

För att veta i vilken mån kommunen lyckas med sina ambitioner krävs fokus på uppföljning och resultat. Därför har kommunfullmäktige utverkat kortsiktiga, avgränsade och konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal som anger vad nämnder och bolagsstyrelser ska prioritera under året och vad uppföljningen ska fokusera på. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete, med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela kommunens samlade verksamheter, såväl nämnder som kommunala bolag. För att uppföljning ska kunna ske på likartat sätt följer kommunstyrelsen upp alla mål i delårsrapporter och årsredovisning. Nämndernas och styrelsernas måluppfyllelse sammanställs till ett kommungemensamt resultat.

1.2.2 Målprogram

Härnösands målprogram gäller för perioden 2016-2019. Programmet innehåller en vision och åtta kommunövergripande mål fördelade på två perspektiv (se bild). Det första perspektivet – Härnösandsperspektivet – speglar den önskvärda utvecklingen i kommunen generellt. Här betonas samverkan mellan olika aktörer och vikten av att kommunorganisationen bidrar till detta. Det andra perspektivet – organisationsperspektivet – innehåller mål för den verksamhet som kommunen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi. De övergripande målen 1-4 är placerade under Härnösandsperspektivet och mål 5-8 under Organisationsperspektivet.

Vision 2019: Härnösand - bygger en hållbar framtid

Härnösand är en levande mötesplats där människor förverkligar sina drömmar. En kommun i positiv utveckling som tar ledarskap för framtiden. En plats med centralortens attraktion, landsbygdens rikedom och med uppkoppling mot omvärlden. Härnösand erbjuder hög livskvalitet för alla invånare och gäster. Vårt gemensamma mål är ett solidariskt samhälle med ekologisk omställning som grund. Här bygger vi en hållbar framtid!

Kommunens övergripande perspektiv och mål 2016-2019

1.2.3 Vad följs upp i delårsbokslutet?

Utfallet av sex styrtal redovisas i följande sammanställning, övriga redovisas i samband med årsredovisningen. En prognostiserad bedömning av kommunens övergripande mål presenteras. Den baseras på förväntad effekt av aktiviteter genomförda under årets första åtta månader samt på utvecklingen av styrtalen över tid.

Färgförklaring

	Inte uppfyllt
	Delvis uppfyllt
	I hög grad uppfyllt
	Uppfyllt

Titel	Bedömning
Mål 1- Attraktivt boende i unik livsmiljö	
Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad	
Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete	
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa	
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	
Mål 6 - God service med gott bemötande	
Mål 7 - Framtidens arbetsgivare	
Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi	

Resultatuppdrag grupperade per övergripande mål				
Mål 1: Attraktivt boende i unik livsmiljö	Målnivå 2019	Aug 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Medborgarnas bedömning av kommunen som en bra plats att bo och leva på ska öka	90,0%	*)	82,0%	84,0%
Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet ska	Index 57	*)	Index 53	Index 45

öka				
Mål 2: Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad	Måltal 2019	Aug 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Resultatet i Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimatet ska öka	Index 3,55	Index 3,08	Index 3,00	Index 3,01
Andelen deltagare som efter 12 månaders arbetsförberedande insatser upplever en förbättrad anställningsbarhet ska öka	50,0%	53,0%	41,0%	50,0%
Mål 3: Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete	Måltal 2019	Aug 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Andel invånare som är nöjda med kommunens gång- och cykelvägar ska öka	Index 53	*)	Index 48	Index 51
Antalet resor med kollektivtrafik ska öka	700 000	*)	722 086	603 063
Andelen miljöbilar i kommunorganisationen ska öka	80,0%	*)	70,0%	64,0%
Mål 4: Kunskapsstaden där alla kan växa	Måltal 2019	Aug 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Andelen elever i grundskolans åk 3 som deltagit i alla delprov och som klarat alla delprov för ämnesprovet svenska och svenska som andra språk ska öka	78,0%	*)	67,0%	76,0%
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till ett gymnasieprogram ska öka	84,5%	*)	83,6%	77,3%
Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildning inom fyra år i kommunen ska öka	78,0%	*)	82,4%	77,4%
Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs i kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå med godkänt betyg ska öka (<i>delvis nytt resultatuppdrag fr.o.m dec 2018, därav inga historiska data</i>)	80,0%	*)		
Andel deltagare som saknar grundskole- eller gymnasiebetyg och är inskrivna i arbetsmarknadsåtgärd, som börjar studera inom kommunal vuxenutbildning ska öka	65,0%	53,0%	42,0%	60,0%

Mål 5: Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	Måltal 2019	Aug 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst ska öka	91,0%	*)	90,0%	90,0%
Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende ska öka	89,0%	*)	88,0%	89,0%
Mål 6: God service med gott bemötande	Måltal 2019	Aug 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Andelen medborgare som tar kontakt med kommunen via telefon och får direkt svar på en enkel fråga ska öka.	52,0%*)	*)	53,0%	50,0%
Den genomsnittliga handläggningstiden för att få ekonomiskt bistånd ska minska	19 dgr	24 dgr	30 dgr	39 dgr
Mål 7: Framtidens arbetsgivare	Måltal 2019	Aug 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Nöjd medarbetarindex ska öka	Index 83	*)	Index 79	Index 78
Sjukfrånvaron ska minska	6,8%	6,9%	6,9%	6,9%
Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning ska öka	90,0%	80,0%	81,0%	80,0%
Mål 8: Välskött och stabil ekonomi	Måltal 2019	Aug 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning	1,4%	*)	2,9%	1,4%
Samtliga nämnder och styrelser ska följa budget	5 av 5	3 av 5	3 av 5	3 av 5
*) Uppföljning av måltal sker i december				

Mål 1 - Attraktivt boende i unik livsmiljö: Målet bedöms vara delvis uppnått vid årets slut.

Inflyttningen till Härnösand ökar. Nya bostadsområden växer fram och byggnadstakten är fortsatt hög. Tillkomsten av fler attraktiva bostäder väntas påverka resultatet i medborgarundersökningen i positiv riktning.

Kommunen röner framgångar i arbetet med att öka medborgarnas upplevelse av trygghet. Härnösand arbetar aktivt med social hållbarhet och nudging-aktiviteter (med "nudging" menas att ge en lätt knuff i rätt riktning). Inom ramen för #WeDo pågår flera aktiviteter, insatser, utbildningar och initiativ för att skapa ett modernt samhälle som bygger på glädje, trygghet och respekt. Arbetet har bland annat medfört att årets stadsfest kunde genomföras utan en enda anmälan om ofredande. Resultatet av årets medborgarundersökning presenteras i december.

Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad: Målet bedöms vara delvis uppnått vid årets slut.

Fler företag startar. Under första halvåret tillkom 59 nya i Härnösand, en ökning med drygt 20 % jämfört med samma period förra året. Regeringen har presenterat förslag från en utredning som visar att delar av verksamheter från fem olika myndigheter flyttas till en kontorsgemenskap i Härnösand. Detta innebär 80 nya statliga arbetstillfällen och att trenden av minskad statlig närvaro i Härnösand bryts. Kringeffekter väntas för det privata näringslivet.

Under kommande år ska insatser genomföras för att förbättra tjänstemännens och politikernas attityder till företagande. Härnösand har de senaste åren fått försämrade resultat i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet, så även i år. Kommunen tappar 9 platser och intar 254:e plats. Av 84 tillfrågade företag anser 34% att företagsklimatet är gott. Ansträngningar behöver göras för att förbättra både politikers och tjänstemäns attityder till företagande.

För att förbättra förutsättningarna för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att få sysselsättning, erbjuder kommunen arbetsförberedande program/insatser. Vid den självskattning som gjorts inför delåret uppger 53% av deltagarna att de värderar sin anställningsbarhet högre efter insatserna än innan. Bedömningen är att målnivån för 2019 kommer att uppnås för detta resultatuppdrag.

Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete: Målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Det kollektiva resandet med buss ökar sedan föregående års kraftiga prissänkningar. Tåortstrafiken har en resandeökning med ca 50% jämfört med samma period förra året och allt pekar på att måltalet om 800 000 resor under 2019 kommer att uppnås. Under året har ett 30-tal laddplatser för elbilar etablerats runt om i Härnösand, genom samverkan med Hemab, Härnösandshus och andra aktörer.

Härnösands kommun är nu med i det nationella projektet Glokala Sverige med ambitionen att förena de globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030 med verkligheten på lokal nivå, i kommunens alla verksamheter. Med utbildning, erfarenhetsdelning, nätverkande och information kan Härnösand tillsammans med ett 80-tal andra kommuner dra nytta av varandra.

Härnösand strävar efter att sätta framtidens livsmedelsindustri på kartan med kretsloppsodling i fokus. Flera forskningsprojekt pågår inom området, bland annat för att utvinna fiskfoder från livsmedelsavfall.

Kommunen har arrangerat aktiviteter såsom "Plogga" och "Palla hos mig". Att plogga innebär att kombinera fysisk aktivitet med att göra miljön en tjänst, för att uppmärksamma nedskräpningen och vikten av en ren närmiljö. "Palla hos mig" är en aktivitet som handlar om att skapa sammanhållning och gemenskap, och att dela på äpplen eller annat i trädgården som annars går till spillo.

Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa: Målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Inom förskola pågår ett arbete med att stärka barnens språk och läs- och skrivförmåga. För detta erhålls medel inom ramen för det statliga Läslyftet. Inom grundskola och gymnasium har fokus legat på att utveckla digitalisering, bland annat genom att utöka personalens IKT-kompetens (informations- och kommunikationsteknik). Åtgärder har även vidtagits för att främja nyanländas lärande genom ett projekt som finansieras av Skolverket.

Under första halvåret har närmare 800 betyg satts inom vuxenutbildningen. Av dessa är ca 81 % godkända betyg. Resultatet är något bättre än samma period 2018. För att förbättra resultatet har vuxenutbildningen satsat på extra anpassningar och särskilt stöd, något som har gett ett positivt resultat. Andelen elever som behöver individuella lösningar förväntas fortsätta att öka.

Antalet deltagare som påbörjat studier vid Komvux på grund- eller gymnasienivå är lägre än vid samma tidpunkt förra året. Orsakerna beror bland annat på att de ekonomiska incitamenten har minskat nämnvärt. Färre ungdomar har erbjudits studiekontrakt och möjligheterna till förhöjt studiebidrag via CSN har minskat, vilket ger kännbara konsekvenser för den som väljer att studera. Många med svensk bakgrund som anvisas till socialförvaltningen och från arbetsförmedlingen, har svår psykisk ohälsa, kognitiva funktionshinder och/eller tidigare missbruksproblematik som gör att de inte är redo att börja studera trots avsaknad av gymnasieutbildning/grundskola.

Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd: Målet bedöms vara i hög grad uppfyllt vid årets slut.

Brukarnöjdheten inom hemtjänst och särskilt boende har legat på en hög nivå i Härnösand under flera år. Förklaringen återfinns i aktivt värdegrundsarbete och i att förutsättningar för brukares delaktighet i fråga om genomförandeplaner har skapats. Utfallet av årets brukarundersökning presenteras i december. Socialförvaltningen upplever relativt stora svängningar på enhetsnivå gällande brukares behov av hemtjänst vilket påverkar möjligheten att anpassa personaltätheten. En korttidsavdelning har omvandlats till särskilda boendeplatser för dementa. Färre korttidsplatser kräver utveckling av nya arbetssätt och rutiner.

Mål 6 - God service med gott bemötande: Målet bedöms vara i hög grad uppfyllt vid årets slut.

Kommunens servicenivå har de senaste åren fått goda betyg när det gäller att ge snabba svar på inkommande samtal. För att ytterligare underlätta för medborgarna att få stöd och hjälp har ett kundforum införts på hemsidan. Där finns möjligheten att söka bland svar på vanliga frågor som rör kommunens verksamheter eller att själv ställa en fråga. Antalet sidvisningar uppgick till 1 120 i augusti månad. Arbetet med att förbättra service och handläggning är ett fortsatt prioriterat område. Resultatet av servicemätningen presenteras i december.

Den genomsnittliga handläggningstiden för ekonomiskt bistånd vid nybesök har minskat de senaste åren; från 41 dagar 2016 till 24 dagar per augusti 2019. Förklaringen består i en framgångsrik medverkan i SKL:s nationella utvecklingsarbete inom området.

Mål 7 - Framtidens arbetsgivare: Målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Kompetensplattformar har utarbetats för kommunens medarbetare och chefer. Plattformarna ska utgöra grunden i kompetensförsörjningsarbetet som präglas av ledorden "attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla". Kommunen ska med detta tydliggöra förväntningar och krav på både medarbetare och chefer, bidra till måluppfyllelse, ge inspiration och energi, visa ambitionen för medarbetarskap/ledarskap, vara ett underlag för dialog, utvärdering och kompetensförsörjning samt stärka kommunens arbetsgivarvarumärke. På sikt väntas ansträngningarna ge positiva effekter på medarbetarindex.

Sjukfrånvaron har legat på en stabil och förhållandevis låg nivå sedan 2017. Sjukfrånvaron inom socialförvaltningen har minskat sedan tertial 1 2019 och det ackumulerade sjuktalet för januari till och med juli uppgår till 6,2 %.

Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning har minskat något sedan årsbokslutet; från 81% till 80%. Inom ramen för Heltidsprojektet genomför kommunen en systemändring för att kunna erbjuda alla en heltidsanställning i grunden. Resultatuppdraget kommer att utgå från och med årsskiftet.

Fokusering på digitalisering för verksamhetsutveckling kommer att vara en viktig nyckel för att locka en ny generation medarbetare.

Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi: Målet bedöms inte vara uppnått vid årets slut.

Resultatöverskottet - som är ett nyckeltal där periodens resultat sätts i relation till skattemedel - når vid delåret upp till 2,7 %, vilket är något bättre än periodens budgeterade resultatöverskott.

Prognosen pekar på att helårets målnivå (1,4%) inte kommer att uppnås. Det beror bland annat på att medel inte har avsatts för kommunens samtliga pensionskostnader i budget. Vid budgetarbetet var fullfonderingsmodellen fortfarande den modell som gällde. Bytet av pensionsredovisningsmodell som genomfördes i juni månad har lyft behovet av den omprioriteringen i budget. Bytet av redovisningsmodell har även medfört att Härnösands kommun numera redovisar positiv soliditet.

I årets budget har kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden fått resultatuppdrag på totalt 17 mnkr. Vid delårsbokslutet har tre av fem nämnder ett positivt utfall gentemot budget inklusive resultatuppdrag. Socialnämnden och samhällsnämnden har negativ avvikelse. Båda dessa nämnder kommer att upprätta en handlingsplan.

1.2.4 God ekonomisk hushållning

Kommunens mål- och resultatstyrning uttrycker realism och handlingsberedskap då vi ständigt ställs inför nya utmaningar, samtidigt som vi ska ha god ekonomisk hushållning. För att lyckas behöver vi, förutom att ha en utvecklad planering med framförhållning, tydliga mätbara mål och en rättvisande och tillförlitlig redovisning, ge service som är

anpassad efter invånarnas behov och förväntningar och säkerställa ett balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt.

Sammanfattande bedömning: Eftersom kommunen inte lyckats uppnå ett balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt utifrån invånarnas behov och förväntningar inom givna ramar, bedöms inte god ekonomisk hushållning uppnås vid årets slut.

1.3 Finansiell analys

1.3.1 Kommunen

1.3.1.1 Resultat och kapacitet

Samtliga nyckeltal, utgående balans samt utfall för år 2018 är omräknade enligt blandmodellen.

Resultat	Augusti 2019	Augusti 2018
Resultat, mnkr	29,6	31,9
Procent av skatteintäkter och statsbidrag, %	2,7 %	2,9 %

Härnösands kommun redovisar ett positivt resultat under 2019 års två första tertial. Jämfört med budget för samma period är det en positiv avvikelse med 6 mnkr. Jämfört med föregående års utfall är resultatet 2,3 mnkr lägre. Vid mättillfället är semesterlöneskulden låg och kommer att växa innan året är slut. Det är en av de större cykliska effekterna att ta hänsyn till vid prognosläggning. Det gör att prognosen landar på noll istället för ett större positivt resultat som det skulle bli när man räknar om resultatet per augusti till helår.

Prognosen för helåret är ett nollresultat, dvs. en negativ avvikelse mot budget med 23 mnkr. Den fastslagna budgeten för 2019 är lagd utifrån att kommunen redovisade pensioner med fullfonderingsmodellen. Resultateffekten av att kommunen valt att använda den s k blandmodellen är ca 50 mnkr på helår.

Resultatöverskottet mätt i procent av skatteintäkter och statsbidrag sjunker jämfört med samma period föregående år.

Balanskravsutredning (mnkr)	201908
Periodens resultat	29,6
samtliga realisationsvinster	-0,1
vissa reavinster enl undantagsmöjlighet	0
vissa reaförluster enl undantagsmöjlighet	0
orealiserade förluster i värdepapper	0
återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0

Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	29,5
medel till resultatutjämningsreserv	0
medel från resultatsutjämningsreserv	0
Periodens balanskravsresultat	29,5

Härnösands kommun klarar balanskravet för perioden men har sedan årsbokslut 2018 ett negativt balanskravsresultat om -5,4 mnkr. Det finns ett förslag till plan för att hantera föregående års negativa balanskravsresultat men det är ej hanterat.

Intäkts- och kostnadsutveckling (förändring i procent)	Augusti 2019
Verksamhetens intäkter	-2,0 %
Verksamhetens bruttokostnader	1,1 %
Skatteintäkter och statsbidrag	1,7 %
Verksamhetens nettokostnad	1,8 %

Verksamhetens nettokostnad bör inte öka i en snabbare takt än ökningen av skatteintäkter och statsbidrag för att leva upp till god ekonomisk hushållning. Prognosen för pensionskostnaden avseende 2019 har ökat och det finner sin förklaring i en högre pensionsavsättning. Som i sin tur finner sin förklaring genom nyanställningar och nya förtroendevalda. Utmärkande del är en direktavsättning om 5,4 mnkr som utgörs av en påbörjad utbetalning till en före detta förtroendevald, där ingen pensionsskuld fanns upptagen. Pensionsutbetalningarna är också högre med anledningen av att fler valt att påbörja sin pension i förtid. Prognosen för den avgiftsbestämda pensionen har en mindre prognostiserad kostnad på grund av en lägre antagen löneökning av SKL.

Investeringar	Augusti 2019	Augusti 2018
Investeringsvolym, mnkr	20,4	24,9
Investeringsvolym efter avdrag för investeringsinkomster, mnkr	18,6	23,8
Investeringsvolym/skatteintäkter och generella statsbidrag, %	1,8 %	2,3 %

Kommunens investeringar uppgår i augusti till 20,4 mnkr, vilket är något lägre jämfört med motsvarande period 2018. I Härnösands kommuns beslutade årsplan budgeterades investeringsvolymen för året uppgå till 61 mnkr, varav 41 mnkr finansieras med interna medel och 20 mnkr med externa medel. Prognosen för året är att dessa medel, dvs. 61 mnkr, kommer att förbrukas i sin helhet.

1.3.1.2 Risk och kontroll

Likviditet	Augusti 2019	December 2018
Kassalikviditet %	54 %	36 %
Rörelsekapital, mnkr	-133,2	-234,4
varav semesterlöneskuld	35,7	68,1

Det är önskvärt att ha ett normalvärde på 100 % i likviditet.

Rörelsekapitalet som är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder är fortsatt negativt. Strävan är att ha ett positivt rörelsekapital för att kunna finansiera den löpande verksamheten och undvika likviditetskriser.

Soliditet	Augusti 2019	December 2018
Soliditet %	36 %	34 %
Eget kapital, mnkr	359,8	330,2

Soliditet beskriver den långsiktiga betalningsförmågan. Soliditeten kommer fortsatt att stärkas när goda resultat levereras.

Låneskuld	Augusti 2019	December 2018
Låneskuld, mnkr	210	190

En nyupplåning på 20 mnkr genomfördes under tertiäl 1. I kommunens låneportfölj har lån motsvarande 120 mnkr en rörlig ränta vars snittränta under perioden är i linje med snitträntan för det senaste året.

Borgensåtagande (mnkr)	Augusti 2019	December 2018
Borgen	1 372,8	1 327,9
Varav		
• kommunala bolag	1 349,2	1 304,3
• egnahem	0,2	0,2
• övriga	23,4	23,4

Kommunens borgensåtagande har ökat med närmare 45 mnkr mellan årsskiftet och sista augusti. Därav är ett lån på 18 mnkr löst i början av september, vilket ger en reell ökning med 27 mnkr. Investeringsbehoven hos Härnösands Energi och Miljö AB förklarar ökningen. Kommunen tar ut en borgensavgift på 0,4 %, vilken kommer att uppgå till drygt 5,0 mnkr under 2019. Målet på sikt är att minska och avsluta ingångna borgensåtaganden som ligger utanför kommunen och dess bolag.

1.3.2 Koncernen

1.3.2.1 Resultat och kapacitet

Kommunkoncernen består idag av koncernerna Härnösandshus, Härnösands Energi och Miljö samt Invest i Härnösand där kommunen äger 100 % av moderbolagen. Tillika ingår kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen varav kommunens andel uppgår till 33 %.

Koncernen kan utökas med ytterligare bolag. Kommunfullmäktige gav i juni 2019 Härnösands Kommunfastigheter tillstånd att förvärva 50 % av bolaget Härnösand Handel AB, bolaget innehåller fastigheterna Telegrafan 13, 26 och 27. De fastigheter som idag utgör Prismagallerian. Affären har överklagats till Förvaltningsrätten, ingen överlåtelse har skett. Vidare kan ytterligare företag bedömas upptas som ett konsolideringsobjekt och därmed tas upp i kommunkoncernen som en följd av nya redovisningsrekommendationer. Föremål för utredning innan årsbokslutet 2019 är bland annat Stiftelsen läns museet i Västernorrland, Härnösands Näringsliv AB, Höga Kusten Destination AB,

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län samt Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse.

1.4 Medarbetare

1.4.1 Kommunen som attraktiv arbetsgivare

Kompetensförsörjningen är en av kommunens största utmaningar de kommande åren. Utmaningarna består i att efterfrågan på en viss kompetens i dag är större än vad tillgången är. Det är därför viktigt att ta tillvara på och utveckla den kompetens som finns inom organisationen, samtidigt som vi behöver nya sätt för att attrahera och rekrytera nya medarbetare.

Ett arbete med att utveckla kompetensplattformar för både medarbetare och chefer har genomförts.

Plattformarna kommer bli grunden i vårt kompetensförsörjningsarbete, "den röda tråden" genom alla delar av processen:

"attrahera – rekrytera – utveckla – behålla – avveckla".

Nästa steg är att utveckla uppföljning av prestation och hur vi genomför utvecklingssamtal.

Sjukfrånvaro i %	
Totalt	5,5
Kvinnor	5,8
Män	4,8
29 år eller yngre	6,0
30 - 39 år	5,2
40 - 49 år	4,5
50 - 59 år	6,0
60 år eller äldre	6,4

Sjukfrånvaro per förvaltning i %	
Kommunstyrelseförvaltning	4,0
Arbetslivsförvaltning	5,8
Samhällsförvaltning	3,1
Skolförvaltning	5,5
Socialförvaltning	6,2

Antal anställda fördelade på sysselsättningsgrad			
Tillsvidareanställda		Antal personer	%
	Alla	1 926	100
	1-74%	70	4
	75-99%	289	15

	100%	1 568	81
Visstidsanställda		Antal personer	%
	Alla	161	100
	1-74%	23	14
	75-99%	23	14
	100%	116	72

Tillsvidareanställda (antal) per förvaltning	
Kommunstyrelseförvaltning	208
Arbetslivsförvaltning	82
Samhällsförvaltning	69
Skolförvaltning	748
Socialförvaltning	819

Lönekostnader	
Löner, pensioner och sociala avgifter Tkr	824 787

Sjukfrånvaron ligger fortsatt på en förhållandevis låg nivå jämfört med andra kommuner. Trots det finns det områden där vi behöver bli bättre på och utveckla vårt främjande och förebyggande arbete för att nivån ska kunna hållas på en acceptabel nivå.

Antal tillsvidareanställda har ökat något sedan årsskiftet och andelen visstid minskat något. Den största ökningen återfinns på socialförvaltningen och beror på den verksamhetsövergång (Ugglan och Älandsgården) som skedde i början året av.

2 Verksamhetsberättelser

2.1 Kommunstyrelsen

2.1.1 Viktiga händelser

Bostäder, företagande och besöksnäring: Den positiva utvecklingen med exploatering av mark för bostäder och industri fortsätter. Samarbete pågår med näringsliv och andra aktörer för att göra Härnösand till en bättre kommun att leva, bo och verka i. Kattastrand och Seminariet omvandlas till attraktiva bostadsområden och HSB bygger flerbostadshus med 21 lägenheter på Kanaludden. Under året har två tomter på Lövudden sålts och det första huset är under konstruktion. Kretsloppsodlingen har fördubblat växthusytan och planläggning av ytterligare industrimark på västra Saltvik fortsätter.

Under våren har Nyföretagarcentrum öppnat kontor i Härnösand. De erbjuder bland annat information, rådgivning och utbildning för personer med företagsidéer.

Besöksnäringen är den nya basnäringen, detta förtydligar regeringen genom en nationell strategi för åren 2020-2030. Besöksnäringen är sedan länge en prioriterad tillväxtfaktor för Härnösands kommun. Höga Kusten är ett av Sveriges mest kända platsvarumärken. Härnösand lockar allt fler besökare och antalet gästnätter ökar stadigt. Samarbetet med Birka Cruises fortsätter och båten har anläpt hamnen i Härnösand 5 ggr under året med över 7 000 besökare.

Program för evenemang och möten har upprättats. Framgångsrikt arrangerade evenemang och möten stärker varumärket, ger turistekonomiska effekter till näringsliv, bygger attraktivitet och skapar förutsättningar till ett rikt utbud av minnesvärda upplevelser för både invånare och besökare. Kommunen har liksom tidigare år stöttat olika evenemang, som till exempel Nostalgidagarna och Stadsfesten. För första gången arrangerades Idol-uttagning i Härnösand och kön ringlade av nya förmågor.

Kultur: Främjandet av dansens utveckling i regionen och Härnösand har fortgått. Det står nu klart att Härnösands kommun tillsammans med Härnösands folkhögskola och studieförbundet Bilda tar över Norrdans populära dansklasser för barn.

Renoveringsarbetet på Teatern fortlöper. Bland annat har nya fönster installerats mot Nattviken i foajén. Samarbetet med teaterföreningen kring administrativa tjänster är igång.

Scenkonstbiennalen (Sveriges största scenkonstfestival och branschträff) har genomförts i Härnösand och Sundsvall. Programmet fokuserade på frågor om människors lika värde. Evenemanget fick stor publicitet och många besökare från 16 olika länder.

För att skapa högre kvalitet och kontinuitet i mötet mellan elev och kulturupplevelse har arbetsmodellen Kulturtrappan utarbetats i ett gemensamt arbete mellan skolan och kulturenheten.

Utifrån ett medborgarförslag har kommunen nu upprättat en "öppen vägg", där alla är välkomna att måla. Väggen är tillgänglig dygnet runt.

Digitalisering och IT: Grunden till en organisationsförändring på IT-avdelningen har lagts och väntas träda i kraft under hösten. Syftet är att skapa förutsättningar för ett mer proaktivt arbetssätt gentemot förvaltningarna, med fokus på övergripande strategiarbete och verksamhetsutveckling inom digitaliseringsområdet. Programmet för digitalisering, kommunens styrmedel i den digitala transformationen, har haft och får fortsatt stort fokus i budgetarbetet. Härnösand ingår tillsammans med länets övriga kommuner i eSamverkan som är en av motorerna i digitaliseringsarbetet.

Införandet av en systemförvaltarmodell har övergått från projektform till förvaltning. Modellen effektiviserar kommunens användning av IT-baserade system. Framtagandet av nya e-tjänster fortskrider och förbättrar kontinuerligt tillgänglighet och service till invånarna.

Medarbetare: Kompetensplattformar har utarbetats för kommunens medarbetare och chefer. Plattformarna ska utgöra grunden i kompetensförsörjningsarbetet, och den röda tråden som ska löpa genom alla delar av processen är: "Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla".

Plattformarna ska:

- tydliggöra förväntningar och krav på både medarbetare och chefer
- bidra till måluppfyllelse
- ge inspiration och energi
- visa ambitionsnivån för medarbetarskap/ledarskap framåt
- vara ett underlag för dialog, utvärdering och kompetensutveckling
- bidra till att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke

2.1.2 Ekonomi

Resultaträkning KS (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	208,4	204,9	194,2	10,7
- varav tilldelade skattemedel	110,1	111,0	111,0	0,0
- varav interna intäkter	70,2	69,5	66,1	3,4
- varav externa intäkter	28,1	24,4	17,1	7,3
Kostnader	-180,9	-186,8	-184,2	2,6
- varav personalkostnader	-77,7	-79,9	-82,0	-2,1
- varav köp av huvudverksamhet	-20,6	-18,8	-20,5	-1,7
- varav lokalhyra	-20,2	-20,3	-20,1	0,2
- varav fastighets- och driftskostnader	-1,8	-2,9	-1,7	1,2
- varav avskrivningar	-3,0	-3,0	-2,2	0,8
- varav övriga kostnader	-57,6	-61,9	-57,7	4,2
Resultat	27,5	18,1	10,0	8,1

Utfall

Kommunstyrelsen exklusive kommungemensamma poster uppvisar ett resultat per den sista augusti 2018 på 18,1 mnkr i överskott, vilket är 8,1 mnkr bättre än periodens budgeterade resultatöverskott på 10,0 mnkr.

Interna intäkter (intäkter från andra avdelningar/nämnder inom kommunen) ökar med 3,4 mnkr mot budget, primärt genom ökad försäljning till övriga nämnder från kostenheten och IT-avdelningen.

Externa intäkter har ökat med 7,3 mnkr mot för budgeterat belopp för perioden, en ökning som främst härleds till de projekt där kommunen uppbär extern finansiering. Medfinansiering till projekt från extern part är 4,4 mnkr högre än vad som budgeterats, en intäktsökning som dock motsvaras av upparbetade kostnader inom projekten. Även Soluddens asylboende har högre intäkter än budgeterat för perioden: 2,8 mnkr.

Kostnaderna för perioden är 2,6 mnkr högre än budget för perioden, främst inom kostnadsslag fastighets- och driftskostnader. Detta beror på att kostnaden för ombyggnationen på Soludden genomfördes i sin helhet under årets första åtta månader, medan intäkterna för densamma periodiserats på tolfte delar, dvs. under hela året. Även kostnader för externa projekt gör kostnadsbilden högre än budgeterat, dessa motsvaras dock till stor del av externa intäkter så som ovan.

Prognos

Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott för verksamhetsåret 2018 på +14,0 mnkr, vilket är 4,0 mnkr högre än prognosen som lades i april. 10 mnkr av detta prognostiserade överskott är kommunstyrelsens budgeterade resultatöverskott för året. Intäkterna har

prognostiserats öka med 4,2 mnkr mot för årets budget, medan kostnader har prognostiserats öka med 0,2 mnkr.

2.2 Skolnämnden

2.2.1 Viktiga händelser

Behörighetskrav, kompetensförsörjning och pensionsavgångar

Behörighetskrav och stora pensionsavgångar under kommande år sätter höga krav på arbetet med att trygga kompetensförsörjning. Skolförvaltningen fortsätter att aktivt arbeta för nyrekrytering, kompetensutveckling och behålla befintlig personal.

Digitalisering

Skolornas lärplattform, Schoolity, är nu implementerad.

Implementeringen av det administrativa systemet, IST admin, har helt avstannat då leverantören inte fullföljt sina åtaganden. Implementeringen skulle ha varit klar 1 januari 2019 men är i dagsläget långt ifrån redo att starta upp.

Hållbart ledarskap

Fokus har under läsåret både legat och kommer fortsätta ligga på att utveckla förvaltningens chefer inom ledarskap. I korthet har man arbetat med att skapa en kultur där chefer tar hjälp och stöd av varandra i svåra frågor utifrån hjärnforskningens principer.

Budget i balans

I arbetet för att nå budget i balans har skolförvaltningen under året gjort en djupare analys av förvaltningens kostnader inför budget 2020. Analysen har gett kunskap om vilka verksamheter som har lägre eller högre kostnader i jämförelser med andra kommuner. I analysen har även kvalitetsaspekter vävts in och jämförts med andra kommuner. Orsakssambandet mellan kostnad och kvalitet har undersökts.

2.2.2 Ekonomi

Resultaträkning SKN (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	471,7	475,2	458,1	17,1
- varav tilldelade skattemedel	395,3	398,4	398,4	0,0
- varav interna intäkter	4,3	3,9	3,7	0,2
- varav externa intäkter	72,1	72,9	56,0	16,9
Kostnader	-478,3	-475,0	-460,1	-14,9
- varav personalkostnader	-302,0	-297,0	-282,6	-14,5
- varav köp av huvudverksamhet	-64,4	-67,0	-64,9	-2,1
- varav lokalhyra	-54,1	-55,2	-55,7	0,5
- varav fastighets- och driftskostnader	-3,2	-3,2	-3,5	0,2
- varav avskrivningar	-1,2	-1,4	-1,8	0,4
- varav övriga kostnader	-53,4	-51,2	-51,7	0,5
Resultat	-6,6	0,1	-2,1	2,2

Utfall

Skolnämndens resultat för perioden januari till augusti visar ett överskott på 0,1 mnkr. För samma period är det dock budgeterat med ett underskott på 2,1 mnkr vilket ger en positiv budgetavvikelse på 2,2 mnkr.

Intäkterna är 17,1 mnkr högre än budget vilket består främst av mer statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket. De totala kostnaderna är 14,9 mnkr högre än budget. Personalkostnader är den största avvikande posten med ett utfall januari till augusti på 297,0 mnkr vilket är 14,5 mnkr högre än budget. Jämfört med samma period föregående år är det dock en minskning med 5,0 mnkr.

Även utfall på posten köp av huvudverksamhet ligger högre än budget vilket beror på att fler elever väljer fristående huvudmän.

Prognos

Intäkterna prognostiseras öka med 25,4 mnkr jämfört med budget. Ökningen består av stora, ej budgeterade, statsbidrag från Skolverket samt en ökning av bidrag från andra finansiärer som till exempel Kulturrådet. Även ersättningen från Migrationsverket för asylsökande prognostiseras bli högre än budget baserat på de inbetalningar som inkommit och de återsökningar som gjorts.

Personalkostnaderna prognostiseras bli 18,7 mnkr högre än budget vilket beror på dels ett ökat elevantal och en eftersläpning av effekten på den omställning som pågår sedan januari 2019. En del av ökningen motsvaras dock av ökade statsbidrag.

Köp av huvudverksamhet prognostiseras öka med 2,4 mnkr vilket beror på att fler elever än budgeterat förväntas välja andra huvudmän.

Övriga kostnader prognostiseras öka med 4,3 mnkr, en ökning som till viss del består av kostnader kopplade till statsbidragsfinansierade projekt.

Antalet barn och elever prognostiseras öka med 69 individer och 76 placeringar jämfört med budgeterat årssnitt.

2.3 Socialnämnden

2.3.1 Viktiga händelser

Individ- och familjeomsorgen

Under andra tertialet har kostnader för försörjningsstöd fortsatt att minska. Framförallt beroende på fler sysselsatta och sänkta kostnader för nyanlända.

Den länsgemensamma familjehemsorganisationen (GFO) som ska ansvara för rekrytering av nya familjehem startade upp i juni. GFO förväntas bidra till lägre kostnader för konsulentstödda familjehem.

Biståndsenheten

Enheten jobbar aktivt med externa placeringar inom omsorgen, både för att få ned kostnader, men även för ökad kvalitet.

Hemtjänst

De utförda hemtjänsttimmarna under tertial 2 har legat mellan 594 och 618 utförda timmar per dag, i hela kommunen. Av det står privata utförare för cirka 22,5 % av den utförda tiden. Den kommunala hemtjänsten har kostat mer än budgeterat vilket till största del beror på högre personalkostnader än budgeterat.

Särskilt boende

Särskilda boendena Ugglan och Älandsgården övergick i februari 2019 till kommunal regi efter att ha varit på entreprenad. Socialnämnden tog beslut om att Ugglans särskilda boende successivt ska avvecklas under 2019 och senast juni 2020. Avvecklingen av boendet pågår och hittills har 24 platser avvecklats.

För närvarande finns en kö till särskilt boende på knappt 30 personer, en markant ökning jämfört med första tertialet.

Hälso- och sjukvård

Omställningsarbete pågår utifrån beslut om kostnadsreduceringar. Under årets första månader trädde avvecklingen av två sjukskötersketjänster i kraft. Detta har tillsammans med andra händelser både i nutid samt i tid tillbaka fått konsekvenser. Ett antal sjuksköterskor har valt att säga upp sina tjänster vilket har påverkat organisationen i hög grad. Ett stort behov av rekrytering har inneburit att organisationen varit tvungen under sommaren att bemanna via bemanningsföretag.

Förvaltningsövergripande

Härnösands kommun har tilldelats stimulansmedel för investeringar i välfärdsteknik i omsorgen. Välfärdsteknik syftar till att behålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Socialförvaltningen har valt att bland annat investera i In Print, Digitalt kassasystem, VR glasögon, iPads samt bärbara datorer för att möjliggöra mobil dokumentation för biståndshandläggare och legitimerad personal. Implementering av de olika satsningarna har skett under våren 2019.

2.3.2 Ekonomi

Resultaträkning SOC (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	458,5	477,2	461,7	15,5
- varav tilldelade skattemedel	376,6	401,3	401,3	0,0
- varav interna intäkter	2,1	1,8	1,3	0,5
- varav externa intäkter	79,8	74,1	59,1	15,0
Kostnader	-489,4	-478,7	-461,7	-17,0
- varav personalkostnader	-296,7	-309,0	-302,7	-6,3
- varav köp av huvudverksamhet	-85,7	-64,7	-52,2	-12,5
- varav ekonomiskt bistånd	-18,2	-16,6	-17,6	1,0
- varav lokalhyra	-42,9	-41,5	-41,8	0,3
- varav fastighets- och driftskostnader	-2,9	-3,0	-2,5	-0,5
- varav avskrivningar	-0,5	-0,5	-0,7	0,2
- varav övriga kostnader	-42,5	-43,4	-44,2	0,8
Resultat	-30,9	-1,5	0,0	-1,5

Utfall

Socialnämnden redovisar ett budgetunderskott på 1,5 miljoner kronor under årets första åtta månader. Underskottet motsvarar 0,3 procent av den totala budgeten för perioden.

Kostnaderna överstiger budget med 17 miljoner kronor vilket främst beror på högre kostnad för köp av huvudverksamhet. Högre volym för placeringar verkställda av externa aktörer, personlig assistans och hemtjänst ingår i denna post. En annan betydande avvikelse är personalkostnader, varav 3,4 miljoner kronor avser arvoden och omkostnadstillägg för bland annat familjehem och kontaktperson.

Högre intäkter motsvarande 15,5 miljoner kronor än budgeterat täcker delvis upp kostnadsavvikelsen. Den enskilt största positiva avvikelsen är bidragsintäkter från Migrationsverket motsvarande 7,3 miljoner kronor. Dessa bidragsintäkter avser främst schablon för nyanlända och återsökning av kostnader för placeringar och personlig assistans.

Årets utfall är 29,4 miljoner kronor bättre än samma period föregående år. De främsta anledningarna till denna resultatförbättring beror dels på en ökning av tilldelade skattemedel samt besparingsåtgärder.

Köp av huvudverksamhet visar den största avvikelsen mellan åren vilket beror på att de två särskilda boenden som tidigare varit på entreprenad övergått till egen regi i februari i år.

Prognos

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på 7,4 miljoner kronor vid årets slut, vilket motsvarar 1 % av årets totala budget.

Kostnaderna prognostiseras till ett underskott på totalt 27 miljoner kronor i jämförelse mot budget. De största avvikelserna är personalkostnader och köp av huvudverksamhet.

Intäkterna prognostiseras till 19,6 miljoner kronor bättre än budgeterat och täcker till viss del upp kostnadsavvikelsen. Den största delen av intäktsökningen avser bidragsintäkter motsvarande 14,6 miljoner kronor. Dessa bidragsintäkter erhålls främst från Migrationsverket.

Prognosen visar på ett försämrat helårsresultat med 7,4 miljoner kronor i jämförelse med tidigare prognos. Detta beror främst på större volymer för placerade barn och unga och utförd hemtjänst samt högre personalkostnader i jämförelse med läget vid tertial 1.

En särskild handlingsplan upprättas och kommer att följas upp resten av året.

2.4 Samhällsnämnden

2.4.1 Viktiga händelser

Miljö

Tillsynsarbetet inom livsmedel och miljöskydd har genomförts enligt plan. Avdelningen arbetar fortlöpande med att utveckla metoderna för genomförande av tillsynsbesöken. Inom arbetet med energi- och klimatrådgivning har målen för solcellsprojektet uppnåtts och dessa rapporteras till Energimyndigheten.

Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan (ÖP) pågår och flera av medarbetarna är drivande och delaktiga i arbetet.

Plan och Bygg

Inom plan- och byggavdelningen har man nu startat upp arbetet med en papperslös ärendehanteringsprocess. Detta innebär att alla bygglov, anmälningar, planärenden och bostadsanpassningsärenden hanteras digitalt. Så långt det är möjligt får även kunden sitt beslut digitalt.

Under våren och sommaren har det varit ett fortsatt högt flöde av bygglovs-ärenden. I dagsläget hanteras ärende inom den lagstadgade tiden som infördes vid årsskiftet. Detta innebär att inga avgifter har behövt justeras på grund av lång handläggningstid.

Inom plan arbetar man vidare på detaljplaner som ska möjliggöra ökat bostadsbyggande i kommunen. Det finns inget som visar på minskad efterfrågan av färdiga detaljplaner. Man ser även ett fortsatt behov av att ta fram detaljplaner för industri och liknande verksamheter.

Teknik

Bygget av järnvägsviadukten har pågått under 2019. Åtgärder har gjorts för att ge stadga till marken i området. Den planerade tiden har förlängts och byggtiden är något förskjuten.

Fritid

Nya konstgräsplanen på Bondsjöhöjdens IP har nu tagits i bruk och planen används ofta av både seniorlag och ungdomslag. Konstgräsmattan på planen är en granulatfri matta, vilket är nytt och ovanligt.

En upprustning av hela friluftsområdet på Fälleberget är genomfört med uppröjning samt nytt skyltsystem. En förbättring av anslutningsväg och parkering till Fällestugan är inplanerad under hösten. Höglättens löparbanor renoveras under september med helt ny beläggning och ny linjering vilket innebär att nationella tävlingar är möjliga att genomföra.

Trafik

Den resandenivå kommunen idag har inom kollektivtrafiken och särskilt inom tätortstrafiken innebär att förseningar är permanenta och förväntas bli ännu större under vintermånaderna då kollektivtrafikresandet är som störst. För att säkerställa dagens tidtabell behövs åtgärder för 0,5 mnkr. Planeringsarbetet inför upphandling av färdtjänst pågår tillsammans med Kollektivtrafikmyndigheten (KTM) där underlagen skall vara färdigställda i början av 2020. Viktiga ställningstaganden för kommunen är bland annat vilka miljökrav som ska ställas på de fordon som ska upphandlas.

2.4.2 Ekonomi

Resultaträkning SAM (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	132,8	135,8	134,7	1,1
- varav tilldelade skattemedel	115,6	117,4	117,4	0,0
- varav interna intäkter	2,7	2,7	1,7	1,0
- varav externa intäkter	14,5	15,7	15,6	0,1
Kostnader	-125,5	-135,8	-131,3	-4,5
- varav personalkostnader	-29,7	-28,3	-28,9	0,6
- varav köp av huvudverksamhet	-34,4	-46,4	-39,9	-6,5
- varav lokalhyra	-9,5	-10,2	-10,3	0,1
- varav fastighets- och driftskostnader	-9,4	-8,6	-8,9	0,3
- varav avskrivningar	-23,6	-23,1	-24,5	1,4
- varav övriga kostnader	-19,0	-19,2	-18,7	-0,4
Resultat	7,3	0,0	3,4	-3,4

Utfall

Budget 2019 för samhällsnämndens verksamheter är + 5,0 mnkr.

Budgeterat överskott per sista augusti ligger på 3,4 mnkr och utfallet är på noll vilket betyder att Samhällsnämnden har en negativ avvikelse mot budget för perioden med 3,4 mnkr. Utfallet per sista augusti är 7,3 mnkr sämre än föregående år för samma period.

Nämndens externa intäkter har ökat per sista augusti jämfört mot föregående år med 1,0 mnkr och skattemedlen är högre för perioden jämfört med tidigare år men är lika mycket på helår och beror på hur skattemedlen är periodiserade över året.

Kostnaderna för perioden har ökat med 10,3 mnkr jämfört med föregående år för samma period. Personalkostnader samt fastighetskostnader är lägre än föregående år medan lokalhyror, avskrivningar och övriga kostnader ligger i samma nivå som föregående år. Kostnader för köp av verksamhet har en stor kostnadsökning mellan åren och beror på att entreprenaden tagit en kostnad för en uppgörelse med förra entreprenören avseende snöröjningskostnader på 4,2 mnkr och kollektivtrafikens kostnader har ökat kraftigt mot budget med 3,8 mnkr per sista augusti.

Utfallet på intäkter för perioden är 1,1 mnkr högre än budget per sista augusti 2019.

Nämndens kostnader per sista augusti visar på ett underskott mot budget med 4,5 mnkr. Personalkostnaderna har ett överskott mot budget med 0,6 mnkr, köp av verksamhet har ett underskott mot budget med 6,5 mnkr och kan hänföras till entreprenaden och kollektivtrafiken. Fastighetskostnaderna ligger för perioden lägre än budget och ger ett överskott med 0,3 mnkr. Kostnader för avskrivningar ger ett överskott på 1,4 mnkr mot

budget för perioden, då investeringar inte tagits i anspråk i den takt som budgeterats. Övriga kostnader ger ett underskott mot periodens budget med 0,4 mnkr.

Prognos

Samhällsnämndens prognos på helår visar ett resultat om överskott på 2,1 mnkr, det budgeterade resultatet är 5,0 mnkr på helår, vilket ger en avvikelse mot budget på minus 2,9 mnkr.

Intäkterna beräknas ge ett överskott för nämnden på 1,8 mnkr för 2019. Intäkterna beror främst på en del större bygglovsärenden samt högre bidrag än budgeterat.

Kostnaderna beräknas ge ett underskott på 4,7 mnkr mot budget.

Prognosen för personalkostnaderna ger ett överskott på 0,8 mnkr mot budget på helår varav överskottskravet är 2,2 mnkr.

Köp av huvudverksamhet beräknas ge ett underskott på 5,7 mnkr. Överskottskravet ligger på 1,0 mnkr och avser trafik. Den anropsstyrda trafiken i kommunens norra delar beställs inte under 2019 och Centrumlinjen sägs upp från och med juni 2019. Underskottet mot budget beror på kostnader som kopplas till kollektivtrafiken och ett ökat resande med färdtjänst samt att kommunen tagit en förlikningskostnad med förra entreprenören som avser snöröjningskostnader för 2018. En särskild handlingsplan upprättas och kommer att följas upp resten av året.

Prognos avseende lokalhyra ligger i nivå med budget för 2019. Prognos för kostnad avseende avskrivningar visar på ett överskott på 1,5 mnkr då investeringar inte tagits i anspråk i den utsträckning som lagts i budget, överskottskravet ligger på 0,4 mnkr. Övriga kostnader har en prognos på ett underskott med 1,3 mnkr mot budget. Här ligger kostnad för digitalisering, juridiska ombud samt konsultkostnad för tillsyn på bygg.

2.5 Arbetslivsnämnden

2.5.1 Viktiga händelser

Arbete & Integration

Arbetslösheten i Härnösand har ökat med 0,1 procent och uppgår till 11,1 procent. I utsatta grupper har det skett samma ökning, vilket innebär att den nu är uppe i 81,2 procent.

Mottagning av nyanlända har sjunkit drastiskt till endast 9 nyanlända jämfört med förra året då det var 35 vid samma tidpunkt.

Sommarjobben för ungdomar startade i mitten av juni och avslutades i augusti. 554 ungdomar sökte arbete, av dessa erbjöds 258 anställning varav 144 flickor och 114 pojkar.

Omstrukturering på Arbetsförmedling har lett till minskade resurser att finansiera fler beredskapsanställningar. Enheten har ibland gett arbetssökande stöd utan att Arbetsförmedlingen varit involverad. I stället har arbetsmarknadskonsulenter i efterhand

försökt få Arbetsförmedlingen delaktig i de sökandes planering för sysselsättning. Arbetsförmedlingen har i minskad utsträckning kunnat bistå med arbetsförmågeutredningar för personer som behöver lönebidrag. Det har inneburit att Arbete och integration erbjudit sysselsättning och stöd till individen samt medverkat till att kartlägga arbetsförmåga i väntan på beslut av Arbetsförmedlingen.

Nytt samarbete med näringslivet för att locka fler företag att ta ett socialt ansvar har pågått under hela våren och sommaren. Ett aktiebolag bestående av tre företag har bildats, vilka kommer att ta emot personer från utsatta grupper på sina arbetsplatser. Det kommer att underlätta arbetet med att skapa meningsfull sysselsättning för personer i arbetslöshet. Det bidrar till att fler individer ökar sin anställningsbarhet och delaktighet i samhället.

Vuxenutbildning

Många elever som avslutar gymnasieskolans individuella program ska fortsätta sina studier inom vuxenutbildningen. För att ge eleverna så bra förutsättningar som möjligt görs nu en överlämning från gymnasieskolan.

Kommunen har beviljats medel av skolverket i ett utvecklingsprojekt som syftar till att höja studieresultaten för nyanlända och flerspråkiga elever. Projektet startar hösten 2019, kommer att pågå i två år och omfattar hela skolväsendet från förskola till vuxenutbildning.

I början av året invigdes Lärcentrum. Lärcentrum är en resurs för alla vuxenstuderande i kommunen, oavsett om man studerar i kommunen eller mot annan ort. Lärcentrum arbetar också med att skapa samarbeten med utbildningsanordnare med syfte att kunna erbjuda efterfrågade utbildningar via Lärcentrum. Dialog pågår för närvarande med Mittuniversitetet angående lärarutbildning samt Umeå universitet angående tandhygienistutbildning.

Yrkeshögskolan har beviljats medel för utbildningar och erbjuder med start hösten 2019 följande utbildningar Drifttekniker, kraft och värme, Driftingenjör elkraft, Ingenjör VVS och energi, Underhållstekniker inom processindustrin, Montageledare solel och Certifierad kyl- och värmepumpstekniker.

2.5.2 Ekonomi

Resultaträkning ARB (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	89,5	91,9	83,4	8,4
- varav tilldelade skattemedel	40,2	38,8	38,8	0
- varav interna intäkter	5,1	5,7	3,6	2,1
- varav externa intäkter	44,2	47,5	41,1	6,3
Kostnader	-88,2	-88,6	-82,2	6,3
- varav personalkostnader	-68,4	-66,8	-59,5	7,3
- varav köp av huvudverksamhet	-3,7	-4,0	-7,3	-3,3
- varav lokalhyra	-6,7	-6,3	-6,1	0,2
- varav fastighets- och driftskostnader	-1,2	-1,2	-1,0	0,1
- varav avskrivningar	-0,4	-0,4	-0,6	-0,3
- varav övriga kostnader	-7,7	-9,9	-7,7	2,2
Resultat	1,3	3,3	1,2	2,1

Utfall

Akkumulerat utfall tertial 2 uppvisar ett överskott på 3,3 mnkr. Budgeterat för perioden var ett överskott på 1,2 mnkr. Motsvarande period 2018 var resultatet 1,3 mnkr.

Bidrag från Migrationsverket visar ett utfall om 7,7 mnkr, mot budgeterade 8,5 mnkr. Minskade volymer i bidraget har, sedan 2018 minskat snabbt, men budgeten 2019 är ändå närmare i utfall och avvikelsen slår således inte lika hårt som under 2018.

Bidrag från Arbetsförmedlingen visar ett utfall om 26,4 mnkr mot budgeterade 18,6 mnkr. Under 2018 var utfallet 22,2 mnkr och budgeten 10,6 mnkr. Huvudanledningen till att utfallet är så mycket högre än budget är att flera personer erbjudits beredskapsanställning med lönestöd samt att stödets andel av lönekostnaden var för lågt beräknad i budgeten. En justering av uppbokade fordringar på Arbetsförmedlingen har gjorts under augusti månad varav 1,0 mnkr justerats ned i prognosen.

Intäkterna är 2,4 mnkr högre än de var 2018, medan kostnaderna är 0,4 mnkr högre. Kombinationen av högre intäkter och kostnader som i princip stått stilla, ger överskottet. Skattemedlen har sjunkit med 1,4 mnkr jämfört med 2018, de externa intäkterna har ökat med 3,3 mnkr och de interna intäkterna har ökat med 0,6 mnkr. Av de totala intäkterna kommer 42% från skattemedel medan övriga intäkter utgör 58%. Motsvarande för 2018 var 45% skattemedel och 55% övriga intäkter.

På kostnadssidan är personalkostnaderna 1,6 mnkr lägre än de var ifjol och övriga kostnader är 2,2 mnkr högre.

Prognos

Förvaltningen bedömer att resultat vid årets slut blir ett överskott om 2,6 mnkr. Detta innebär att förvaltningen kommer att klara överskottskravet på 2,0 mnkr.

Av de totala intäkterna på 136,9 mnkr kommer 42% från skattemedel och 58% från övriga källor. I prognosen i 2018 års tertial 2 var det 46% skattemedel och 54% övrigt.

De totala kostnaderna uppgår till 134,3 mnkr. Av detta utgör personalkostnaderna 73%, vilket är detsamma som de var 2018. Volymen i prognosen 2019 är 6,5 mnkr högre i intäkter och 6,2 mnkr högre i kostnader jämfört med den som gjordes 2018.

2.6 Härnösandshus

AB Härnösandshus är Härnösands största bostadsbolag. Verksamheten är inriktad på att erbjuda ett brett urval av lägenheter samt effektivt tillgodose olika boendeönskemål genom att förädla, förvärva och förvalta fastigheter.

2019-08-31 uppgick uthyrningsgraden till 98,4 % (98,7%). Antalet vakanta lägenheter uppgick till 28 (23) st. Under slutet av förra året genomfördes förhandlingar med hyresgästföreningen om nya hyror för perioden april 2019 till mars 2020. Hyreshöjningen uppgick till 1,70 % (0,97 %).

Resultaträkning HHUS (mnkr)	Utfall Jan-Aug 2019	Utfall Jan-Aug 2018	Prognos 2019
Verksamhetens intäkter	105,0	103,1	161,0
Verksamhetens kostnader	-75,8	-76,8	-120,0
Jämförelsestörande poster			
Avskrivningar	-16,3	-15,0	-24,5
Verksamhetens nettokostnad	12,9	11,3	16,5
Skatteintäkter			
Generella stadsbidrag och utjämning			
Verksamhetens resultat	12,9	11,3	16,5
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-5,7	-7,0	-8,7
Resultat före extraordinära poster och skatt	7,2	4,3	7,8
Extraordinära kostnader			
Skattekostnad			
Periodens resultat	7,2	4,3	7,8

Resultatet för Härnösandshus koncernen under årets åtta första månader uppgår till 7,2 mnkr. Det är en förbättring jämfört med motsvarande period föregående år på 4,3 mnkr. Resultatförbättringen beror på ökade hyresintäkter, lägre fastighetsskötselkostnader, lägre reparationskostnader, lägre försäkringsrelaterade kostnader och lägre kapitalkostnader.

Hyresintäkterna är högre jämfört med utfallet föregående år bl.a. till följd av nybyggnationen av 28 lägenheter på Vågmannen 14, införandet av

kommunikationsoperatören i juni förra året samt uppförandet av de nya gruppboendena på Koltrastvägen och Tjädervägen.

Hyresbortfallet är dessvärre betydligt högre än föregående år och ökningen beror på ett ökat hyresbortfall för lokaler. Socialförvaltningen har lämnat sina förhyrningar på Vågmannen 13 (IFO), Utmarksstigen (Semret) och Ängecenter.

Driftkostnaderna är något lägre än vid motsvarande period föregående år och beror bl.a. på lägre kostnader för fastighetsskötsel.

De totala underhållskostnaderna är något lägre jämfört med föregående år. Reparationskostnaderna är betydligt lägre än utfallet föregående år. Samma sak gäller för de försäkringsrelaterade kostnaderna. Skadeutfallet per sista augusti är betydligt bättre än motsvarande period föregående år.

Det planerade underhållet är betydligt högre än motsvarande period föregående år, hela 41 procent högre än föregående år.

Härnösandshuskoncernens kapitalkostnader är väsentligt lägre än motsvarande period föregående år. Förbättringen, som uppgår till 1,3 mnkr, är i huvudsak hänförlig till Härnösandshus där också merparten av låneskulden finns. Anledningen till förbättringen är lägre räntor i samband med omsättning av lån som förfallit under året.

Prognosen för helåret uppgår till 7,8 mnkr vilket är 1,5 mnkr bättre än den budget som lagts för året.

2.7 Härnösands Energi och Miljö

Härnösand Energi & Miljö AB (HEMAB) är ett 100 procent kommunägt företag med cirka 140 anställda och en omsättning på cirka 300 mnkr.

HEMAB ägs av Härnösands kommun och ägardirektivet beslutas av Kommunfullmäktige. Bolaget ska bedrivas affärsmässigt, men inte vinstmaximerande. Låga priser prioriteras före avkastning. Bolaget är en viktig resurs i utvecklingsarbete och profilering av kommunen. Verksamheten skall omfatta: fjärrvärme, fastighetsrenhållning och återvinning, vatten och avlopp, elnät, vindkraft, biogasproduktion, fordonsgasstation, bredband, laddinfrastruktur och engagemang i lokalsamhället.

Resultaträkning HEMAB (mnkr)	Utfall Jan-Aug 2019	Utfall Jan-Aug 2018	Prognos 2019
Verksamhetens intäkter	266,9	242,5	391,2
Verksamhetens kostnader	-202,0	-181,4	-294,4
Jämförelsestörande poster			
Avskrivningar	-46,5	-42,5	-69,3
Verksamhetens nettokostnad	18,4	18,6	27,5
Skatteintäkter			
Gennerella stadsbidrag och utjämning			
Verksamhetens resultat	18,4	19,6	27,5
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-5,2	-4,6	-7,8
Resultat före extra ordinära poster och skatt	13,2	14,0	19,7
Extraordinära kostnader			
Skattekostnad			
Periodens resultat	13,2	14,0	19,7

Koncernen redovisar ett **resultat** på 13,2 mnkr per den sista augusti 2019. Jämfört med budgeterat resultat för samma period är det en negativ avvikelse på 0,4 mnkr.

Intäkterna är **prognostiserade** till 391,2 mnkr. Jämfört med budgeterade intäkter på 396,2 mnkr är det en minskning med 5 mnkr. Det är främst elleveranserna som ger en lägre intäkt som beror på lägre elpriser samt att intäkter för externa arbeten är lägre än budgeterat.

De högre kostnaderna mellan budgeterade 364,9 mnkr och **prognostiserade** 371,5 mnkr beror dels på högre bränslekostnader och elavgifter samt ökade kostnader för reparation och underhåll av maskiner och inventarier

De **investeringar** som sker under året är främst reinvesteringar i befintliga ledningsnät och anläggningar samt att vindkraftverken på Spjutåsberget är under uppbyggnad och ska vara i drift under senare delen av 2019.

2.8 Räddningstjänsten Höga kusten - Ådalen

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) är ett kommunalförbund mellan Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet skall svara för den gemensamma verksamheten inom området skydd mot olyckor åt medlemskommunerna, i enlighet med vad som åligger var och en. Kommunalförbundet skall möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

Förbundet omfattar ett stort geografiskt område. Huvuddelen av verksamheten planeras och genomförs på de tre centralorterna Sollefteå, Kramfors och Härnösand.

Med bakgrund av skogsbränderna under sommaren 2018 samt regeringens räddningstjänstutredning En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54) har räddningstjänsterna inom Västernorrlands län (Medelpad räddningstjänstförbund, Höga Kusten – Ådalen och Örnsköldsviks räddningstjänst) inlett en förstudie för att se möjligheterna och ge förslag på en gemensam ledningsorganisation. Förstudiens mål är att leda till ett eller flera förslag som ska ge samtliga räddningstjänster bland annat mer kompetens i ledningsnivåerna, bättre möjlighet att samverka med varandra och externa aktörer samt leda till bättre uthållighet för en omfattande, komplex räddningsinsats och för flera samtidiga räddningsinsatser.

Med anledning av det osäkra säkerhetsläget i världen och den ökade risken för terrorhändelser och andra antagonistiska händelser, exempelvis pågående dödligt våld (PDV), har ett behov identifierats av att planera för hur blåljusmyndigheterna gemensamt ska agera i situationer. På uppdrag av Blåljusgruppen har representanter utsetts från de olika verksamheterna, med uppdrag att stärka förmågan att agera och samverka i PDV-situationer. I syfte att nå detta mål har gruppen framställt en aktörsgemensam insatsplan för samverkan vid PDV-situationer inom Västernorrlands län. Mellan 23:e till 25:e september kommer en gemensam utbildning för blåljusmyndigheterna att hållas på MSB Sandö där deltagarna efter utbildningen kommer att kunna vara utbildningsinstruktörer inom sin egen organisation för att utbilda och sprida vidare kunskaperna om PDV och den gemensamma insatsplanen.

Under sommaren har ett flertal misstänkt anlagda bränder ägt rum i Härnösands kommun med bland annat totalförstörda ödehus och eldhärjade containrar som följd. De anlagda bränderna har lett till att antalet insatser under juli månad steg kraftigt i jämförelse med motsvarande perioder tidigare år.

Resultaträkning HKÅ (mnkr)	Utfall Jan-Aug-19	Utfall Jan-Aug-18	Prognos 2019
Verksamhetens intäkter	4,3	6,4	6,9
Verksamhetens kostnader	-52,9	-58,1	-81,2
Jämförelsestörande poster			
Avskrivningar	-2,4	-2,5	-3,8
Verksamhetens nettokostnad	-51,0	-54,2	-78,2
Skatteintäkter			
Generella stadsbidrag och utjämning			
Verksamhetens resultat	-51,0	-54,2	-78,2
Kommunbidrag	53,3	52,4	79,9
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-0,8	-0,6	-0,9
Resultat före extraordinära poster	1,5	-2,4	0,9
Extraordinära kostnader			
Skattekostnad			
Periodens resultat	1,5	-2,4	0,9

Intäkter

Av delårets totala intäkter står drygt 90 % av medlemskommunernas bidrag. Resterande del av intäktssidan är avgifter i samband med myndighetsutövning, automatlarm, utbildningar som förbundet erbjuder, ersättningar för hyror och krishanteringshandläggare etc.

En jämförelse mellan delåren visar på högre intäkter för 2018 i jämförelse med 2019. Detta beror till största delen på ersättningar från medlemskommunerna för skogsbränderna om cirka 1,9 msek under 2018.

Antalet tillsyner, och därmed även intäkter för tillsyner, har minskat sedan samma period föregående år. Minskningen beror till stor del på den personalbrist som har rått på processavdelningen. Två nya brandinspektörer har rekryterats och kommer påbörja sina anställningar under hösten. Med rekryteringar av brandinspektörer och nedprioriteringar av områden som ej tillhör förbundets kärnverksamhet, såsom serveringstillstånd och bygglovsansökningar, är målet att antalet tillsyner ska öka.

Intäkter för externa utbildningar som förbundet erbjuder är högre än motsvarande period 2018 där fler utbildningar i bland annat Heta arbeten har hållits i jämförelse med 2018.

Kostnader

Av förbundets totala kostnader står personalen för ca 75 %, såsom löner/arvoden, arbetsgivaravgifter och pensioner. Resterande 25 % handlar framför allt om driftskostnader

för att kunna upprätthålla verksamheten, såsom hyror, inventarier, fordon samt underhåll och drift av maskiner.

Förra sommarens skogsbränder påverkade förbundets kostnader avsevärt med bland annat helikopterkostnader och ökade personalkostnader. Detta är den främsta anledningen till att kostnaderna är högre för delåret 2018 än för 2019.

Under året har processavdelningen haft tre vakanta tjänster varav två av dessa är tillsatta per den 1:a september 2019. Trots de vakanta tjänsterna ligger personalkostnaderna ej under budget vilket visar att kostnaderna för anställd personal under året varit högre än förväntat.

Kostnader för arbetskläder och externa konsulter har för delåret ökat. Ökade kostnader för arbetskläder förklaras bland annat av inköp av ett större antal brandkängor samt att förbundet har köpt in mer kläder för att fylla på tidigare brister. Konsulter har anlåtats i förbundets satsningar på arbetet med arbetsmiljö samt för att bygga om och modernisera förbundets webbplats.

Prognos

En stor osäkerhetsfaktor avseende prognosen för helåret 2019 är pensionskostnaderna. KPA:s senaste beräkning i augusti 2019 visar på lägre kostnader för den avgiftsbestämda delen och utbetalningar enligt R-SAP samt en minskning av pensionsskulden än den beräkning som låg till grund för budgeten 2019. Förbundet kommer under hösten att se över beräkningar och underlag för dessa för att säkerställa korrekta pensionskostnader.

Investeringar

Det största investeringsprojektet under 2019 är ett nytt höjdfordon till heltidsstationen i Härnösand som beräknas levereras och driftsättas under hösten 2019.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkning

(mnkr)		Kommun	Kommun	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		Jan-Aug 2019	Jan-Aug 2018	Prognos 2019	Budget 2019	Jan-Aug 2019	Jan-Aug 2018
Verksamhetens intäkter	Not 1	233,2	238,0	307,8	282,0	561,7	539,9
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1288,1	-1274,1	-1929,2	-1840,4	-1520,7	-1488,5
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar		-32,0	-31,5	-49,0	-50,0	-95,7	-89,9
Verksamhetens nettokostnad		-1086,9	-1067,6	-1670,4	-1608,4	-1054,6	-1038,5
Skatteintäkter		800,3	785,4	1197,6	1192,5	800,3	785,4
Generella stadsbidrag och utjämning		313,0	309,0	469,5	458,0	313,0	309,0
Verksamhetens resultat		26,4	26,8	-3,3	42,1	58,7	55,9
Finansiella intäkter		6,2	6,3	7,8	6,0	2,8	4,0
Finansiella kostnader	Not 3	-3,0	-1,2	-4,5	-25,1	-10,8	-10,6
Resultat efter finansiella poster		29,6	31,9	0,0	23,0	50,7	49,3
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat		29,6	31,9	0,0	23,0	50,7	49,3

3.2 Balansräkning

(mnkr)		Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		Augusti 2019	December 2018	Augusti 2019	December 2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och teknisk anläggning		542,0	550,2	2376,4	2351,4
Maskiner och inventarier		58,0	62,2	168,1	181,2
Summa materiella anläggningstillgångar		600,0	612,4	2544,5	2532,6
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncern- och intresseföretag m.fl		200,1	200,1	25,5	28,2
Långsiktiga fordringar		5,9	6,3	21,1	19,4
Summa finansiella anläggningstillgångar		206,0	206,4	46,6	47,6
Summa anläggningstillgångar		806,0	818,8	2591,1	2580,2
Omsättningstillgångar					
Förråd mm.		10,3	10,5	19,6	19,7
Kortfristiga fordringar	Not 4	115,3	140,6	164,8	222,1
Kassa och bank		56,6	0,1	141,3	23,8
Summa omsättningstillgångar		182,2	151,2	325,7	265,6
SUMMA TILLGÅNGAR		988,2	970,0	2916,8	2845,8

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Balanserat resultat	Not 5	330,2	325,9	684,6	661,8
Uppskrivning av andelar		0,0	9,4	0,0	9,4
Periodens resultat		29,6	-5,1	50,7	11,3
Summa eget kapital		359,8	330,2	735,3	682,5
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	Not 6	140,9	122,0	151,8	129,8
Andra avsättningar		1,5	2,0	25,3	25,6
Avsättningar för latent skatt		0,0	0,0	92,9	92,9
Summa avsättningar		142,4	124,0	270,0	248,3
Skulder					
Långfristiga skulder		170,6	130,2	1319,2	1259,9
Kortfristiga skulder		315,4	385,6	592,3	655,1
Summa skulder		486,0	515,8	1911,5	1915,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		988,2	970,0	2916,8	2845,8
Borgensåtaganden		1372,8	1327,9	1372,8	1327,9
Ansvarsförbindelser	Not 7	2002,9	2010,5	2003,1	2010,7

3.3 Noter

(mnkr)		Kommun	Kommun
		Jan-Aug 2019	Jan-Aug 2018
NOT 1 Verksamhetens intäkter			
Försäljningsintäkter		11,7	15,9
Taxor och avgifter		28,9	28,2
Hyror och arrenden		34,7	35,4
Bidrag		140,2	139,7
Försäljning verksamhet		16,4	18,8
Övrigt		1,3	0,0
Summa verksamhetens intäkter		233,2	238,0
(mnkr)		Kommun	Kommun
		Jan-Aug 2019	Jan-Aug 2018
NOT 2 Verksamhetens kostnader			
Bidrag		-47,5	-48,7
Entreprenader och köp av verksamhet		-194,5	-200,7
Tjänster		-36,4	-30,5
Löner, ersättningar och sociala avgifter		-707,5	-702,1
Pensioner inkl. löneskatt		-75,4	-61,8
Lokalhyror		-133,1	-132,9
Material		-41,4	-42,5
Övriga verksamhetskostnader		-52,3	-54,9
Summa verksamhetens kostnader		-1288,1	-1274,1
(mnkr)		Kommun	Kommun
		Jan-Aug 2019	Jan-Aug 2018
NOT 3 Finansiella kostnader			
Låneräntor		0,0	-0,1
Ränta pensionsskuld		-2,8	-1,0
Övriga finansiella kostnader		-0,2	-0,1
Summa finansiella kostnader		-3,0	-1,2
(mnkr)		Kommun	Kommun
		Augusti 2019	December 2018
NOT 4 Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		10,0	13,3
Statsbidragsfordringar		8,2	8,2
Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter		48,0	64,2
Upplupna skatteintäkter		27,9	23,9
Momsfordran		5,8	16,6
Övriga kortfristiga fordringar		15,4	14,4
Summa kortfristiga fordringar		115,3	140,6

(mnkr)		Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		Augusti 2019	December 2018	Augusti 2019	December 2018
NOT 5 Eget kapital					
Ingående eget kapital					
Balanserat resultat		330,2	325,9	682,5	661,8
Uppskrivning av andelar		0,0	9,4	0,0	9,4
Konsolidering av Invest/Technicus		0,0	0,0	2,1	0,0
Årets resultat		29,6	-5,1	50,7	11,3
Utgående eget kapital		359,8	330,2	735,3	682,5
Egna kapitalet består av:					
anläggningsskapital		493,0	564,6	1001,9	1072,0
rörelsekapital		-133,2	-234,4	-266,6	-389,5
Summa		359,8	330,2	735,3	682,5

(mnkr)		Kommun	Kommun
		Augusti 2019	December 2018
NOT 6 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser			
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt		121,7	114,8
Nyintjänad pension		14,7	11,5
Årets utbetalningar		-3,1	-4,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig		2,8	1,9
Effekt vid byte av pensionsadministratör/aktuarie		0,0	-5,1
Övrig post		0,8	0,2
Förändring av löneskatt		3,7	2,4
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt		140,6	121,7
Pensioner OPF-KL		0,3	0,3
Utgående avsättning pensioner		140,9	122,0
(mnkr)		Kommun	Kommun
		Augusti 2019	December 2018
NOT 7 Ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser			
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt		660,9	712,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig		15,2	11,8
Nyintjänad pension (+)/Ädelreformen (-), Netto		0,0	-12,2
Effekt vid byte av pensionsadministratör/aktuarie		0,0	-4,3
Årets utbetalningar		-21,4	-31,8
Övrig post		0,0	-6,1

Förändring av löneskatt		-1,5	-9,3
Utgående ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt		653,3	660,9

Härnösands kommun har ett pensionsåtagande som per den 2018-12-31 var tryggt med 226 mnkr i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse för personer födda t o m 1942. Antalet visstidsförordnanden för politiker uppgår till två. Aktualiseringsgraden är 98%.

(mnkr)		Kommun	Kommun
		Augusti 2019	December 2018
Tilläggsupplysning garantibelopp			
Prognos garantibelopp Fastigo inom 1 år		0,0	0,0
Prognos garantibelopp Fastigo senare än 1 år men inom 5 år		0,0	0,0
Prognos garantibelopp Fastigo senare än 5 år		0,0	0,0
Tilläggsupplysning operationell leasing			
Prognos leasingavgifter inom 1 år		0,6	0,6
Prognos leasingavgifter senare än 1 år men inom 5 år		0,8	0,8
Prognos leasingavgifter senare än 5 år		0,0	0,0
Tilläggsupplysning hyresavtal längre än tre år			
Prognos hyresavgifter inom 1 år		169,9	169,9
Prognos hyresavgifter senare än 1 år men inom 5 år		616,4	616,4
Prognos hyresavgifter senare än 5 år		558,2	558,2
Tilläggsupplysning medfinansiering EU-projekt			
EU-projekt budgeterat inom 1 år		2,5	2,5
EU-projekt budgeterat senare än 1 år men inom 5 år		1,2	1,2
EU-projekt budgeterat senare än 5 år		0,0	0,0
Utgående ansvarsförbindelse för tilläggsupplysningar		1349,6	1349,6
Summa ansvarsförbindelse		2002,9	2010,5

3.4 Drift- och investeringsredovisning

(mnkr)	Intäkter aug -19	Kostnader aug -19	Nettokostnad aug -19	Budget nettokostnad aug -19	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse inkl KF	93,9	-186,8	-92,9	-101,0	8,1
Arbetslivsnämnden	53,1	-88,6	-35,5	-37,6	2,1

Samhällsnämnden	18,4	-135,8	-117,4	-114,0	-3,4
Skolnämnden	76,8	-475,1	-398,3	-400,5	2,2
Socialnämnden	75,9	-478,7	-402,8	-401,3	-1,5
Summa nämnder	318,1	-1 365,0	-1 046,9	-1 054,4	7,5

Prognos (mnkr)	Intäkter	Kostnader	Prognos nettokostnader	Budget nettokostnad	Avvikelse
Kommunstyrelse inkl KF	130,5	-275,4	-144,9	-148,9	4,0
Arbetslivsnämnden	79,4	-134,3	-54,9	-55,5	0,6
Samhällsnämnden	29,9	-207,4	-177,5	-174,6	-2,9
Skolnämnden	118,5	-718,8	-600,3	-600,3	0,0
Socialnämnden	108,6	-712,6	-604,0	-596,6	-7,4
Summa nämnder	466,9	-2 048,5	-1 581,6	-1 575,9	-5,7

Investeringar (mnkr)	Utfall jan-aug 2019	Budget 2019	Årsprognos 2019
Kommunstyrelse inkl KF	6,5	9,0	9,0
Arbetslivsnämnden	0,4	0,5	0,5
Samhällsnämnden	11,5	29,0	49,0
Skolnämnden	0,0	2,0	2,0
Socialnämnden	0,2	0,5	0,5
Totalt	18,6	41,0	61,0

4 Redovisningsprinciper

Lagstiftning och normgivning

Härnösands kommun har i enighet med lagen för kommunal bokföring LKBR (2018:597) och Rådet för kommunal redovisning (RKR) upprättat delårsrapporten om inget annat anges.

Värdering

Härnösands kommun tillämpar försiktighetsprincipen vilket innebär att värdering i räkenskaperna ska göras med rimlig försiktighet. Förfaller en osäkerhet vid en värdering ska kommunen välja en lägre värdering av tillgångar och en högre värdering av skulder.

Anläggningstillgångar

Vid en klassificering och upptagning som anläggningstillgång tillämpar kommunen följande principer för räkenskapsår 2019 RKR R4. Det innebär att tillgångarna måste vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, bedömas ha en nyttjandeperiod om minst tre år samt överstiga värdet om ett halvt prisbasbelopp (23 250 kronor, 2019). Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde i balansräkningen efter avdrag för planenliga avskrivningar. Undantaget för planenliga avskrivningar är mark, konst och pågående arbeten. Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter tas från och med 2010 upp som en långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningstider har fram till 2009 baserats på SKL:s förslag, sedan 2010 skrivs kommunens anläggningstillgångar av efter nyttjandeperioden. Det har inte genomförts någon anpassning av avskrivningstiderna mellan bolagen i de sammanställda räkenskaperna. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången tas i bruk. Komponentavskrivningar görs på nya investeringar som har ett värde över 1 mnkr.

Fram till och med 2009 tillämpas huvudsakligen följande ekonomiska livslängder:

- Fastigheter och anläggningar 20, 33 och 50 år
- Maskiner och inventarier 5-10 år
- Energidistributionsanläggningar 25 år
- VA-anläggningar 10, 20 och 33 år
- Från och med 2010 tillämpas huvudsakligen följande nyttjandetider för investeringar som är gjorda 2010 och senare:
 - Fritidsanläggningar 10-60 år
 - Fastigheter och anläggningar 10-60 år
 - Parker 15-25 år
 - Gatu- och belysningsanläggning 25-60 år
 - Maskiner och inventarier 3-10 år

Leasing

Från och med bokslutet 2004 redovisas all leasing i en tilläggsupplysning. Alla leasingavtal i kommunen har klassificerats som operationell leasing. Den totala leasingkostnaden för ett avtal skall vara över 43 000 kronor och löpa över mer än tre månader.

Kassaflödesanalys

Kommunens kassaflödesanalys konstrueras enligt RKR R13.

Extraordinära poster

Vid klassificering av extraordinära poster följer kommunen lagkrav och rekommendationer enligt 5 kap. 5 § LKBR samt RKR R11. Poster måste uppgå till ett väsentligt belopp, den ekonomiska händelsen får inte förväntas inträffa regelbundet samt att den måste sakna ett samband med kommunens normala verksamhet.

Jämförelsestörande poster

För att klassificera en ekonomisk händelse som en jämförelsestörande post följer kommunen RKR R11. Ramverket som ger upphov till en bedömning är att den ekonomiska händelsen inte är extraordinär men är viktig att uppmärksamma.

Skatteintäkter

Sveriges kommuner och Landstings prognos på skatteavräkningen som publiceras i December ligger till grund för beräkning och periodisering av årets skatteintäkt i enighet med RKR R2.

Sammanställda räkenskaper

I enighet med RKR R16 omfattar de sammanställda räkenskaperna kommunen, företag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande och där företaget eller förbundet har en väsentlig betydelse för kommunen. Proportionell konsolidering tillämpas. Följande företag har bedömts ha en obetydlig storlek och har ej upptagits i de sammanställda räkenskaperna: Härnösands Näringslivs AB (49%), Stiftelsen läns museet i Västernorrland (30%), Ostkustbanan AB (5,7%) samt Höga Kusten Destination AB (25%) samt Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län. Vidare utredning pågår om att eventuellt ta upp fler bolag i de sammanställda bolagen vilket även gäller Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse.

Pensionskostnader och pensionsskuld

Kommunen har mellan räkenskapsår 2005 och 2018 redovisat hela pensionsåtagandet som en avsättning i balansräkningen och därmed följt den s k fullfonderingsmodellen. Det innebär att under räkenskapsår 2018 så påverkades resultatet positivt med 51,9 mnkr. F o m räkenskaps år 2019 har kommunen valt att använda den s k blandmodellen enligt RKR R10. Det innebär att endast intjänade pensionsförmåner f o m 1998 ska redovisas som en avsättning i balansräkningen medan intjänade pensionsförmåner t o m 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse. Bytet medförde att kommunens eget kapital förändrades med 438,3

miljoner kronor efter att pensionsförmåner och löneskatt intjänade t o m 1997 lyfts ur balansräkningen. I enighet med RKR R10 kommer därmed utbetalningar för pension intjänade t o m 1997 att tas upp i resultaträkningen som verksamhetens kostnader. En kortfristig fordran om 3,2 miljoner kronor reducerade avsättningen tillhörandes den del som avsåg ansvarsförbindelsen i och med årsbokslutet för räkenskapsår 2018. Den har under räkenskapsår 2019 tagits upp som en kortfristig fordran och reducerar inte längre avsättningen.

Beräkningarna bygger på den modell som anvisas i RIPS 17.

Ett pensionsåtagande var under slutet på räkenskapsår 2018 tryggt med 226 mnkr i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse.

Byte av redovisningsprinciper

Vid bytet av pensionsredovisningsmodell har kommunen följt RKR R12. Den ingående balansen för räkenskapsår 2019 har ändrats som effekt av bytet, likväl har nya jämförelsetal tagits fram. Kommunen har därmed som en effekt av bytet av pensionsredovisningsmodell lyft ut den del av skulden som avser tiden för 1998 ur balansräkningen.

Majoriteten av kommunens redovisningsprinciper har f o m räkenskapsår 2019 uppdateras i samband med ikraftträdandet av lag (2018:597) samt RKR:s nya rekommendationer. Kommunen har även inför räkenskapsår 2019 tagit med koncernen Invest i Härnösand AB i de sammanställda räkenskaperna.

Revisorernas bedömning av delårsrapport per 2019-08-31

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2019-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

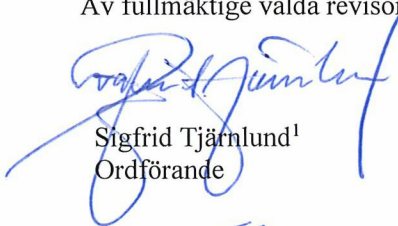
Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisorerna bedömer att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Härnösand 2019-08-31

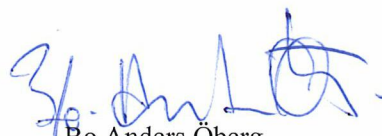
Av fullmäktige valda revisorer i Härnösands kommun

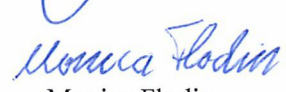
Sigfrid Tjärnlund¹
Ordförande

Ingrid Flodin
1:e Vice ordförande

Bo Anders Öberg
2:e Vice ordförande

Monica Flodin

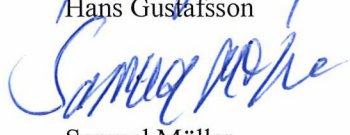
Hans Gustafsson

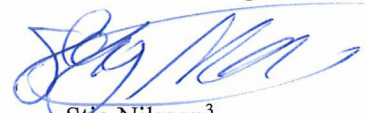
Peter Hasselborg

Karl Hultin²

Samuel Möller

Stig Nilsson³

Bilaga: Revisionsrapport "Granskning av delårsrapport 2019-08-31"

¹ Vald med undantag för socialnämnden

² Vald med undantag för kommunstyrelsen

³ Vald med undantag för arbetslivsnämnden

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

Revisionsrapport
Härnösands kommun

KPMG AB

2019-10-11

Antal sidor 18

Härnösands kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

KPMG AB

2019-10-11

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Räkenskaperna och delårsrapporten	1
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	1
1.3	Övriga rekommendationer	2
2	Inledning	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Ansvarig nämnd	5
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	5
2.6	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Anvisningar och styrdokument	6
3.2	Innehåll i delårsrapport	6
3.2.1	Finansiella rapporter och jämförelsetal	7
3.3	Redovisningsprinciper	8
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	8
3.4.1	Utvärdering av god ekonomisk hushållning	9
3.5	Balanskravet	10
3.6	Resultaträkning	11
3.7	Investeringsredovisning	12
3.8	Balansräkning	13
3.9	Kassaflödesanalys	14
3.10	Sammanställd redovisning	14
4	Iakttagelser vid granskning	15
4.1	Avstämnings	15
4.2	Finansiell leasing	15

1 Sammanfattning

Vi har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2019-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen¹ 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avgavs i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Räkenkaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens **resultat för delåret uppgår till 29,6 mkr**, vilket är 2,3 mkr lägre än samma period förra året.
- Kommunens **prognos för helåret uppgår till 0 mkr**, vilket är 23 mkr lägre än budget. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än prognosen för helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året.
- Kommunens **balanskravsresultat beräknas uppgå till 29,5 mkr** för delåret 2019.

Vi har noterat brister i avstämningar vad gäller balans- och resultaträkning som gör att vi inte kan utesluta risken för väsentliga fel i bokslutet som skulle kunna påverka resultatet, se avsnitt 4.1.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen² ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att målen med betydelse för god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen som beredande organ för årsplanen utvecklar målen för god ekonomisk hushållning. Vi rekommenderar att mål omfattande hela koncernen införs och utvärderas.

¹ Kommunallagen (2017:725)

² Kommunallagen (2017:725), kapitel 5

Härnösands kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-11

1.3 Övriga rekommendationer

Vi rekommenderar att

- en prognos för balanskravet inarbetas i delårsrapporten, se avsnitt 3.5
- investeringsbudgeten till kommande år ses över så att den omfattar årets samtliga investeringar, se avsnitt 3.7.
- avstämningar genomförs regelbundet och dokumenteras, se avsnitt 4.1 och 4.2.
- gå igenom hyresavtalen för att bedöma vilka som ska redovisas som finansiell leasing, se avsnitt 4.3.

Under avsnitt 3.2 har vi noterat ett antal förbättringsområden vad gäller upplysningar i delårsrapporten.

2 Inledning

Vi har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att granska delårsrapporten för perioden 2019-01-01 - 2019-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Av lag om kommunal bokföring och redovisning³ framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret⁴, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens ekonomiavdelning upprättar anvisningar och tidplaner som skickas ut till respektive förvaltning. I anvisningarna framgår syftet med delårsrapporteringen samt anvisningar rörande periodiseringar, underlag till balansposter och redovisningsprinciper. Avstämning och periodiseringar görs i redovisningen vid respektive förvaltning. Tidplanen anger när i tiden åtgärder måste vara klara och när systemen stänger för attest av kund- och leverantörsfakturor.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- ✓ Kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting
- ✓ Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- ✓ Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige

³ Kommunala bokföringslags- och redovisningslagen (2018:597), börja gälla från och med 1 januari 2019

⁴ Kommunala bokföringslags- och redovisningslagen (2018:597), kap 13 1§

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2019-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL⁵ och Skyrev⁶. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Sidorna 3-46 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- ✓ Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- ✓ God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- ✓ Interna regelverk och instruktioner
- ✓ Fullmäktigebeslut

⁵ Sveriges Kommuner och Landsting

⁶ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Härnösands kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

KPMG AB

2019-10-11

Vi har bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har genomförts av Marie Undin, revisor, under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor. Lars Skoglund har deltagit i sin roll som auktoriserad revisor.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- ✓ Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten
- ✓ Intervjuer med berörda tjänstemän
- ✓ Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- ✓ Stickprovsvis granskat specifikationerna till delårsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål
- ✓ Översiktlig analys av resultaträkningen

Härnösands kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

KPMG AB

2019-10-11

3 Resultat av granskningen

3.1 Anvisningar och styrdokument

Kommunens ekonomikontor upprättar anvisningar och tidplaner som skickas ut till respektive förvaltning. I anvisningarna ingår bl a instruktioner rörande periodiseringar, underlag till balansposter och redovisningsprinciper. Avstämning och periodiseringar görs i redovisningen vid respektive förvaltning. Tidplanen anger när i tiden åtgärder måste vara klara och när systemen stänger för attest av kund- och leverantörsfakturor.

Härnösands kommun har valt att förlägga delårsrapporten till den 31 augusti och benämner delårsrapporten *Delårsrapport 2019-08-31*.

Kommentar

Vi har inga direkta synpunkter på anvisningar och styrdokument men vi konstaterar att de inte fullt ut efterlevts, bl a vad gäller avstämnings, se avsnitt 4.1

3.2 Innehåll i delårsrapport

Enligt LKBR 13 kap 2 § ska delårsrapporten innehålla resultaträkning, balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse.

I enlighet med RKR:s rekommendation 17 Delårsrapport ska en delårsrapport även innehålla en samlad – men översiktlig – beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet.

RKR R 17 Delårsrapport har med att den förenklade förvaltningsberättelsen ska innehålla följande avsnitt:

- ✓ Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- ✓ Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- ✓ En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- ✓ En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

RKR R 17 Delårsrapport skriver vidare att en delårsrapport ska innehålla upplysningar i not om:

Härnösands kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

KPMG AB

2019-10-11

- ✓ att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen
- ✓ säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten
- ✓ karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat
- ✓ effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden
- ✓ förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början

Kommentar

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse. Såsom framgår under avgränsning har vi inte granskat nämndvis redovisning.

Förbättringsmöjlighet till kommande år är att se över strukturen på delårsrapporten för att göra det enklare för läsaren att följa. Exempelvis återfinns tabeller drift- och investeringsredovisning och förklarade texter inte på samma ställe i delårsrapporten. Ytterligare förbättringspotential finns i händelser av väsentliga händelser som har inträffat under året, upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning samt redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den fastställda budgeten.

Vi noterar också att not avseende säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten saknas.

3.2.1 Finansiella rapporter och jämförelsetal

De finansiella rapporter som ingår i en delårsrapport ska upprättas enligt följande:

- a) En balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång.
- b) En resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.

Härnösands kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

KPMG AB

2019-10-11

Kommentar

Vår bedömning är att kommunen har med alla förväntade delar när det gäller balans- och resultaträkning och dess jämförelsetal. Rapporternas rubriker och innehåll behöver ses över eftersom LKBR föreskriver vilka rader som ska finnas och deras inbördes ordning.

3.3 Redovisningsprinciper

I delårsrapporten anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och Rådet för kommunalredovisnings rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningspersonal samt översiktlig avstämning av kommunens delårsrapport mot Rådet för kommunal redovisning gällande rekommendationer.

Kommentar

Kommunen har under redovisningsprinciper informerat om byte av redovisningsprincip gällande pension, se vidare noteringar under 3.6.

Vi anser att redovisningsprinciperna i huvudsak följer RKR:s rekommendationer. Vi uppfattar att syftet med LKBR tillsammans med RKR:s nya rekommendationer är att verka för att vidareutveckla den kommunala redovisningen för ökad jämförbarhet. I linje med det arbetet bedömer vi att kommunen bör utveckla beskrivningen av principerna för en ökad tydlighet.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Härnösands kommun har i årsplanen⁷ antagit finansiella mål samt mål- och resultatuppdrag 2019. De senare omfattar verksamhetsmål samt de finansiella mål som anges ha betydelse för god ekonomisk hushållning under ett eget avsnitt. Det är mål- och resultatuppdragen som i delårsrapporten har bedömts under rubriken god ekonomisk hushållning.

Kommentar

⁷ KF § 139 beslut om mål och budget för år 2019

Vi tolkar att de mål och resultatuppdrag som anges i årsplanen är de mål som fullmäktige enligt kommunallagen ska anta med betydelse för god ekonomisk hushållning. Vi skulle gärna se att i årsplanen framgår vilka mål som har sådan betydelse. Det är i planen också lämpligt att ange när god ekonomisk hushållning är uppnått, om det krävs att alla eller viss andel av målen uppnås och om de finansiella målen ska tillmätas större betydelse än övriga mål.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR i överväganden till R 17⁸ till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas i för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen som beredande organ för årsplanen utvecklar målen för god ekonomisk hushållning. Vi rekommenderar att mål omfattande hela koncernen införs och utvärderas.

3.4.1 Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Härnösands kommun har en styrmodell som beskrivs med följande modell i delårsrapporten.

Bedömningen av utfallet av målen illustreras enligt nedan. Av färgförklaringen framgår att symboler betyder grön är att målet uppfyllt, nästan helt grön cirkel att målet i hög grad är uppfyllt, gult delvis uppfyllt och rött att målet inte är uppfyllt.

⁸ Rekommendation gällande delårsrapport

Mål 1- Attraktivt boende i unik livsmiljö	
Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad	
Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete	
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa	
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	
Mål 6 - God service med gott bemötande	
Mål 7 - Framtidens arbetsgivare	
Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi	

Målen bedöms utifrån de fem redovisade styrtalen samt en prognos baserad utifrån förväntad effekt av aktiviteter genomförda under årets första åtta månader. Några underlag för att verifiera bedömningen av verksamhetsmålen har vi inte erhållit.

Vi konstaterar att det inte finns något utfall angett för de finansiella målen. Bedömningen är dock att de inte kommer att klaras då prognosen avseende resultatöverskottet uppgår till 0 % (mål 1,4 %) av skatter, statsbidrag och utjämning. Uppdraget att samtliga nämnder och styrelser ska följa budget bedömer vi inte heller kommer att uppnås då det av prognosen för driftsredovisningen framgår att socialnämnd och samhällsnämnden kommer att redovisa underskott.

Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att

”Eftersom kommunen inte lyckats uppnå ett balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt utifrån invånarnas behov och förväntningar inom givna ramar, bedöms inte god ekonomisk hushållning uppnås vid årets slut.

Bedömning

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att målen med betydelse för god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Vi rekommenderar att mål omfattande hela koncernen införs och utvärderas.

3.5 Balanskravet

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Ett balanskravsunderskott ska regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. För att inte tid ska gå förlorad bör åtgärder sättas in så fort som möjligt. Enligt prop 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet.

Härnösands kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

KPMG AB

2019-10-11

I kommunallagen finns de gällande reglerna om balanskravet, vilket innebär att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt kommunallagen regleras inom tre år. I kommunallagen stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommentar

Enligt RKR R 17 Delårsrapport ska det finnas en helårsprognos avseende balanskravet. Vi konstaterar att en sådan prognos saknas. Kommunen har sedan årsbokslutet 2018 ett negativt balanskravsresultat om – 5,4 mkr. Föregående års balanskravsresultat är ej hanterat och åtgärdsplan är inte fastställd.

Vi rekommenderar att en prognos för balanskravet inarbetas i delårsrapporten samt att plan för hantering av balanskravet fastställs.

3.6 Resultaträkning

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Delår 201908</i>	<i>Delår 201808</i>	<i>Bokslut 2018</i>	<i>Budget 2019</i>	<i>Prognos 2019</i>
Verksamhetens nettokostnader	-1086,9	-1067,6	-1585,1	-1608,4	-1670,4
Skatteintäkter och statsbidrag	1113,3	1094,4	1644,2	1650,5	1667,1
Finansnetto	3	5,1	-12,2	-19,1	3,3
Årets resultat	29,6	31,9	46,9	23	0,0
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	97,4 %	97,1 %	97,1	98,6 %	100 %

Kommentar

En kommuns långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 29,6 mkr, vilket är 2,3 mkr lägre än samma period förra året.

Härnösands kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

KPMG AB

2019-10-11

Kommunens årsprognos uppgår till 0 mkr, vilket är lägre än delårsresultatet. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än vid helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året.

Kommunen har mellan 2015-2018 redovisat pensionsåtagandet som en avsättning i balansräkningen. Från och med 2019 har kommunen ändrat redovisningsprinciper och redovisar nu pensionen enligt blandmodellen. Detta har inneburit att kommunens resultat för delåret 2018 har justerats med ca 40 mkr.

Delårsiffrorna för 2018-08 är omräknade för att vara jämförbara med delåret 2019-08. Bokslutet för 2018 samt budget är baserat på tidigare pensionsredovisning, varvid siffrorna inte är helt jämförbara.

Av kommunens fem nämnder är det två nämnder som prognostiserar ett budgetunderskott. Samhällsnämnden -2,9 mkr samt socialnämnden -7,4 mkr.

3.7 Investeringsredovisning

Enligt RKR R17 Delårsrapport ska delårsrapporten innehålla en översiktlig beskrivning av kommunens investeringsredovisning. Investeringsredovisningen ingår i delårsrapporten i enlighet med rekommendationerna.

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Utfall 2019-08</i>	<i>Budget 2019</i>	<i>Prognos 2019</i>
Kommunstyrelse inkl KF	6,5	9,0	9,0
Arbetslivsnämnden	0,4	0,5	0,5
Samhällsnämnden	11,5	29,0	49,0
Skolnämnden	0,0	2,0	2,0
Socialnämnden	0,2	0,5	0,5
Totalt	18,6	41,0	61,0

Härnösands kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

KPMG AB

2019-10-11

Kommentar

Kommunens investeringsredovisning visar på årsprognos om 61 mkr och en budget om 41 mkr. Enligt kommunen kommer medlen enligt prognos förbrukas. Orsaken till differens mellan prognos och budget är att 20 mkr finansieras med externa medel som kommunen behöver låna upp till.

Enligt LKBR ska investeringsredovisningen ge en samlad bild över kommunens investeringsverksamhet. Vi anser att det även ska gälla budgeten, och det oavsett hur investeringen finansieras. Vi rekommenderar därför att investeringsbudgeten till kommande år ses över så att den omfattar årets samtliga investeringar.

3.8 Balansräkning

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Kommunen</i>	
	<i>2019-08-31</i>	<i>2018-12-31</i>
Balansomslutning	988,2	970,0
Redovisat eget kapital	359,8	330,2
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	-293,5	-330,7
<i>Redovisad soliditet</i>	36 %	34 %
<i>Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse</i>	-30 %	-35 %
Omsättningstillgångar	182,2	151,2
Avsättningar	142,4	124,0
Långfristiga skulder	170,6	130,2
Kortfristiga skulder	315,4	385,6
<i>Balanslikviditet</i>	58 %	39 %

Kommentar

Byte av redovisningsprincip gällande pensionerna har påverkat kommunens egna kapital med ca 438 mkr. Rättelsen har skett av ingående eget kapital för år 2018 vilket är enligt gällande principer.

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt, vilket betyder att kommunen har täckning för sina skulder. Kommunen redovisar en soliditet på 36 %. Det är en ökning jämfört med årsbokslutet.

Härnösands kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

KPMG AB

2019-10-11

Balanslikviditeten visar betalningsförmågan på kort sikt. Pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelser uppgår till 653,3 mkr (660,9mkr).

3.9 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Det finns varken i lagrum eller rekommendationer att en kommun behöver redovisa kassaflödet i sin delårsrapport. Härnösands kommun har valt att inte ha med en kassaflödesanalys.

3.10 Sammanställd redovisning

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslagen 12 kap 2§ ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Av författningskommentarerna framgår att ett betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

Kommentar

I den sammanställda redovisningen ingår förutom kommunen följande:

- ✓ Koncernerna Härnösandshus, Härnösands Energi och Miljö, Invest i Härnösand där kommunen ägare 100 % av moderbolagen
- ✓ Kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten- Ådalen där kommunen andel är 33 %

Utredning pågår inför bokslutet om fler enheter bör tas med i den sammanställda redovisningen.

Härnösands kommun
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-11

4 Lakttagelser vid granskning

4.1 Avstämningar

Vi har noterat att ett antal balans- och resultatkonton inte är avstämda per bokslutsdagen.

Några av dessa är sådana som uppkommit vid byte av ekonomisystem.

Vi har inte heller kunnat stämma av pensionskostnader samt skuld för löneskatt mot underlag från pensionsadministratör. Det gäller även posten pensioner för förtroendevalda.

Vi har därför inte kunnat verifiera samtliga för oss väsentliga balans- och resultatkonton mot tillfredsställande underlag.

Vi rekommenderar att avstämningar genomförs regelbundet och dokumenteras.

Vi kan inte utesluta risken för väsentliga fel i bokslutet som skulle kunna påverka resultatet.

4.2 Finansiell leasing

Vi rekommenderar kommunen att går igenom sina hyresavtal för att bedöma vilka som ska redovisas som finansiell leasing.

KPMG, dag som ovan

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kommunstyrelsen

§ 153

Dnr 2019-000061 1.1.2.0

Sjöfartsutbildning - Härnösand

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att överlämna delrapporten till Skolnämnden för vidare beredning.

Under förutsättning av beslut i skolnämnden om att återuppta sjöfartsprogrammet läsåret 2020/2021 föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att ett intäktsunderskott på grund av sviktande elevunderlag ska belasta kommunens resultat för åren 2020-2022.

Under förutsättning av beslut i skolnämnden om att återuppta sjöfartsprogrammet läsåret 2020/2021 föreslår kommunstyrelsen besluta

att avsätta 50 000 kronor från kommunstyrelsens oförutsedda utgifter för informations- och kommunikationsinsatser under åren 2020-2022 för att öka intresset för programmet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M), Christina Lindberg (C), Lennart Bergström (SD), Johan Sundqvist (MP) och Ulrika Sundgren (C).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar följande:

att överlämna delrapporten till Skolnämnden för vidare beredning.

Under förutsättning av beslut i skolnämnden om att återuppta sjöfartsprogrammet läsåret 2020/2021 föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att ett intäktsunderskott på grund av sviktande elevunderlag ska belasta kommunens resultat för åren 2020-2022.

Under förutsättning av beslut i skolnämnden om att återuppta sjöfartsprogrammet läsåret 2020/2021 föreslår kommunstyrelsen besluta

att avsätta 50 000 kronor från kommunstyrelsens oförutsedda utgifter för informations- och kommunikationsinsatser under åren 2020-2022 för att öka intresset för programmet

Kommunstyrelsen

Anders Gäfvert (M) yrkar bifall till Andreas Sjölanders (S) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommundirektören fick i uppdrag vid kommunstyrelsens sammanträde 2019-02-05 att tillsammans med övriga förvaltningar utreda Sjöfartsutbildningarnas möjliga utveckling i Härnösand i samverkan med sjöfartsbranschen i Sverige.

Vid dagens sammanträde redovisas en delrapport av uppdraget. Delrapporten har tagits fram i samarbete med berörd personal, rektor på Sjöfartsprogrammet samt ekonomicontroller.

Beslutsunderlag

Delrapport Utredning Sjöfartsutbildningens möjliga utveckling i Härnösand, 2019-10-08.

Kommunstyrelseförvaltningen
Andreas Sjölander
andreas.sjolander@harnosand.se

Sjöfartsutbildning - Härnösand

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsen besluta
att överlämna delrapporten till Skolnämnden för vidare beredning.

Under förutsättning av beslut i skolnämnden om att återuppta
sjöfartsprogrammet läsåret 2020/2021 föreslår kommunstyrelsens
ordförande kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att ett eventuellt intäktsunderskott på grund av elevunderlag, i enlighet med
ett av skolnämnden beslutat miniantal elever, ska belasta kommunens
resultat för åren 2020-2022.

Under förutsättning av beslut i skolnämnden om att återuppta
sjöfartsprogrammet läsåret 2020/2021 föreslår kommunstyrelsens
ordförande kommunstyrelsen besluta

att årligen avsätta 50 000 kronor från kommunstyrelsens oförutsedda
utgifter för informations- och kommunikationsinsatser under åren 2020-
2022 för att öka intresset för programmet.

Beskrivning av ärendet

Kommundirektören fick i uppdrag vid kommunstyrelsens sammanträde
2019-02-05 att tillsammans med övriga förvaltningar utreda
Sjöfartsutbildningarnas möjliga utveckling i Härnösand i samverkan med
sjöfartsbranschen i Sverige.

Vid dagens sammanträde redovisas en delrapport av uppdraget.
Delrapporten har tagits fram i samarbete med berörd personal, rektor på
Sjöfartsprogrammet samt economicontroller.

Beslutsunderlag

Delrapport Utredning Sjöfartsutbildningens möjliga utveckling i Härnösand,
2019-10-08.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Delrapport – Utredning Sjöfartsutbildningens möjliga utveckling i Härnösand

Underlag för beslut avseende en möjlig uppstart av den gymnasiala
sjöfartsutbildningen hösten 2020, utifrån nu rådande förutsättningar

Uppdrag från Kommundirektör Lars Liljedahl

Underlaget har tagits fram i samråd med berörd personal, rektor på sjöfartsprogrammet, samt ekonomicontrollers.

1) En kostnadsberäkning avseende summerade årskostnader för drift och investeringsbehov för 2020, 2021 och 2022**2020 SX Ekonomi****Beräkningarna nedan är gjorda utifrån ny antagning ht 2020**

Årskostnaderna för programmet 2020, där gemensamma gymnasiekostnader för it, lokaler, gemensam personal, måltider, försäkringar etc inte är medräknade: Denna summa motsvaras av ett avdrag på 41% från skolpengens summa 160 670. Se sammanställning under punkt 2

- Personalkostnader för en klass (åk3 vt 2020/åk1 ht 2020: **ca 1 400 000:-** (35 tkr/mån) (2,35 tjänst - karaktär 1,6 /kärnämneslärare 0,75)
- Fortbildning, friskvård: **ca 20 000:-**
- Förbrukning: **681328:-**. Detta är ett femårigt medeltal/snitt för förbrukningen gällande båt samt övrigt, inkluderat båtöversyn år 3 samt år 5. Förbrukningen hamnar mellan 413 000 :- till 1 062 480 :- under en femårsperiod.

Övrigt

- Fartygsmotor 26,5 tkr (hyra Härnöverken) / el kaj (ca 3 tkr/mån):
- Lokaler vid kaj :176 400:-
Städ (ca 25 tkr) samt sophämtning (10 tkr): 35 000:-
- Elevstöttande resurs för att minska avhopp (ej beslutat eller anställt f.n) förslag motsv 10% tjänst: ca 50 000kr
- Extra marknadsföring ca 100.000kr för utskick

Övriga kostnader gällande specifikt år 1

- *Utökade kostnader i avvaktan på eventuellt öppnande av program.*
- Anställd personal som ej sägs upp pga övertalighet 47000kr/mån inkl pa. Öppnas programmet finns en övertalighet under ca 5 mån tot kostnad 235.000kr
- Uppsgad lokal som förlängs 14000kr/mån x 6 månader: 84000kr

Totalt övriga kostnader:**742900:-**

Total årskostnad, utan gemensamma gymnasiekostnader, för att bedriva SX utbildningen **för en klass** enligt denna beräkning är **ca 2 844 228:-**

2021 SX Ekonomi

Beräkningarna nedan är gjorda utifrån fortsatt antagning ht 2021

Årskostnaderna för programmet 2021 där gemensamma gymnasiekostnader för it, lokaler, gemensam personal, måltider, försäkringar etc inte är medräknade: Denna summa motsvaras av ett avdrag på 41% från skolpengens summa 160 670. Se sammanställning under punkt 2.

- Personalkostnader för en klass vt 2021/två klasser ht 2021: **ca 1 790 000:-** (35 tkr/mån) (3,0 tjänst - karaktär 1,8 / kärnämneslärare 1,2)
- Fortbildning, friskvård: **ca 20 000:-**
- Förbrukning: **681328:-**. Detta är ett femårigt medeltal/snitt för förbrukningen gällande båt samt övrigt, inkluderat båtöversyn år 3 samt år 5. Förbrukningen hamnar mellan 413 000 :- till 1 062 480 :- under en femårsperiod.

Övrigt

- Fartygsmotor 26,5 tkr/år (hyra Härnöverken) / el kaj (ca 3 tkr/mån):
- Lokaler vid kaj :176 400:-/år
Städ (ca 25 tkr/år) samt sophämtning (10 tkr/år): 35 000:-
- Extra marknadsföring ca 100.000kr för utskick
- Elevstöttande resurs för att minska avhopp (ej beslutat eller anställt f.n) förslag motsv 10% tjänst: ca 50 000kr

Totalt övriga kostnader: **423900:-**

Total årskostnad, utan gemensamma gymnasiekostnader, för att bedriva SX utbildningen **för 1,5 klass** enligt denna beräkning är **ca 2 915 228:-**

2022 SX Ekonomi

Beräkningarna nedan är gjorda utifrån fortsatt antagning ht 2022

Årskostnaderna för programmet 2022 där gemensamma gymnasiekostnader för it, lokaler, gemensam personal, måltider, försäkringar etc inte är medräknade: Denna summa motsvaras av ett avdrag på 41% från skolpengens summa 160 670. Se sammanställning under punkt 2

- Personalkostnader för två klasser vt 2022/ tre klasser ht 2022: **ca 2 700 000:-** (36 tkr/mån) (4,4 tjänst - karaktär 2,5 / kärnämneslärare 1,9)
- Fortbildning, friskvård: **ca 20 000:-**

- Förbrukning: **681328:-**. Detta är ett femårigt medeltal/snitt för förbrukningen gällande båt samt övrigt, inkluderat båtöversyn år 3 samt år 5. Förbrukningen hamnar mellan 413 000 :- till 1 062 480 :- under en femårsperiod

Övrigt

- Fartygsmotor 26,5 tkr/år (hyra Härnöverken) / el kaj (ca 3 tkr/mån):
- Lokaler vid kaj :176 400:-/år
Städ (ca 25 tkr/år) samt sophämtning (10 tkr/år): 35 000:-
- Extra marknadsföring ca 100.000kr för utskick
- Elevstöttande resurs för att minska avhopp (ej beslutat eller anställt f.n) förslag motsv 10% tjänst: ca 50 000kr

Totalt övriga kostnader: **423900:-**

Total årskostnad, utan gemensamma gymnasiekostnader, för att bedriva SX utbildningen **för 2,5 klass** enligt denna beräkning är **ca 3 825 228**

2) Kostnadsunderlaget ska presenteras med förutsättningen att Sjöfartsprogrammet är en egen redovisningsenhet. Alla bruttokostnader ska uppskattas och scenariobeskrivas över tre läsår, utifrån upparbetningen till tre årskurser (fullt program).

- Klart i budgetsystem inför 2020

3) Underlaget ska innehålla en redovisning av brytpunkter avseende antal elever och kostnader. Redovisningen ska scenariobeskrivas.

- Nedan beskrivs det antal elever som krävs för att programmet skall bära sig ekonomiskt, understiger antalet elever på programmet vid ngt tillfälle detta elevantal så måste motsvarande medel skjutas till på något sätt.
- Skolpeng att bedriva verksamhet för= skolpeng – avdrag för centrala och gemensamma kostnader på 41%.
- Dvs $160670 \times 0,59 = 94795\text{kr/elev}$
- Notera att om det fattas x antal elever för att programmet skall bära sig ekonomiskt så behöver den fulla skolpengen för x antal elever ersättas eftersom alla elever har de centrala och gemensamma kostnadsavdragen inklusive externa elever

	2020	2021	2022
Kostnad	2.844.228	2.915.228	3.825.228
Skolpeng att bedriva verksamhet för	94.795	94.795	94.795
Antal elever som krävs för en ekonomi i balans	30	30,8	40,4

Kommunstyrelsen

§ 154

Dnr 2019-000373 1.1.1.0

Redovisning av obesvarade motioner och medborgarförslag

Kommunstyrelsens beslut

kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att lägga redovisningen av obesvarade motioner och medborgarförslag till handlingarna.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen på fullmäktiges oktoBERSsammanträde, eller närliggande sammanträde ge en redovisning av de inlämnade motioner och medborgarförslag som ännu inte besvarats.

I ärendebalansen finns idag (2019-09-23) 7 obesvarad motion och 6 obesvarade medborgarförslag. Ärendena visas i bilagor med handlingarna.

Motioner och medborgarförslag ska enligt 5 kap. 35 § kommunallagen beredas så att de kan besvaras inom ett år efter det att motionen eller medborgarförslaget väcktes. I samband med redovisning får fullmäktige besluta att avskryta de medborgarförslag som inte kunnat behandlas inom 1 år. De ärenden där ettårsfristen passerats är markerade med fet- och kursivstil.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2019-10-02

Kommunstyrelsen

Bilaga – Redovisning av obesvarade motioner

Bilaga – Redovisning av obesvarade medborgarförslag

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Redovisning av obesvarade motioner och medborgarförslag

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att lägga redovisningen av obesvarade motioner och medborgarförslag till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen på fullmäktiges oktobersammanträde, eller närliggande sammanträde ge en redovisning av de inlämnade motioner och medborgarförslag som ännu inte besvarats.

I ärendebalansen finns idag (2019-10-02) 7 obesvarad motion och 6 obesvarade medborgarförslag. Ärendena visas i bilagor med handlingarna.

Motioner och medborgarförslag ska enligt 5 kap. 35 § kommunallagen beredas så att de kan besvaras inom ett år efter det att motionen eller medborgarförslaget väcktes. I samband med redovisning får fullmäktige besluta att avskriva de medborgarförslag som inte kunnat behandlas inom 1 år. De ärenden där ettårsfristen passerats är markerade med fet- och kursivstil.

Beslutsunderlag

Bilaga – Redovisning av obesvarade motioner

Bilaga – Redovisning av obesvarade medborgarförslag

Anna Bostedt
Kanslichef

Jeanette George
Kommunsekreterare

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Redovisning av obesvarade medborgarförslag

Obesvarade medborgarförslag

Namn	Inkom	
<i>Pilotförsök: Uthyrning av lådcykel på biblioteket</i>	<i>2018-05-11</i>	<i>SAM för beredning och besvarande</i>
<i>Tömningsstation för husbil-husvagn</i>	<i>2018-05-18</i>	<i>SAM för beredning och besvarande</i>
<i>Ringa hemrum</i>	<i>2018-08-13</i>	<i>KS för beredning och besvarande</i>
Pensionär i skolan	2018-11-12	SKN för beredning och besvarande
Vinterpark vid Simhallen	2018-12-29	SAM för beredning och besvarande
Ställa upp toavagn och sopsorteringskärl på parkeringen vid Vårdkasens spårcentral	2018-12-29	SAM för beredning och besvarande

Jeanette George
Kommunsekreterare

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Redovisning av obesvarade motioner

Namn	Inlämnad av	Inlämnad	Kommentar
<i>Utred kommunens framtida ägande av anläggningar</i>	<i>Ingemar Wiklander (KD)</i>	<i>2016-03-11</i>	<i>Hos KS för beredning</i>
Inför Rättviksmodellen ”Tillväxt & tillsyn” i Härnösands kommun	Ida Skogström (M)	2018-11-26	Hos SAM för beredning
Minnesmärke efter Torbjörn Fälldin	Per-Eric Norberg (C)	2019-02-07	Hos KS för beredning
Slopa den ekologiska maten då klimatet inte kan vänta	Eva Olstedt-Lundgren (L), Olle Löfgren (L)	2019-03-26	Hos KS för beredning
Närlagd mat av hög kvalitet – Laga direkt på skolor och boenden	Erik Hultin (C), Ida Skogström (M)	2019-05-24	Hos KS för beredning
Motion – Förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun	Christina Lindberg (C)	2019-09-24	Hos KS för beredning
Motion – Öppna Nybrogatan för biltrafik dygnet runt	Christian Wasell (M)	2019-09-25	Hos KS för beredning

Jeanette George
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

§ 155

Dnr 2019-000343 1.1.2.0

Sammanträdestider 2020

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige sammanträder kl.13.15 följande datum:

27 januari
24 februari
30 mars
27 april
25 maj
15 juni
28 september
26 oktober
23 november
21 december

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har på sitt sammanträde den 30 september 2019 i § 111 beslutat att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att se om datumet för decembersammanträdet kan tidigareläggas.

Inför varje nytt kalenderår beslutar kommunfullmäktige om sammanträdestider för kommande året. Kommunstyrelsen och nämnderna utgår från fullmäktiges mötesdatum för att planera sina egna sammanträden. Utifrån fullmäktiges sammanträdesdatum planerar kommunstyrelsen och nämnderna även handläggningen av de ärenden som lämnas vidare till fullmäktige för slutligt beslut.

Kommunstyrelsen

Fullmäktiges sammanträdesplan utgår från ärendeprocesser, kommunallagen samt kommunens egna styrdokument såsom ekonomistyrningsreglementet. I kommunstyrelsens förslag till fullmäktiges sammanträdesplan har specifik hänsyn tagits till att lämna tillräckligt utrymme mellan kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges sammanträden för att försäkra rättsäker ärendehantering där protokoll från kommunstyrelsen hunnit justeras och fullmäktiges presidium hunnit sammanträda innan handlingar till fullmäktige skickas ut.

Att det föreslagna datumet för fullmäktiges decembersammanträde faller under julveckan beror alltså på ärendeprocessen och att flytta enbart ett mötesdatum är inte möjligt utan att det får konsekvenser för flera instanser. Mot denna bakgrund rekommenderar därför kommunledningskontoret att kommande årets mötesplanering sker utifrån den ursprungliga sammanträdesplanen.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2019-10-02

Sammanträdesplan och utskicksdagar 2020

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Sammanträdestider 2020

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige sammanträder kl.13.15 följande datum:

27 januari
24 februari
30 mars
27 april
25 maj
15 juni
28 september
26 oktober
23 november
21 december

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige har på sitt sammanträde den 30 september 2019 i § 111 beslutat att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att se om datumet för decembersammanträdet kan tidigareläggas.

Inför varje nytt kalenderår beslutar kommunfullmäktige om sammanträdestider för kommande året. Kommunstyrelsen och nämnderna utgår från fullmäktiges mötesdatum för att planera sina egna sammanträden. Utifrån fullmäktiges sammanträdesdatum planerar kommunstyrelsen och nämnderna även handläggningen av de ärenden som lämnas vidare till fullmäktige för slutligt beslut.

Fullmäktiges sammanträdesplan utgår från ärendeprocesser, kommunallagen samt kommunens egna styrdokument såsom ekonomistyrningsreglementet. I kommunstyrelsens förslag till fullmäktiges sammanträdesplan har specifik hänsyn tagits till att lämna tillräckligt utrymme mellan kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges sammanträden för att försäkra rättsäker ärendehantering där protokoll från kommunstyrelsen hunnit justeras och

fullmäktiges presidium hunnit sammanträda innan handlingar till fullmäktige skickas ut.

Att det föreslagna datumet för fullmäktiges decembersammanträde faller under julveckan beror alltså på ärendeprocessen och att flytta enbart ett mötesdatum är inte möjligt utan att det får konsekvenser för flera instanser. Mot denna bakgrund rekommenderar därför kommunledningskontoret att kommande årets mötesplanering sker utifrån den ursprungliga sammanträdesplanen.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2019-09-30, § 111

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2019-09-10, § 134

Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-08-27 § 54

Sammanträdesplan 2020

Anna Bostedt
Kanslichef

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Sammanträdesplan 2020

Organ	STOPP	Majoritetsmöte (beredning AU)	Presidieträff inför AU (beredning)	AU	Majoritetsmöte (beredning KS)	Presidieträff inför KS (beredning)	KS	KF-Presidiet (beredning)	KF
Tid kl.	14:00	13:00	13:00	08:15	13:00/10:00	13:00	08:15	08:00	13:15
Datum	2019	9 dec 2019	16 dec 2019	17 dec 2019	19 dec 2019	3 jan	7 jan	14 jan	27 jan
	7 jan	13 jan	20 jan	21 jan	27 jan 10:00	3 feb	4 feb	11 feb	24 feb
	3 feb	10 feb	17 feb	18 feb	24 feb 10:00	2 mars	3 mars	17 mars	30 mars
	2 mars	9 mars	16 mars kl.10:00	17 mars	30 mars 13:00	6 apr	7 apr	14 apr	27 apr
	6 apr	14 apr	20 apr	21 apr	27 apr 10:00	4 maj	5 maj	12 maj	25 maj
	4 maj	11 maj	18 maj	19 maj	25 maj 10:00	1 juni	2 juni	4 juni	15 juni
	10 aug	17 aug	24 aug	25 aug	31 aug 13:00	7 sep	8 sep	15 sep	28 sep
	7 sep	14 sep	21 sep	22 sep	28 sep 10:00	5 okt	6 okt	13 okt	26 okt
	5 okt	12 okt	19 okt	20 okt	26 okt 10:00	2 nov	3 nov	10 nov	23 nov
	2 nov	9 nov	16 nov	17 nov	23 nov 10:00	30 nov	1 dec	8 dec	21 dec
	1 dec	7 dec	14 dec kl.10:00	15 dec	21 dec 10:00	Jan 2021	Jan 2021	Jan 2021	Jan 2021

Kommunfullmäktige

§ 111

Dnr 2019-000343 1.1.2.0

Sammanträdestider 2020

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att se om datumet för decembersammanträdet kan tidigareläggas.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Eva Olstedt Lundgren (L) och Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Eva Olstedt Lundgren (L) yrkar att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen för att se om datumet för decembersammanträdet kan tidigareläggas.

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till Eva Olstedt Lundgrens (L) förslag.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Eva Olstedt Lundgrens (L) förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med Eva Olstedt Lundgrens (L) förslag.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med Eva Olstedt Lundgrens (L) förslag.

Bakgrund

Inför sammanträdesåret 2020 har kommunledningskontoret tagit fram förslag på sammanträdesdagar för kommunstyrelsen, dess utskott, fullmäktiges presidieberedning och kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2019-09-10 § 134

Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2019-08-27 § 54

Sammanträdesplan 2020

Kommunfullmäktige

Samhällsnämnden

§ 129

Dnr 2019-000065 1.1.3.1

Medborgarförslag - Förbud fordonstrafik för obehöriga på Storgatan

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden beslutar

att avslå medborgarförslaget.

Bakgrund

Ett medborgarförslag har inkommit om att förbjuda fordonstrafik för obehöriga på Storgatan mellan Brunnhusgatan till korsningen Västra Kyrkogatan (en sträcka på ca 90m) mellan 22.00 och 08.00. Enligt förslagsställaren är förslaget syfte att få en lugnare miljö under nattetid. Förslagsställaren nämner att fordon använder aktuell sträcka som en vändplats och oftast spelas det hög musik som upplevs som mycket störande. Förslagsställaren anger att förbudet inte ska gälla "behörig trafik" vilka som avses som behörig framgår inte.

Kommunfullmäktige beslutade 2019-01-28 §11 att överlämna medborgarförslaget till Samhällsnämnden för beredning och besvarande.

Med stöd av plan- och bygglagen regleras att vägar är en form av allmän plats och ska därför betraktas som att vägen ska vara öppen för alla utan inskränkningar. Lokala trafikföreskrifter, om förbud mot trafik med inskränkning till en viss trafikantgrupp eller ett visst eller vissa fordonsslag, bör därför meddelas endast om det är motiverat av hänsyn till nedsatt bärighet på vägen eller av särskilda skäl.

I trafikförordningen (1998:1276) finns generella bestämmelser om hur trafikanter ska bete sig i trafiken och enligt 4 kap 8§ med ett motordrivet fordon får onödig och störande körning inte äga rum vid bostadsbebyggelse. Föraren av ett sådant fordon skall i övrigt anpassa färdväg, hastighet och färd sätt så att andra inte störs i onödan.

Enligt 2 kapitel 1§ trafikförordningen (1998:1276) ska en trafikant iakttä den omsorg och varsamhet som krävs med hänsyn till omständigheterna för att undvika trafikolyckor.

Samhällsnämnden

Enligt 3 kapitel trafikförordningen ska ett fordon's hastighet anpassas till vad trafiksäkerheten kräver. Hänsyn ska tas till väg-, terräng-, väderlek- och siktförhållandena, fordonets skick och belastning samt trafikförhållanden i övrigt. Hastigheten får aldrig vara högre än att föraren behåller kontrollen över fordonet och kan stanna på den del av den framförvarande vägen eller terrängen som han eller hon kan överblicka och framför varje hinder som går att förutse. Polismyndigheten är den myndighet som ska övervaka att dessa bestämmelser efterlevs..

Polismyndigheten har getts tillfälle att kommentera förslaget och de anser att den situation som beskrivs kan idag stävjas av polisen med befintlig lagstiftning och är utifrån det givna underlaget inte skäl nog att införa ytterligare begränsningar och förbud. Polisen tar gärna emot information om problemet för att kunna agera. Uppgifter som regnr, tid på dygnet, veckodag och frekvens är relevanta.

Beslutsunderlag

Att trafikanter framför sina fordon i strid mot de generella hänsynsreglerna eller i strid mot gällande trafikregler utgör i sig inte motiv för att besluta om förbud mot trafik med fordon, dvs stänga av vägen.

Samhällsförvaltningen bedömer att det inte finns anledning att meddela lokala trafikföreskrifter om förbud mot fordonstrafik på aktuell sträcka.

Samhällsförvaltningen

Frida Ullberg, 0611 - 34 81 96
frida.ullberg@harnosand.se

Medborgarförslag-Förbud för fordonstrafik för obehöriga på Storgatan KS2018-000539

Förslag till beslut

att avslå medborgarförslaget

Beskrivning av ärendet

Gustaf Kull har inkommit med ett medborgarförslag om att förbjuda fordonstrafik för obehöriga på Storgatan mellan Brunnhusgatan till korsningen Västa Kyrkogatan (en sträcka på ca 90m) mellan 22.00 och 08.00. Enligt förslagsställaren är förslaget syfte att få en lugnare miljö under nattetid. Förslagsställaren nämner att fordon använder aktuell sträcka som en vändplats och oftast spelas det hög musik som upplevs som mycket störande. Förslagsställaren anger att förbudet inte ska gälla "behörig trafik" vilka som avses som behörig framgår inte.

Kommunfullmäktige beslutade 2019-01-28 §11 att överlämna medborgarförslaget till Samhällsnämnden för beredning och besvarande.

Beslutsunderlag

Med stöd av plan- och bygglagen regleras att vägar är en form av allmän plats och ska därför betraktas som att vägen ska vara öppen för alla utan inskränkningar. Lokala trafikföreskrifter, om förbud mot trafik med inskränkning till en viss trafikantgrupp eller ett visst eller vissa fordonsslag, bör därför meddelas endast om det är motiverat av hänsyn till nedsatt bärighet på vägen eller av särskilda skäl.

I trafikförordningen (1998:1276) finns generella bestämmelser om hur trafikanter ska bete sig i trafiken och enligt 4 kap 8§ med ett motordrivet fordon får onödig och störande körning inte äga rum vid bostadsbebyggelse. Föraren av ett sådant fordon skall i övrigt anpassa färdväg, hastighet och färd sätt så att andra inte störs i onödan.

Enligt 2 kap 1§ trafikförordningen (1998:1276) ska en trafikant iaktta den omsorg och varsamhet som krävs med hänsyn till omständigheterna för att undvika trafikolyckor.

Enligt 3 kap trafikförordningen ska ett fordon's hastighet anpassas till vad trafiksäkerheten kräver. Hänsyn ska tas till väg-, terräng-, väderlek- och siktförhållandena, fordonets skick och belastning samt trafikförhållanden i övrigt. Hastigheten får aldrig vara högre än att föraren behåller kontrollen

över fordonet och kan stanna på den del av den framförvarande vägen eller terrängen som han eller hon kan överblicka och framför varje hinder som går att förutse. Polismyndigheten är den myndighet som ska övervaka att dessa bestämmelser efterlevs..

Polismyndigheten har getts tillfälle att kommentera förslaget och de anser att den situation som beskrivs kan idag stävjas av polisen med befintlig lagstiftning och är utifrån det givna underlaget inte skäl nog att införa ytterligare begränsningar och förbud. Polisen tar gärna emot information om problemet för att kunna agera. Uppgifter som regnr, tid på dygnet, veckodag och frekvens är relevanta.

Samhällsförvaltningens bedömning

Att trafikanter framför sina fordon i strid mot de generella hänsynsreglerna eller i strid mot gällande trafikregler utgör i sig inte motiv för att besluta om förbud mot trafik med fordon, dvs stänga av vägen.

Samhällsförvaltningen bedömer att det inte finns anledning att meddela lokala trafikföreskrifter om förbud mot fordonstrafik på aktuell sträcka.

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Frida Ullberg
Trafikingenjör

Bilagor

Bilaga 1 Medborgarförslag

Skolnämnden

§ 109

Dnr 2018-000255 601

Medborgarförslag - Gleerups digitala läromedel försämrar vår utbildning

Skolnämndens beslut

Skolnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse medborgarförslaget besvarat

att överlämna yttrandet till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har uppdragit till skolnämnden att bereda och svara på medborgarförslag – Gleerups digitala läromedel försämrar vår utbildning.

I medborgarförslaget beskrivs att elever vill ha läromedel i bokform och inte digitala läromedel. Den som skrivit förslaget menar att böcker är bättre för lärandet. Det är rektors ansvar att besluta hur undervisning genomförs och vilka läromedel som används. Rektor ansvarar också för att utvärdera undervisningen och tillse att elever är delaktiga i skolans arbetssätt. I genomförda utvärderingar av digitala läromedel har det framkommit både fördelar och nackdelar. Rektorer menar att de positiva överväger och att de kommer att fortsätta använda digitala läromedel i skolan.

Beslutsunderlag

Skolförvaltningens yttrande gällande medborgarförslag digitala läromedel, 2019-09-16.

Socialnämnden

§ 168

Dnr 2019-000004 3.7.5.0

Medborgarförslag - Medicinskt Ansvarig för Rehabilitering

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att medborgarförslaget avslås.

Yrkanden

Krister Mc Carthy (S) yrkar på att medborgarförslaget avslås.

Fredrik Olsson (S) yrkar bifall till Krister Mc Carthys förslag.

Bakgrund

Den 23 november 2018 inkom medborgarförslaget Inför en MAR, Medicinskt Ansvarig för Rehabilitering, i Härnösands kommun.

Kommunfullmäktige beslutade den 17 december 2018 (§ 153) att överlämna medborgarförslaget till socialnämnden för beredning och besvarande.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, Svar medborgarförslag KS 18-496-770, 2019-06-04.

Handläggare:
Birgitta Nilsson, MAS

Till Socialnämnden

Svar medborgarförslag, KS 18-496-770

Inför en Medicinskt Ansvarig Rehabilitering, MAR i Härnösands kommun.

MAR står för Medicinskt Ansvarig för Rehabilitering och finns i kommunal verksamhet. MAR är en arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast som fullgör uppgiften som medicinskt ansvarig inom ett verksamhetsområde som i huvudsak omfattar rehabilitering.

MAS, Medicinskt ansvarig sjuksköterska och MAR har ett särskilt medicinskt ansvar för att

- patienten får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet
- det finns rutiner för att kontakta läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal vid behov
- patienten får den hälso- och sjukvård läkaren har bestämt
- rutinerna för läkemedelshantering är säkra
- besluten om delegering är patientsäkra
- patientjournaler förs
- anmälan görs till kommunal nämnd om en patient utsatts för allvarlig skada eller sjukdom i samband med vård och behandling eller utsatts för risk för det

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) 11 kap. 4 §

Idag finns i Härnösands kommun en MAS som har det övergripande ansvaret enligt beskrivning ovan, vilket även innefattar området rehabilitering. Eftersom professionen MAS inte har kompetens/kunskap inom professionen arbetsterapi och sjukgymnastik måste MAS inhämta kunskap och konsultera legitimerade sjukgymnaster och arbetsterapeuter i kommunen i olika frågor men också från kommunernas MAS/MAR nätverk inom region Västernorrland.

Inom region Västernorrlands sju kommuner finns idag professionen MAR inrättad i två kommuner, Kramfors och Örnsköldsvik.

I 60 av Sveriges 290 kommuner finns professionen MAR.

Regelbunden fysisk aktivitet förebygger både fysisk och psykisk ohälsa och bör enligt folkhälsomyndigheten utövas av alla åldrar, även de äldsta. Fysisk aktivitet är en viktig komponent för att förebygga sjukdom och för att förbättra hälsan vid många sjukdomar.

Rehabilitering och funktionsbevarande arbetssätt är viktiga delar i en personcentrerad vård. Att stödja den enskilde till fortsatt självständighet. Att systematiskt och kontinuerligt följa upp rehabiliteringsbehov och rehabiliteringsinsatser för äldre med stöd av det vårdpreventiva kvalitetsregistret Senior Alert. Registret är viktigt eftersom det fokuserar på äldres funktionsbegränsningar och inte enbart på medicinska diagnoser.

Utifrån dagens behov av förebyggande arbete inom rehabiliteringsområdet, systematiska uppföljningar inom hjälpmedelsområdet, samt behov av ett systematiskt kvalitets- och säkerhetsarbete ser förvaltningen fördelar med förslaget att införa funktionen medicinskt ansvarig rehabilitering, MAR. Kostnad för 1.0 tjänst beräknas till 760 tkr.

Förvaltningens ekonomiska förutsättningar ger dock inte inom nuvarande planeringsperiod någon möjlighet att tillsätta 1.0 tjänst MAR. Socialcheferna i länet har en påbörjad dialog kring eventuella samverkansområden mellan länets kommuner. Ett av de områden som har nämnts i denna dialog är samverkan kring funktionen som MAR.

Socialnämnden föreslås besluta

Att Medborgarförslaget föreslås avslås *med hänvisning till Socialnämndens ekonomiska förutsättningar.*

Mats Collin

Förvaltningschef

KOMMUNSTYRELSEN

Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2019

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår Kommunfullmäktige besluta
att ärenden för kännedom läggs till handlingarna.

Bakgrund

Kommunfullmäktige erhåller förteckning över de handlingar som inkommit till kommunfullmäktige och ej föranlett någon åtgärd. Fullmäktige har den 17 oktober 2019 fått följande ärenden för kännedom:

Delårsrapport kommunstyrelsen Tertial 2, 2019 inkl. prognos	1
Delårsrapport socialnämnden Tertial 2, 2019 inkl. bilagor	17
Delårsrapport arbetslivsnämnden Tertial 2, 2019 inkl. bilaga	41
Delårsrapport samhällsnämnden Tertial 2, 2019 inkl. bilaga	58
Delårsrapport skolnämnden Tertial 2, 2019 inkl. bilaga	74
Delårsrapport Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen 2019 inkl. revisorernas bedömning och översiktlig granskning av delårsrapporten	91
Inget besked i fråga om Ökad statlig närvaro i Härnösand (SOU 2019:33)	103

Beslutsunderlag

Bilaga – Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2019

Jeanette George
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsen

§ 146

Dnr 2019-000404 1.1.2.1

Delårsrapport kommunstyrelsen Tertial 2, 2019

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna delårsbokslut 2019 för kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelseförvaltningens delårsbokslut för 2019 har upprättats i enlighet med anvisningar från kommunstyrelsens ekonomiavdelning. Resultatet per den sista augusti är +18,1 mnkr, och prognosen för helåret blev +14,0 mnkr.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2019-09-23

Reviderad Tertialrapport 2 inkl. prognos kommunstyrelsen 2019

Härnösands
kommun

Tertialrapport 2 inkl. prognos

Kommunstyrelsen inkl. kommunfullmäktige

Tertial 2 2019

Innehållsförteckning

1 Nämndens uppdrag och verksamhet	3
2 Viktiga händelser	4
3 Kommunstyrelsens mål och resultatuppdrag 2019	6
4 Ekonomi.....	9
4.1 Utfall.....	9
4.2 Prognos.....	11
4.3 Investeringar	13
5 Framtiden.....	14

Bilagor

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Dess övergripande uppgift är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer samt den budget som fullmäktige bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente.

2 Viktiga händelser

Ny kommundirektör: Lars Liljedahl har påbörjat tjänsten som kommundirektör för Härnösand och vi hälsar alla honom välkommen till oss! Lars har tilldelats tre särskilda strategiska uppdrag:

- Stärk medarbetarskapet i Härnösands kommun
- Utveckla Härnösand - i samverkan med andra aktörer
- Rusta Härnösand för framtiden - med utgångspunkt i medborgarnas behov

EU-valet genomfördes under våren. Deltagandet i Härnösands kommun uppgick till 53,52%, en ökning med 4,36 procentenheter sedan förra valet.

Bostäder, företagande och besöksnäring: Den positiva utvecklingen med exploatering av mark för bostäder och industri fortsätter. Samarbete pågår med näringsliv och andra aktörer för att göra Härnösand till en bättre kommun att leva, bo och verka i. Kattastrand och Seminariet omvandlas till attraktiva bostadsområden och HSB bygger flerbostadshus på Kanaludden. Under året har försäljning av två tomter på Lövudden skett. Kretsloppsodlingen har fördubblat växthusytan och planläggning av ytterligare industrimark på västra Saltvik fortsätter.

Under våren har Nyföretagarcentrum öppnat kontor i Härnösand. De erbjuder bland annat information, rådgivning och utbildning för personer med företagsidéer.

Besöksnäringen är den nya basnäringen, detta förtydligar regeringen i en nationell strategi för åren 2020-2030. Besöksnäringen är sedan länge en prioriterad tillväxtfaktor för Härnösands kommun. Höga Kusten är ett av Sveriges mest kända platsvarumärken, Härnösand lockar allt fler besökare och antalet gästnätter ökar stadigt. Samarbetet med Birka Cruises fortsätter och båten har anläpt hamnen vid fem tillfällen med över 7 000 besökare.

Program för evenemang och möten har upprättats. Framgångsrikt arrangerade evenemang och möten stärker varumärket, ger turistekonomiska effekter till näringsliv, bygger attraktivitet och skapar förutsättningar till ett rikt utbud av minnesvärda upplevelser för både invånare och besökare. Kommunen har liksom tidigare år stöttat olika evenemang, som till exempel Nostalgidagarna och Stadsfesten. För första gången arrangerades Idol-uttagning i Härnösand och kön ringlade av nya förmågor.

Kultur: Främjandet av dansens utveckling i regionen och Härnösand har fortgått. Det står nu klart att Härnösands kommun tillsammans med Härnösands folkhögskola och studieförbundet Bilda tar över Norrdans populära dansklasser för barn.

Renoveringsarbetet på Teatern fortlöper. Bland annat har nya fönster installerats i foajén. Samarbetet med teaterföreningen kring administrativa tjänster är igång.

Scenkonstbiennalen (Sveriges största scenkonstfestival och branschträff) har genomförts i Härnösand. Programmet fokuserade på frågor om människors lika värde.

Evenemanget fick stor publicitet och många besökare från 16 olika länder.

För att skapa högre kvalitet och kontinuitet i mötet mellan elev och kulturopplevelse har arbetsmodellen Kulturtrappan utarbetats i samverkan mellan skola och kulturenhet.

Utifrån ett medborgarförslag har kommunen nu upprättat en "öppen vägg", där alla är välkomna att måla. Väggen är tillgänglig dygnet runt.

Digitalisering och IT: En organisationsförändring inom IT-avdelningen har förberetts och väntas träda i kraft under hösten. Syftet är att skapa förutsättningar för ett mer proaktivt arbetssätt gentemot förvaltningarna, med fokus på övergripande strategiarbete och verksamhetsutveckling inom digitaliseringsområdet. Programmet för digitalisering (kommunens styrmedel i den digitala transformationen) har haft och får fortsatt stort fokus i budgetarbetet. Härnösand ingår tillsammans med länets övriga kommuner i eSamverkan som är en av motorerna i digitaliseringsarbetet.

Införandet av en systemförvaltarmodell har övergått från projektform till förvaltning. Modellen effektiviserar kommunens användning av IT-baserade system. Framtagandet av nya e-tjänster fortskrider och förbättrar kontinuerligt tillgänglighet och service till invånarna.

Medarbetare: Kompetensplattformar har utarbetats för kommunens medarbetare och chefer. Plattformarna ska utgöra grunden i kompetensförsörjningsarbetet, och den röda tråden som ska löpa genom alla delar av processen är: "Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla".

Plattformarna ska:

- tydliggöra förväntningar och krav på både medarbetare och chefer
- bidra till måluppfyllelse
- ge inspiration och energi
- visa ambitionsnivån för medarbetarskap/ledarskap framåt
- vara ett underlag för dialog, utvärdering och kompetensutveckling
- bidra till att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke

3 Kommunstyrelsens mål och resultatuppdrag 2019

Attraktivt boende i unik livsmiljö	Utfall delår	Måltal	Trend
Medborgarnas bedömning av kommunen som en bra plats att bo och leva på ska öka	*)	90,0%	▲
Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet ska öka	*)	Index 57	▲

*) Måltal redovisas i december

Inflyttningen till Härnösand ökar. Nya bostadsområden växer fram och byggnadstakten är fortsatt hög. Tillkomsten av fler attraktiva bostäder väntas påverka resultatet i medborgarundersökningen.

Kommunen röner framgångar i arbetet med att öka medborgarnas upplevelse av trygghet. Härnösand verkar för social hållbarhet bland annat genom nudging (med "nudging" menas att ge en lätt knuff i rätt riktning). Inom ramen för #WeDo pågår flera aktiviteter, insatser, utbildningar och initiativ för att skapa ett modernt samhälle som bygger på glädje, trygghet och respekt. Arbetet har bland annat medfört att årets stadsfest kunde genomföras utan en enda anmälan om ofredande.

Resultatet av årets medborgarundersökning presenteras i december.

Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad	Utfall delår	Måltal	Trend
Resultatet i Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimatet ska öka	*)	Index 3,55	▲

*) Måltal redovisas i december

Fler företag startar. Under första halvåret tillkom 59 nya i Härnösand, en ökning med drygt 20 % jämfört med samma period förra året. Regeringen har föreslagit att delar av verksamheter från fem olika myndigheter flyttas till en kontorsgemenskap i Härnösand. Detta innebär 80 nya statliga arbetstillfällen och att trenden av minskad statlig närvaro i Härnösand bryts. Kringeffekter väntas för det privata näringslivet. Under kommande år ska insatser genomföras för att förbättra tjänstemännens och politikernas attityder till företagande.

God service med gott bemötande	Utfall delår	Måltal	Trend
Andelen medborgare som tar kontakt med kommunen via telefon och får direkt svar på en enkel fråga ska öka.	*)	52,0%	➔

*) Måltal redovisas i december

Kommunens servicenivå väntas få fortsatt förbättrade betyg när det gäller att ge snabba svar på inkommande samtal. För att ytterligare underlätta för medborgarna att få stöd och hjälp har ett kundforum införts på hemsidan. Där finns möjligheten att söka svar på vanliga frågor som rör kommunens verksamheter eller att själv ställa en fråga. Antalet sidvisningar uppgick till 1 120 i augusti månad. Arbetet med att förbättra service och handläggning är ett fortsatt prioriterat område. Resultatet av servicemätningen presenteras i december.

Framtidens arbetsgivare	Utfall delår	Måltal	Trend
Nöjd medarbetarindex ska öka	*)	Index 83	➔
Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning ska öka	80,0%	83,0%	➔

*) Måltal redovisas i december

De kompetensplattformar som utarbetats väntas på sikt ge positiva effekter på medarbetarindex.

Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning har minskat något sedan årsbokslutet: från 81% till 80%. Inom ramen för Heltidsprojektet genomför kommunen en systemändring för att kunna erbjuda alla en heltidsanställning i grunden. Resultatuppdraget kommer att utgå från och med årsskiftet.

Välskött och stabil ekonomi	Utfall delår	Måltal	Trend
Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning	*)	1,4%	➔
Samtliga nämnder och styrelser ska följa budget	*)	5 av 5	➔

*) Måltal redovisas i december

Resultatöverskottet - som är ett nyckeltal där periodens resultat sätts i relation till skattemedel - når per delåret upp till 2,7 %, vilket är något bättre än periodens budgeterade resultatöverskott.

Prognosen pekar på att helårets målnivå (1,4%) inte kommer att uppnås. Det beror bland annat på att medel inte har avsatts för kommunens samtliga pensionskostnader i budget. Vid budgetarbetet var fullfonderingsmodellen fortfarande den modell som gällde. Bytet av pensionsredovisningsmodell som genomfördes i juni månad har lyft

behovet av den omprioriteringen i budget. Bytet av redovisningsmodell har även medfört att Härnösands kommun numera redovisar positiv soliditet.

I årets budget har kommunstyrelsen, arbetslivsnämnden och samhällsnämnden fått resultatuppdrag på totalt 17 mnkr. Vid delårsbokslutet har tre av fem nämnder ett positivt utfall gentemot budget inkl. resultatuppdrag. Socialnämnden och samhällsnämnden har negativ avvikelse. Båda dessa nämnder kommer att upprätta en handlingsplan för att nå budgeterat resultat på helår.

4 Ekonomi

4.1 Utfall

ResultatRäkning (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	208,4	204,9	194,2	10,7
- varav tilldelade skattemedel	110,1	111,0	111,0	0,0
- varav interna intäkter	70,2	69,5	66,1	3,4
- varav externa intäkter	28,1	24,4	17,1	7,3
Kostnader	-180,9	-186,8	-184,2	2,6
- varav personalkostnader	-77,7	-79,9	-82,0	-2,1
- varav köp av huvudverksamhet	-20,6	-18,8	-20,5	-1,7
- varav lokalhyra	-20,2	-20,3	-20,1	0,2
- varav fastighets- och driftskostnader	-1,8	-2,9	-1,7	1,2
- varav avskrivningar	-3,0	-3,0	-2,2	0,8
- varav övriga kostnader	-57,6	-61,9	-57,7	4,2
Resultat	27,5	18,1	10,0	8,1

Kommunstyrelsen exklusive kommungemensamma poster uppvisar ett resultat per den sista augusti 2018 på 18,1 mnkr i överskott, vilket är 8,1 mnkr bättre än periodens budgeterade resultatöverskott på 10,0 mnkr.

Interna intäkter (intäkter från andra avdelningar/nämnder inom kommunen) ökar med 3,4 mnkr mot budget, primärt genom ökad försäljning till övriga nämnder från kostenheten och IT-avdelningen.

Externa intäkter har ökat med 7,3 mnkr mot för budgeterat belopp för perioden, en ökning som främst härleds till de projekt där kommunen uppbär extern finansiering. Medfinansiering till projekt från extern part är 4,4 mnkr högre än vad som budgeterats, en intäktsökning som dock motsvaras av upparbetade kostnader inom projekten. Även Soluddens asylboende har högre intäkter än budgeterat för perioden: 2,8 mnkr.

Kostnaderna för perioden är 2,6 mnkr högre än budget för perioden, främst inom kostnadsslag fastighets- och driftskostnader. Detta beror på att kostnaden för ombyggnationen på Soludden genomfördes i sin helhet under årets första åtta månader, medan intäkterna för densamma periodiserats på tolfte delar, dvs. under hela året. Även kostnader för externa projekt gör kostnadsbilden högre än budgeterat, dessa motsvaras dock till stor del av externa intäkter så som ovan.

4.1.1 Utfall per verksamhetsområde

RR/verksamhetsform (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Politisk ledning	2,7	1,2	11,4	0,6	-10,9
Förvaltningsledning	0,4	0,5	5,1	3,0	-7,6
HR-avdelning	2,3	1,3	15,8	-0,3	-14,2
Ekonomiavdelning	15,3	12,4	11,6	51,1	-50,3
Kommunledningskontor	2,2	1,0	17,3	28,1	-44,3
Tillväxtavdelning	3,0	1,3	35,4	7,3	-41,3
Kommunikationsavdelning	1,4	0,0	4,8	0,0	-4,8
IT-avdelning	0,2	0,4	9,6	4,1	-13,4
Resultat	27,5	18,1	111,0	93,9	-186,8

Kommunstyrelsen använder sig av den modell för budgetering som innebär att budget varje månad är 0, dvs. att intäkter och kostnader budgeteras vara lika stora. Utfallet per verksamhet ovan visar periodens avvikelse mot budget.

Kommunstyrelsens ackumulerade budgetavvikelse för perioden är ett överskott på 18,1 mnkr, fördelat per verksamhet enligt tabellen ovan. De flesta verksamheter visar en positiv avvikelse mot budget.

Den politiska verksamheten (kommunfullmäktige, kommunstyrelse, revision och valnämnd) uppvisar ett resultat per den sista augusti som är 1,2 mnkr bättre än periodens budget. Överskottet härleds främst till kommunstyrelsens projektbudget, där medel ännu inte använts i den utsträckning de budgeterats för perioden.

Kommundirektörs ansvar uppvisar ett underskott på 0,4 mnkr för perioden, ett underskott som härleds till personalkostnader (semesterlön) i samband med personalförändringar.

HR-avdelningens överskott på 1,3 mnkr har uppkommit främst inom personalkostnader, då avdelningen under året haft flertalet vakanser.

Ekonomiavdelningen inklusive Soluddens asylboende har för perioden ett överskott på 12,4 mnkr, varav 10,0 mnkr utgör förvaltningens budgeterade resultatöverskott för året. Enheten har låga personalkostnader för perioden till följd av flertalet vakanser, men motsvarande förhöjda kostnader inom kostnadsslag konsulter till följd av denna personalomsättning.

Kommunledningskontoret har ett överskott på 1,0 mnkr för perioden, ett överskott som främst uppstått inom kansliet och överförmyndarenheten. Kansliets överskott har uppstått huvudsakligen inom personalkostnader, då enheten har haft budgeterade, ej tillsatta tjänster under året.

Överförmyndarenhetens överskott har uppkommit främst inom verksamheterna för gode män för ensamkommande asylsökande barn samt förmyndare barn med PUT, vilka haft små kostnader för arbetskraft p.g.a. få barn under 2019.

Inom kommunledningskontoret finns även kostenheten, vars underskott för perioden är hänförligt till skillnaden mellan konton för försäljning och konton för inköp av livsmedel. Utebliven uppräknings av det interna måltidspriset till övriga nämnder innebär att kostenheten subventionerar måltidspriserna för övriga nämnder, och därigenom har ett underskott för perioden.

Tillväxtavdelningens överskott för perioden är 1,3 mnkr, ett överskott som uppkommit inom samtliga enheter, dock främst inom kulturenheten, bl.a. till följd av minskade kostnader för konsulter och övriga främmande tjänster.

Kommunikationsavdelningen håller sin budget för perioden.

IT-avdelningen har ett överskott på 0,4 mnkr för perioden, vilket beror på att konsult/systemkostnaderna varit längre än budgeterat för perioden.

4.1.1.1 Specifikation av personalkostnader

Personalkostnad (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Förvaltningsledning	-1,0	-1,2	-1,0	0,2
HR-avdelning	-10,9	-10,8	-12,0	-1,2
Ekonomiavdelning	-10,8	-10,2	-11,7	-1,5
Kommunledningskontor	-27,5	-28,2	-30,0	-1,8
Tillväxtavdelning	-15,5	-15,6	-14,3	1,3
Kommunikationsavdelning	-2,8	-3,2	-3,2	0,0
IT-avdelning	-5,6	-5,8	-5,7	0,1
Totalt	-74,1	-75,0	-77,9	-2,9

Kommunstyrelseförvaltningens avvikelser gällande personalkostnader beror på vakanta tjänster som ej varit besatta under hela eller delar av året, främst inom ekonomiavdelningen och kommunledningskontoret.

Tillväxtavdelningens ökade personalkostnad avser främst personal som finansierats inom ramen för projekt, och vars lönekostnad därmed bekostas av projektens medfinansierare. Avdelningens lönekostnad exklusive projekten har en avvikelse på -0,1 tkr från budget.

Kommunikationsavdelningens ökade lönekostnad beror på att en tjänst flyttats från arbetslivsförvaltningen till kommunstyrelseförvaltningen under året.

Kommunstyrelseförvaltningen har internfakturerat arbetslivsförvaltningen motsvarande lönekostnaden för denna tjänst, vilket gör att kommunikationsavdelningen uppbär intäkt motsvarande fördyringen.

4.2 Prognos

Kommunstyrelsen prognostiserar ett överskott för verksamhetsåret 2018 på +14,0 mnkr, vilket är 4,0 mnkr högre än prognosen som lades i april. Intäkterna har prognostiserats öka med 4,2 mnkr mot för årets budget, medan kostnader har prognostiserats öka med 0,2 mnkr.

ResultatRäkning med prognos (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, apr	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Intäkter	285,2	288,9	289,4	4,2
- varav tilldelade skattemedel	158,9	158,9	158,9	0,0
- varav intäkter	126,3	130,0	130,5	4,2

Kostnader	-275,2	-278,9	-275,4	-0,2
- varav personalkostnader	-123,0	-122,6	-120,1	2,9
- varav köp av huvudverksamhet	-30,8	-30,8	-30,7	0,1
- varav lokalhyra	-30,2	-30,2	-30,6	-0,4
- varav fastighets- och driftskostnader	-2,4	-2,5	-2,4	0,0
- varav avskrivningar	-3,3	-3,3	-3,5	-0,2
- varav övriga kostnader	-85,5	-89,5	-88,1	-2,6
Resultat	10,0	10,0	14,0	4,0

4.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Den politiska ledningen prognostiserar ett nollresultat för året.

Kommunledningens prognos för helåret är ett överskott på 0,1 mnkr, där ökade personalkostnader i samband med personalomsättning prognostiseras vägas upp av minskade övriga kostnader.

HR-avdelningen prognostiserar ett överskott på 0,4 mnkr för året, främst p.g.a. tjänster som under året varit vakanta.

Ekonomiavdelningen inklusive Soludden prognostiserar ett överskott på 13,8 mnkr, varav 10,0 mnkr är nämndens budgeterade resultatöverskott för året.

Kommunledningskontoret prognostiserar ett underskott på 0,3 mnkr, dock har samtliga enheter förutom kostenheten prognostiserat överskott eller nollprognos. Kostenheten prognostiserar ett underskott på 2,9 mnkr för livsmedelsinköp.

Tillväxtavdelningen, kommunikationsavdelningen och IT-avdelningen prognostiserar hålla sin budget för helåret.

RR/verksamhetsform med prognos (mnkr)	Årsprognos 2019, aug	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Politisk ledning	0,0	16,4	0,4	-16,8
Förvaltningsledning	0,1	7,7	0,0	-7,6
HR-avdelning	0,4	23,7	-0,4	-22,9
Ekonomiavdelning	13,8	12,4	75,2	-73,8
Kommunledningskontor	-0,3	24,3	43,2	-67,8
Tillväxtavdelning	0,0	52,8	5,4	-58,2
Kommunikationsavdelning	0,0	7,2	0,0	-7,2
IT-avdelning	0,0	14,4	6,7	-21,1
Resultat	14,0	158,9	130,5	-275,4

4.2.1.1 Specifikation, prognos personalkostnader

Kommunstyrelseförvaltningen prognostiserar ett överskott inom kostnadsslag personal på 2,9 mnkr för helåret 2019, främst inom HR-avdelningen och kommunledningskontoret. Överskottet är i huvudsak hänförligt till vakanser under hela eller delar av året på budgeterade tjänster. Underskottet hos förvaltningsledning är hänförligt till tillkommande kostnader (främst semesterlön) i samband med personalomsättning. Underskottet hos Tillväxtavdelningen avser kulturenheten och

härleddes till ökade semesterlönekostnader inom främst teaterverksamheten.

Personalkostnad prognos (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, apr	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos, aug
Förvaltningsledning	-1,5	-1,5	-1,8	-0,3
HR-avdelning	-17,9	-17,6	-16,7	1,2
Ekonomiavdelning	-17,5	-17,5	-17,5	0,0
Kommunledningskontor	-45,2	-44,9	-43,1	2,1
Tillväxtavdelning	-21,4	-21,6	-21,6	-0,2
Kommunikationsavdelning	-4,7	-4,7	-4,7	0,0
IT-avdelning	-8,5	-8,5	-8,5	0,0
Totalt	-116,7	-116,3	-113,9	2,8

4.3 Investeringar

Av kommunstyrelsens investeringsbudget 2019 på 9,0 mnkr har per den sista augusti förbrukats 6,6 mnkr. 5,1 mnkr av dessa avser inköp via internbanken, dvs. datorer och datortillbehör som leasas interna av övriga förvaltningar.

1,2 mnkr avser investeringsmedel KSF och avser ombyggnationer av Härnösands central.

0,3 mnkr avser kulturinvesteringar och är hänförliga till investeringar gjorda i teatern.

Kommunstyrelseförvaltningen prognostiserar nyttja samtliga sig tilldelade investeringsmedel 2019.

Investeringar (mnkr)	Investering jan-aug 2019	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Investeringsmedel KSF	-1,2	2,0	2,0	0,0
Exploateringsmedel	0,0	3,0	3,0	0,0
Kulturinvesteringar	-0,3	1,0	1,0	
Internbank	-5,1	3,0	3,0	0,0
Totalt	-6,6	9,0	9,0	0,0

5 Framtiden

IT och digitalisering: eSamverkan är en given prioritering i kommunens digitaliseringsarbete. Stödet från Kommunförbundet kommer att stärka samarbetet under 2019 och framåt. eSamverkan har varit, och beräknas fortsätta vara, gynnsam för utveckling och samverkan på regional och nationell nivå.

Digitaliseringen är en viktig framgångsfaktor för att klara det kommande behovet av kompetensförsörjning och verksamhetsutveckling, och är ett fokusområde nu och framåt för all offentlig verksamhet. Fokuseringen på digitalisering för verksamhetsutveckling kommer att vara en viktig nyckel för att locka en ny generation medarbetare.

Utvecklingen pekar mot en ökad nyttjandegrad av molntjänster, automatiserade flöden (RPA) och artificiell intelligens (AI). Därmed aktualiseras också frågor inom IT-säkerhet och informationssäkerhet för hela organisationen.

Tillväxt, näringsliv och forskning: E.ON har beslutat att bygga två vindkraftsparker med totalt 114 vindkraftverk i Viksjö. Det blir en av Europas största landbaserade vindkraftsanläggningar och den i särklass största investeringen någonsin i Härnösands kommun. Projektet kommer skapa många arbetstillfällen, framför allt under byggtiden, och när vindkraftsparken är klar beräknas driften sysselsätta cirka 15 personer. Totalt investeras över 5 miljarder kronor.

En förstudie kring framtidens livsmedelsindustri har pågått under ht 2018. Den har sin utgångspunkt ur regeringens beslut med att stärka genomförandet i den nationella livsmedelsstrategin. Målet är att inom 5 år etablera ett centrum för FoU/innovation inom foodtech-industrin samt att skapa ett eller flera produktionsområden för kretsloppsbasead (integrerad biologisk) matproduktion.

Översyn av kostenheten: Den framtida driften och organisationen av kommunens produktionskök kommer att genomlysas i syfte att säkerställa effektivitet och ändamålsenlighet.

Kommundirektörens särskilda strategiska uppdrag:

- Stärk medarbetarskapet i Härnösands kommun
- Utveckla Härnösand - i samverkan med andra aktörer
- Rusta Härnösand för framtiden - med utgångspunkt i medborgarnas behov

Kommunens ledningsgrupp (KLG) kommer under hösten att tillsammans med bland annat medarbetare, kommunala bolag, företag och ideella organisationer vidareutveckla det redan pågående arbetet inom ovanstående områden. I arbetet kommer målbilden "Stolta Härnösandsbor och stolta medarbetare" att vara vägledande.

Socialnämnden

§ 162

Dnr 2019-000252 1.1.2.1

Delårsrapport Socialnämnden 2019, tertial 2

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna Delårsrapport tertial 2 för 2019 och överlämna den till Kommunstyrelsen,

att paragrafen justeras omedelbart, samt

att socialnämnden noterar den negativa budgetprognosen för 2019 och uppdrar till socialförvaltningen att fortsätta det tidigare beslutade arbetet med kostnadsreduceringar för att uppnå en budget i balans.

Yrkanden

Krister Mc Carthy (S) yrkar på tillägg av ytterligare en att-sats:

att socialnämnden noterar den negativa budgetprognosen för 2019 och uppdrar till socialförvaltningen att fortsätta det tidigare beslutade arbetet med kostnadsreduceringar för att uppnå en budget i balans.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut; liggande förslag och förslag med tillägg av ytterligare att-sats.

Ordförande frågar först om Socialnämnden avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar sedan om Socialnämnden avser besluta i enlighet med förslag med tillägg av ytterligare att-sats.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutat i enlighet med förslag med tillägg av ytterligare att-sats.

Bakgrund

Socialnämnden redovisar ett budgetunderskott på 1,5 miljoner kronor under årets första åtta månader. Underskottet motsvarar 0,3 procent av den totala budgeten för perioden.

Kostnaderna överstiger budget med 17 miljoner kronor vilket främst beror på högre kostnad för köp av huvudverksamhet. Högre volym för placeringar

Socialnämnden

verkställda av externa aktörer, personlig assistans och hemtjänst ingår i denna post. En annan betydande avvikelse är personalkostnader, varav 3,4 miljoner kronor avser arvoden och omkostnadstillägg för bland annat familjehem och kontaktperson.

Högre intäkter motsvarande 15,5 miljoner kronor än budgeterat täcker delvis upp kostnadsavvikelsen. Den enskilt största positiva avvikelsen är bidragsintäkter från Migrationsverket motsvarande 7,3 miljoner kronor. Dessa bidragsintäkter avser främst schablon för nyanlända och återsökning av kostnader för placeringar och personlig assistans.

Årets utfall är 29,4 miljoner kronor bättre än samma period föregående år. De främsta anledningarna till denna resultatförbättring beror dels på en ökning av tilldelade skattemedel samt besparingsåtgärder.

Köp av huvudverksamhet visar den största avvikelsen mellan åren vilket beror på att de två särskilda boenden som tidigare varit på entreprenad övergått till egen regi i februari i år.

Beslutsunderlag

Delårsrapport Socialnämnden 2019, tertial 2, inkl. prognos.

Uppföljning intäkter kostnader aug 2019.

Controller Fredrik Bergman Gullmark, muntlig information.

Härnösands
kommun

Tertialrapport 2 inkl. prognos

Socialnämnden

Tertial 2 2019

Innehållsförteckning

1	Nämndens uppdrag och verksamhet	3
2	Viktiga händelser	4
3	Verksamhetsmål.....	6
3.1	Mål 7 - Framtidens arbetsgivare	6
4	Ekonomi.....	7
4.1	Utfall.....	7
4.2	Prognos.....	15
4.3	Investeringar	18
5	Framtiden.....	19

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Socialnämndens övergripande uppgift enligt kommunallagen är att nämnden inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg, omsorg om funktionshindrade, samt äldreomsorg och inom den kommunala hälso- och sjukvården, tillstånd för alkoholservering, samt ytterligare några lagområden liksom vad som i lag sägs om socialnämnd.

Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården och omsorgen av en kommunal angelägenhet har lämnats över till annan aktör med stöd av kommunallagen.

Verksamheterna inom socialnämndens område är i huvudsak lagstyrda. Det finns insatser som inte styrs av lag men har en god påverkan både kvalitativt och ekonomiskt på lagstyrda verksamheter. Socialförvaltningen har fem verksamhetsområden, hälso- och sjukvård, hemtjänst, särskilt boende, individ och familjeomsorg samt omsorg om funktionshindrade. Direkt underställd socialnämnden finns också medicinskt ansvarig sjuksköterska med ansvar för kvalitet inom hälso- och sjukvårdsområdet. Utöver dessa områden finns personal i olika stödfunktioner för strategisk planering för verksamheternas rutiner och uppföljningar, administration, lokalfrågor och nämndsekretariat.

2 Viktiga händelser

Individ- och familjeomsorgen

Under andra tertialet har kostnader för försörjningsstöd fortsatt att minska. Framförallt beroende på fler sysselsatta och sänkta kostnader för nyanlända.

Den länsgemensamma familjehemsorganisationen (GFO) som ska ansvara för rekrytering av nya familjehem startade upp i juni. GFO förväntas bidra till lägre kostnader för konsulentstödda familjehem.

Biståndsenheten

Enheten jobbar aktivt med externa placeringar inom omsorgen, både för att få ned kostnader, men även för ökad kvalitet. Enhetschefen slutade för att gå vidare till annat jobb den sista augusti. Ersättningsrekrytering är det mest sannolika, men en mindre översyn pågår över framtida struktur.

Omsorg om funktionshindrade

Verksamhetsområdet har fortfarande några kostnadsintensiva ärenden, det vill säga en-mot-en lösningar för brukare som utifrån sitt behov behöver bo under anpassade former. Det kan till exempel vara lösningar där brukaren bor i enskild gruppboende med stöd av personalgrupp.

Branden som inträffade vid Vårstagatan 9A/9B i slutet av mars innebär att nio brukare stod utan bostad. Ugglan är tillfällig hemvist och beräknad återflytt till Vårstagatan är juni 2020.

Hemtjänst

De utförda hemtjänsttimmarna under tertiäl 2 har legat mellan 594 och 618 utförda timmar per dag, i hela kommunen. Av det står privata utförare för cirka 22,5 % av den utförda tiden. Den kommunala hemtjänsten har kostat mer än budgeterat vilket till största del beror på högre personalkostnader än budgeterat. Verksamheten upplever fortsatt relativt stora svängningar på enhetsnivå gällande personers behov av hemtjänst, vilket gör det komplicerat att hinna korrigera personalantalet i tillräckligt snabb takt. Under årets första två tertiäl har mellan 92 och 93 procent av alla kostnader varit personalkostnader.

Särskilt boende

Särskilda boendena Ugglan och Älandsgården övergick i februari 2019 till kommunal regi efter att ha varit på entreprenad. Socialnämnden tog beslut om att Ugglans särskilda boende successivt ska avvecklas under 2019 och senast juni 2020. Avvecklingen av boendet pågår och hittills har 24 platser avvecklats.

Socialnämnden tog beslut om att tillfälligt omvandla en korttidsavdelning till särskilda boendeplatser för demens. Denna förändring är utförd under februari och idag bor brukare med demensdiagnos tills vidare i dessa lägenheter. Färre korttidsplatser kräver ett fortsatt arbete med att utveckla nya arbetssätt och rutiner.

Beslut togs även att alla tjänster som aktivitetsledare skulle avvecklas. Förändringen är genomförd under februari och mars. Förändringen har under årets åtta första månader fått konsekvenser för möjligheterna att kunna ge de som bor på kommunens äldreboenden aktiviteter i samma utsträckning som tidigare. Nya arbetssätt håller på att tas fram för att se i vilken grad aktiviteter kan planeras in. Under årets första åtta månader ses en tydlig negativ konsekvens att kommunen inte längre kan erbjuda aktiviteter i samma nivå som tidigare.

Nattbemanningen på Koltrastens och Ädelhems äldreboenden förändrades då beslut togs om sänkt bemanning. Nya arbetssätt har arbetats fram samt hjälp av välfärdsteknik har möjliggjort förändringen som är genomförd och nu fortlöper bra.

De förändringar och beslut som togs i och med den ekonomiska situationen påverkar hela verksamheten särskilt boende. Ett omfattande omställningsarbete pågår och har till viss del genomförts. Besluten om besparingar samt omställningsarbetet ställer krav på verksamheten att arbeta fram nya arbetssätt och se över möjligheterna till att i större utsträckning använda välfärdsteknik. I och med alla förändringar som genomförts under årets första åtta månader har både brukare och medarbetare påverkats.

För närvarande finns en kö till särskilt boende på knappt 30 personer, en markant ökning jämfört med första tertialet.

Hälso- och sjukvård

Omställningsarbete pågår utifrån beslut om kostnadsreduceringar. Under årets första månader trädde avvecklingen av två sjukskötersketjänster i kraft. Detta har tillsammans med andra händelser både i nutid samt i tid tillbaka fått konsekvenser. Ett antal sjuksköterskor har valt att säga upp sina tjänster vilket har påverkat organisationen i hög grad. Ett stort behov av rekrytering har inneburit att organisationen varit tvungen under sommaren att bemanna via bemanningsföretag.

Ett stort arbetsmiljöarbete pågår nu inom organisationen. Rutiner och riktlinjer ses över löpande utifrån prioritering.

Förvaltningsövergripande

Härnösands kommun har tilldelats stimulansmedel för investeringar i välfärdsteknik i omsorgen. Välfärdsteknik syftar till att behålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Socialförvaltningen har valt att bland annat investera i In Print, Digitalt kassasystem, VR glasögon, iPads samt bärbara datorer för att möjliggöra mobil dokumentation för biståndshandläggare och legitimerad personal. Implementering av de olika satsningarna har skett under våren 2019. Tidigare digitala satsningar inom våra verksamheter är nyckelfria lås, digitala trygghetslarm samt trygghetstillsyn via kamera nattetid.

Förberedelsearbetet för att genomföra en upphandling av nytt verksamhetssystem är inne i sin slutfas. Färdigställt förfrågningsunderlag planeras kunna gå ut under tredje tertialet 2019.

3 Verksamhetsmål

3.1 Mål 7 - Framtidens arbetsgivare

3.1.1 Minskad sjukfrånvaro inom Socialförvaltningen

Sjukfrånvaron inom Socialförvaltningen har minskat sedan tertial 1 2019 och det ackumulerade sjuktalet för januari till och med juli uppgår till 6,2 %. Detta medför att måltalet på 6,8 % har uppnåtts under tertial 2.

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli
7,28 %	7,59 %	6,96 %	5,84 %	5,72 %	5,31 %	4,69 %

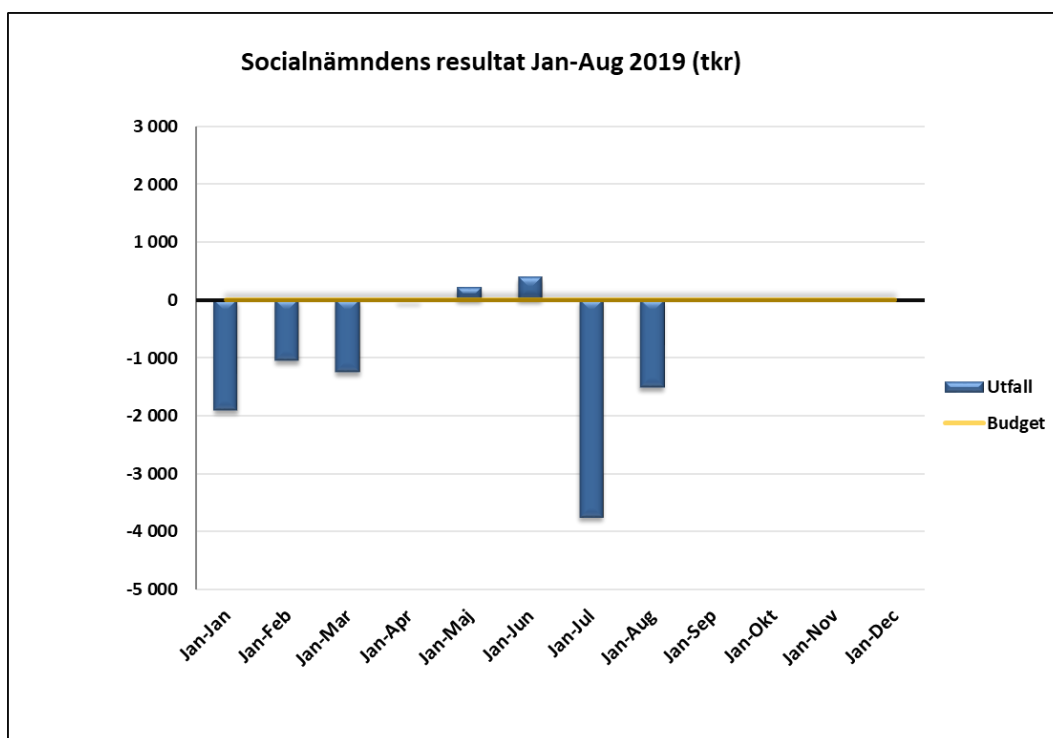
Utfall under tidigare år

2015	2016	2017	2018
8,3 %	7,8 %	7,58 %	6,36 %

4 Ekonomi

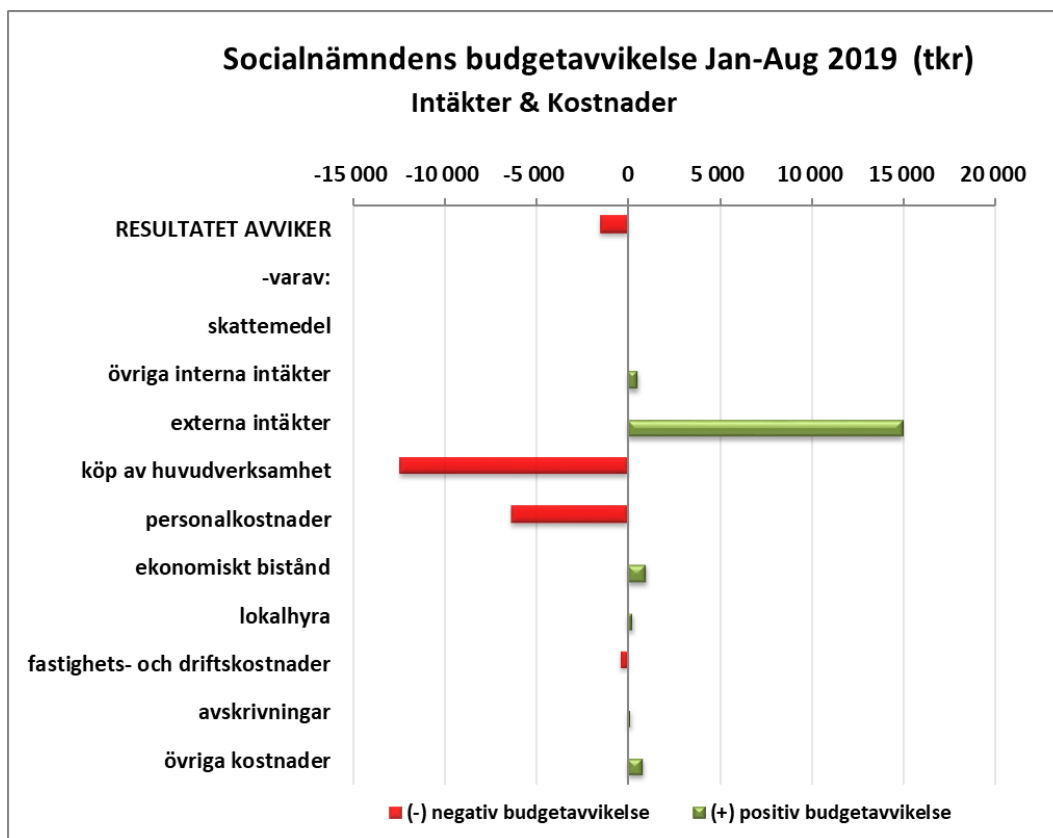
4.1 Utfall

Socialnämnden redovisar ett budgetunderskott på 1,5 miljoner kronor under årets första åtta månader. Underskottet motsvarar 0,3 procent av den totala budgeten för perioden.

Den gula linjen visar nämndens budget som är noll. Staplarna ovanför budgetlinjen visar positivt resultat och staplarna nedanför budgetlinjen visar negativt resultat. Staplarna visar ett ackumulerat resultat.

Augusti månads positiva resultat beror främst på intäkter motsvarande 2,6 miljoner kronor från Migrationsverket som avser en tidigare period.

Kostnaderna överstiger budget med 17 miljoner kronor vilket främst beror på högre kostnad för köp av huvudverksamhet. Högre volym för placeringar verkställda av externa aktörer, personlig assistans och hemtjänst ingår i denna post. En annan betydande avvikelse är personalkostnader, varav 3,4 miljoner kronor avser arvoden och omkostnadstillägg för bland annat familjehem och kontaktperson.

Högre intäkter motsvarande 15,5 miljoner kronor än budgeterat täcker delvis upp kostnadsavvikelsen. Den enskilt största positiva avvikelsen är bidragsintäkter från Migrationsverket motsvarande 7,3 miljoner kronor. Dessa bidragsintäkter avser främst schablon för nyanlända och återsökning av kostnader för placeringar och personlig assistans.

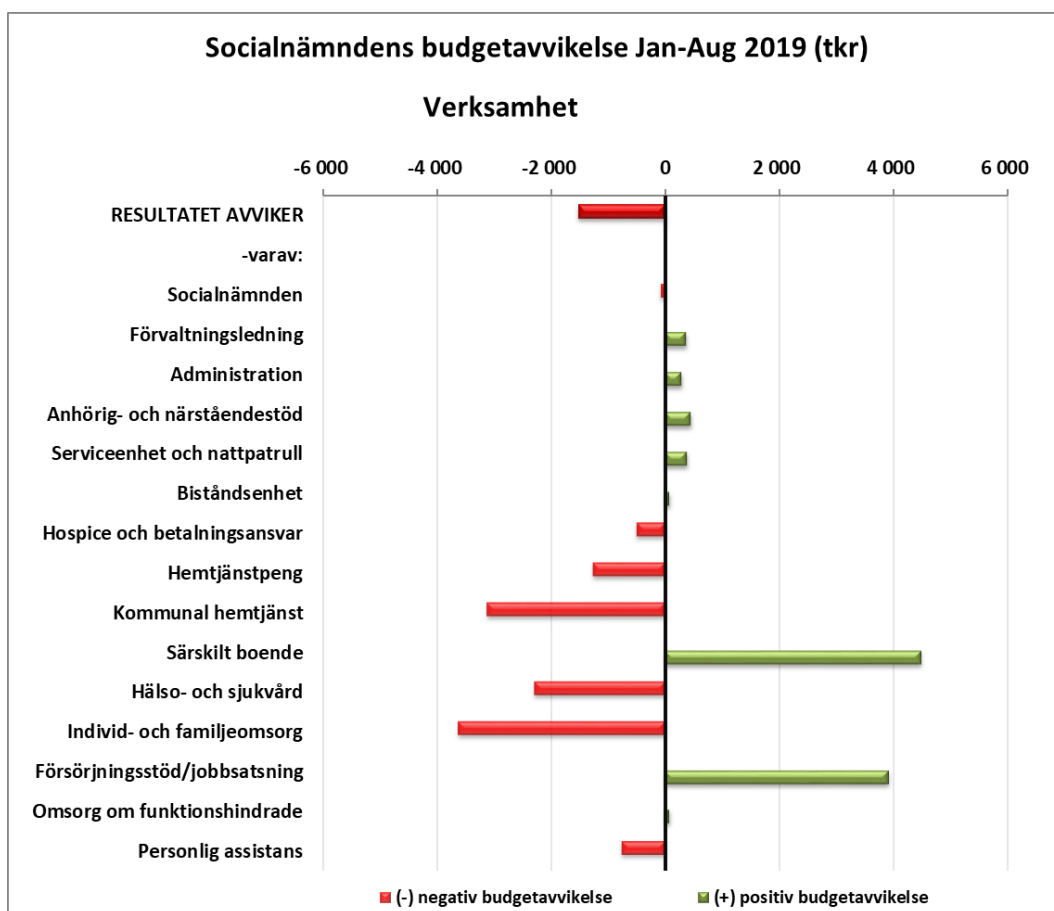
Årets utfall är 29,4 miljoner kronor bättre än samma period föregående år. De främsta anledningarna till denna resultatförbättring beror dels på en ökning av tilldelade skattemedel samt besparingsåtgärder.

Köp av huvudverksamhet visar den största avvikelsen mellan åren vilket beror på att de två särskilda boenden som tidigare varit på entreprenad övergått till egen regi i februari i år.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan- aug 2019	Budget jan- aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	458,5	477,2	461,7	15,5
- varav tilldelade skattemedel	376,6	401,3	401,3	0,0
- varav interna intäkter	2,1	1,8	1,3	0,5
- varav externa intäkter	79,8	74,1	59,1	15,0
Kostnader	-489,4	-478,7	-461,7	-17,0
- varav personalkostnader	-296,7	-309,0	-302,7	-6,3
- varav köp av huvudverksamhet	-85,7	-64,7	-52,2	-12,5
- varav ekonomiskt bistånd	-18,2	-16,6	-17,6	1,0
- varav lokalhyra	-42,9	-41,5	-41,8	0,3
- varav fastighets- och driftskostnader	-2,9	-3,0	-2,5	-0,5
- varav avskrivningar	-0,5	-0,5	-0,7	0,2
- varav övriga kostnader	-42,5	-43,4	-44,2	0,8
Resultat	-30,9	-1,5	0,0	-1,5

4.1.1 Utfall per verksamhetsområde

Utfallet ackumulerat augusti visar på ett underskott motsvarande 1,5 miljoner kronor. En del verksamheter redovisar ett överskott mot budget och en del redovisar ett underskott mot budget.

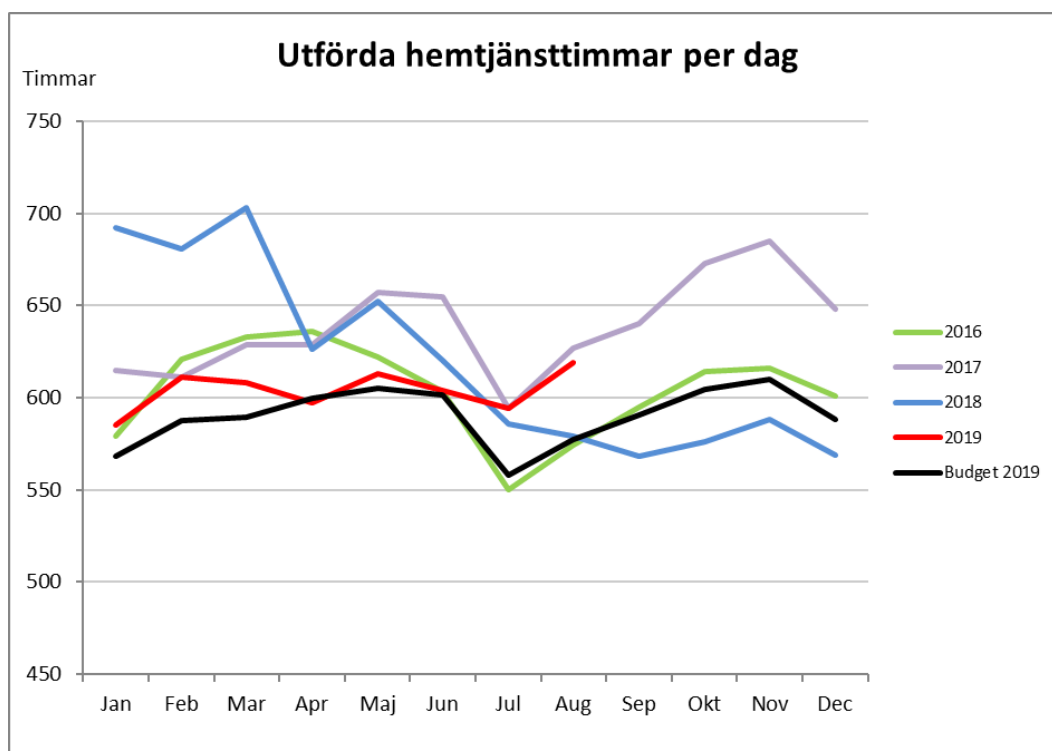

Diagrammet visar utfallet mot budget per verksamhetsområde. De röda staplarna är negativa avvikelser och de gröna staplarna är positiva avvikelser.

Hemtjänst redovisar ett underskott motsvarande 4,4 miljoner kronor varav 1,3 miljoner kronor avser hemtjänstpeng. Hemtjänstpeng är den ersättning som betalas ut för utförd tid hos brukare till både privata och kommunala utförare. I hemtjänstpeng inryms även omsorgsintäkter, bidragsintäkter och kostnader för matdistribution.

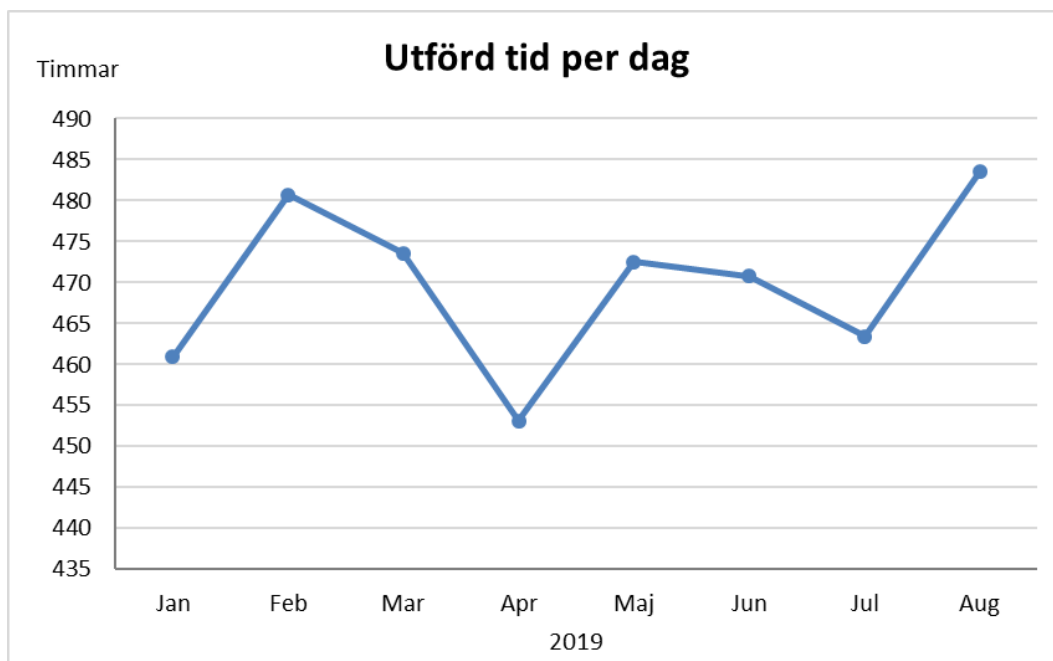
Andelen utförd tid som utförts av privata utförare ligger i genomsnitt på 22,2 % för 2019.

Underskottet på hemtjänstpeng beror på att fler hemtjänsttimmar än budgeterat har utförts. Under årets första åtta månader har 4 403 fler timmar utförts, vilket motsvarar i genomsnitt 18,1 timmar per dag.

Visar utförda tiden av hemtjänstpeng. Den röda linjen är årets utfall och den svarta linjen är årets budget. Den utförda tiden i slutet av 2017 och början av 2018 kan vara missvisande och ej jämförbar på grund av byte av system under denna period.

Den kommunala hemtjänstens underskott på 3,1 miljoner kronor beror främst på att personalkostnaderna är högre än erhållna intäkter. Då personalkostnaderna står för mer än 90 % av de totala kostnaderna och att intäkterna varierar över tid påverkas möjligheten att hinna ställa om verksamheten i den takt som krävs. Intäkterna erhålls baserat på utförd tid hos brukare. Diagrammet nedan visar att intäkterna varierar över tid.

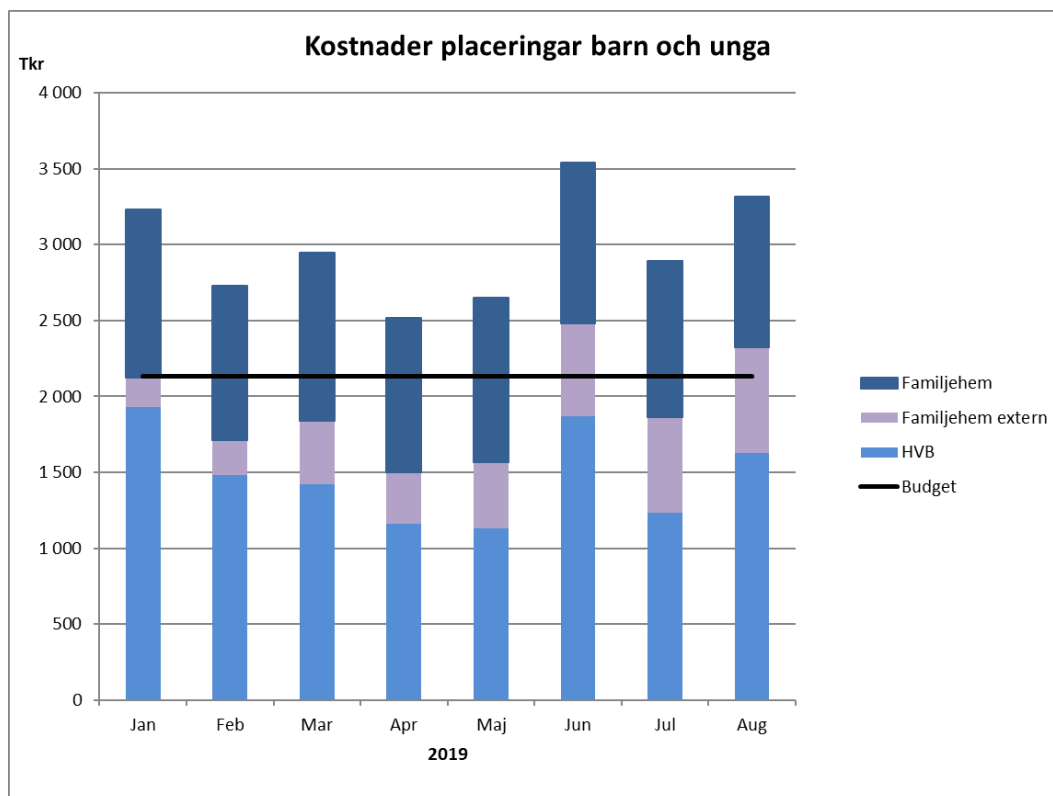

Utförd tid i genomsnitt per dag och månad för den kommunala hemtjänstutföraren.

Särskilt boende visar på ett överskott motsvarande 4,5 miljoner kronor. Den enskilt största delen av överskottet kan förklaras av att personalkostnaderna är lägre än budgeterat. Anledningen till detta är att de flesta av besparingsåtgärderna som vidtagits har trätt i kraft tidigare än beräknat. Särskilt boende har även högre intäkter i form av omsorgs- och hyresavgifter än budgeterat, vilket ger en positiv påverkan på 1,1 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvård uppvisar ett underskott motsvarande 2,3 miljoner kronor. Högre personalkostnader och kostnader för inhyrd personal är de främsta orsakerna till underskottet. En förklaring till detta är att det har varit svårt att rekrytera sjuksköterskor till vakanta tjänster vilket har lett till behov av både timvikarier och övertid för ordinarie personal. Inhyrd personal från bemanningsföretag har också köpts in.

Inom Individ- och familjeomsorg är placeringskostnaderna för barn och unga högre än budgeterat och den främsta orsaken till underskottet. Kostnaderna har överstigit budget med 6,8 miljoner kronor. Kostnadsavvikelsen täcks delvis upp av högre intäkter än budgeterat motsvarande 2,7 miljoner kronor. Intäkterna är främst bidragsintäkter från Migrationsverket och momsåtersökning.

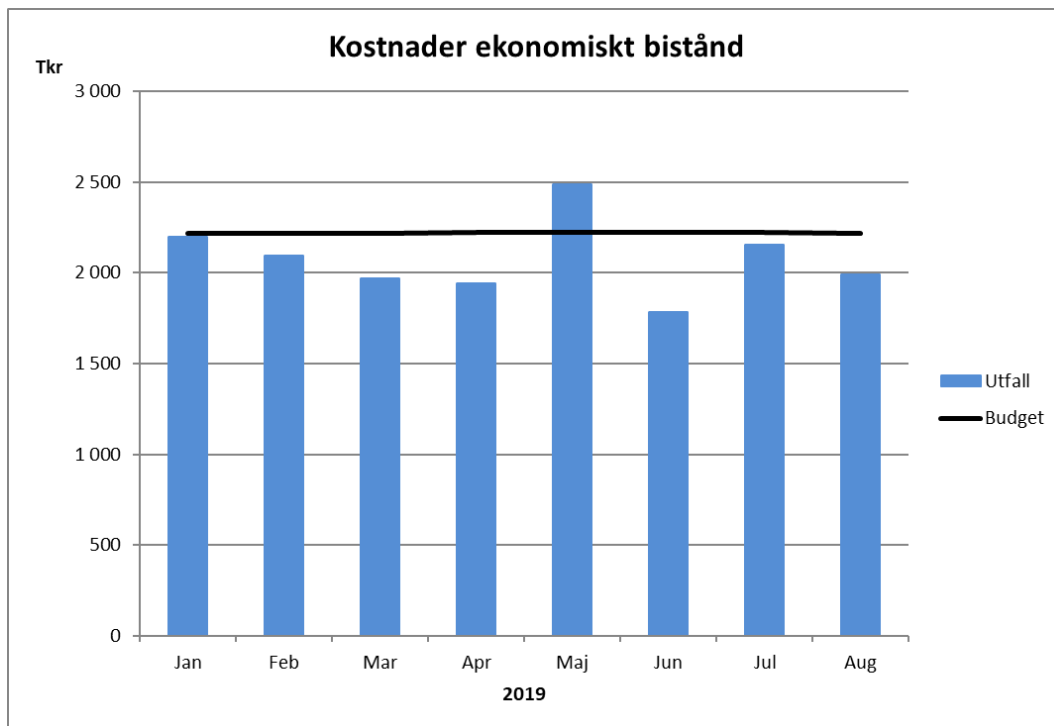

Visar **kostnader** för placeringar för barn och unga inom Individ- och familjeomsorg där den svarta linjen är årets budget per månad. Periodiseringsavvikelser mellan månader kan förekomma.

En annan orsak till underskottet inom Individ- och familjeomsorgen är lägre intäkter än budgeterat för Bogården (utredningshem för barn och föräldrar). Intäktsavvikelsen är 1,2 miljoner kronor vilket beror på en period med lägre planerad beläggning på grund av en enskild händelse under årets första månader.

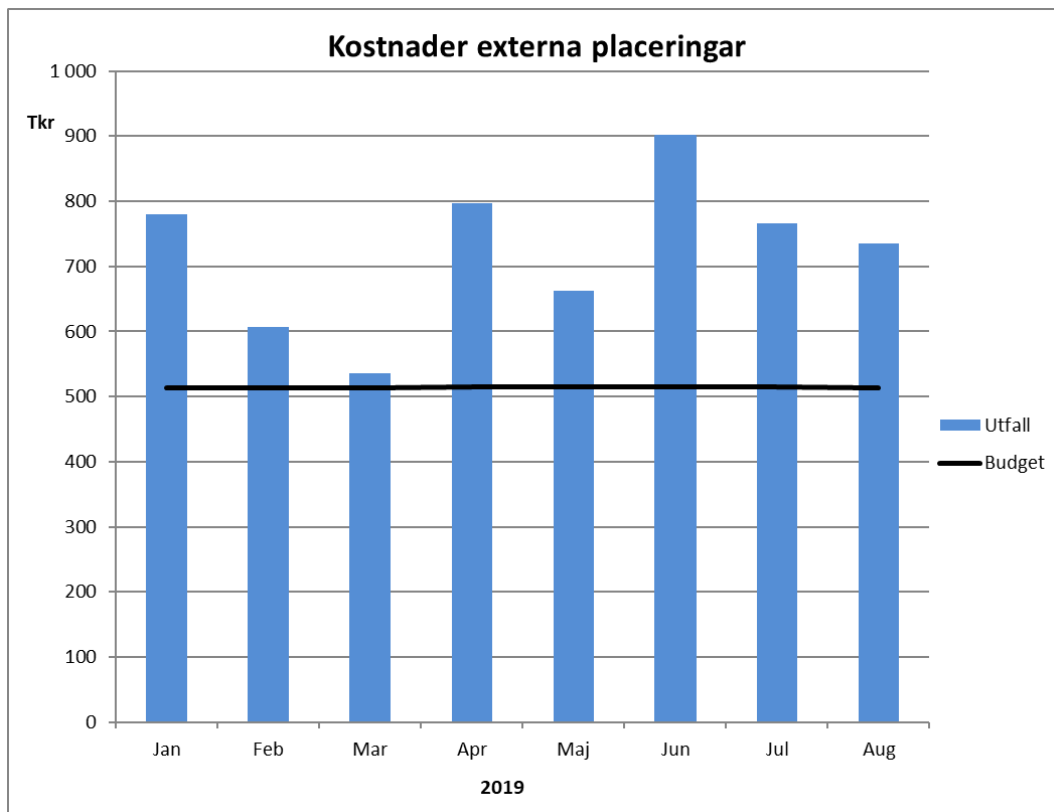
Försörjningsstöd/"Jobsbsatsningen"¹ har ett överskott på cirka 3,9 miljoner kronor mot budget, vilket är en kombination av både högre intäkter samt lägre kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd. Intäkterna avser återbetalning av ekonomiskt bistånd från Försäkringskassan samt schablonersättning från Migrationsverket. Antalet hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd har minskat med i genomsnitt 28 hushåll per månad under årets första åtta månader i jämförelse med samma period i fjol.

¹ "Jobsbsatsningen" är en samverkan med Arbetslivsförvaltningen för personer långt från arbetsmarknaden.

Visar **kostnader** för utbetalt ekonomiskt bistånd där den svarta linjen är årets budget per månad. Periodiseringsavvikelser mellan månader kan förekomma.

Omsorg om funktionshindrade redovisar ett överskott motsvarande 0,1 miljoner kronor. Kostnader för individuella insatser som exempelvis kontaktperson, ledsagning och avlösning i hemmet samt kostnader för köp av verksamhet av extern aktör är 2,5 miljoner kronor högre än budgeterat. Högre intäkter från bland annat Migrationsverket än budgeterat ger ett positivt resultat.

Visar **kostnader** för placeringar inom Omsorg om funktionshindrade där den svarta linjen är årets budget per månad. Periodiseringsavvikelser mellan månader kan förekomma.

Fler individer med personlig assistans samt högre omsorgsbehov än budgeterat där kommunen har hela kostnadsansvaret ger ett underskott motsvarande 0,7 miljoner kronor.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan- aug 2019	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Socialnämnd	0,2	-0,1	1,0	0,0	-1,1
Förvaltningsledning	0,9	0,4	10,7	0,0	-10,3
Administration	0,1	0,3	3,3	0,0	-3,0
Anhörig- och närståendestöd	0,4	0,5	2,5	0,1	-2,1
Serviceenhet och nattpatrull	0,2	0,4	7,0	1,2	-7,8
Biståndsenhet	0,2	0,0	4,7	0,0	-4,7
Hospice och Betalningsansvar	-0,5	-0,4	0,4	0,1	-0,9
Hemtjänst	-9,5	-4,4	59,5	7,8	-71,8
Särskilt boende	0,5	4,4	108,9	22,9	-127,4
Hälso- och sjukvård	-1,3	-2,3	27,2	1,0	-30,5
Individ- och familjeomsorg	-6,6	-3,7	42,6	18,7	-65,0
Försörjningsstöd/"Jobsbsatsningen"	-3,3	3,9	14,8	6,3	-17,2
Omsorg om funktionshindrade	-4,7	0,1	95,7	16,2	-111,8
Personlig assistans	-7,5	-0,7	22,8	1,6	-25,1
Resultat	-30,9	-1,5	401,3	75,9	-478,7

4.1.1.1 Specifikation av personalkostnader

Personalkostnaderna är 6,3 miljoner kronor högre än budgeterat.

Den kommunala hemtjänsten avviker från budgeten med 1,7 miljoner kronor. En anledning till avvikelsen är att hemtjänstvolymerna har varit högre än budgeterat vilket leder till högre personalkostnader.

Särskilt boende visar på ett överskott med 1,6 miljoner kronor. Den största anledningen till den positiva avvikelsen är att besparingarna haft en positiv ekonomisk effekt tidigare än beräknat.

Hälso- och sjukvård har haft 1,4 miljoner kronor högre personalkostnader än budgeterat. Detta förklaras till stor del av högre kostnader för timvikarier och övertidsersättning.

Individ- och familjeomsorgens underskott beror främst på högre kostnader för arvoden och omkostnadstillägg till familjehem än budgeterat.

Underskottet för personalkostnader inom Omsorg om funktionshindrade förklaras av högre kostnader för egen personal inom boenden och daglig verksamhet samt högre kostnader för arvoden för individuella insatser som exempelvis ledsagning och kontaktperson.

Personalkostnad, utfall (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Socialnämnd	-0,8	-1,0	-0,8	-0,2
Förvaltningsledning	-5,8	-6,4	-6,3	-0,1
Administration	-2,6	-2,2	-2,3	0,1
Anhörig- och närståendestöd	-2,6	-1,9	-2,1	0,2
Serviceenhet och nattpatrull	-5,7	-5,6	-5,7	0,1
Biståndsenhet	-4,2	-4,5	-4,5	0,0
Kommunal hemtjänst	-54,7	-52,6	-50,9	-1,7
Särskilt boende	-78,2	-90,3	-91,9	1,6
Hälso- och sjukvård	-20,2	-21,4	-20,0	-1,4
Individ- och familjeomsorg	-41,8	-37,7	-34,9	-2,8
Omsorg om funktionshindrade	-80,1	-85,3	-83,1	-2,2
Totalt	-296,7	-309,0	-302,7	-6,3

4.2 Prognos

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på 7,4 miljoner kronor vid årets slut, vilket motsvarar 1 % av årets totala budget.

Kostnaderna prognostiseras till ett underskott på totalt 27 miljoner kronor i jämförelse mot budget. De största avvikelserna är personalkostnader och köp av huvudverksamhet.

Intäkterna prognostiseras till 19,6 miljoner kronor bättre än budgeterat och täcker till viss del upp kostnadsavvikelsen. Den största delen av intäktsökningen avser bidragsintäkter motsvarande 14,6 miljoner kronor. Dessa bidragsintäkter erhålls främst från Migrationsverket.

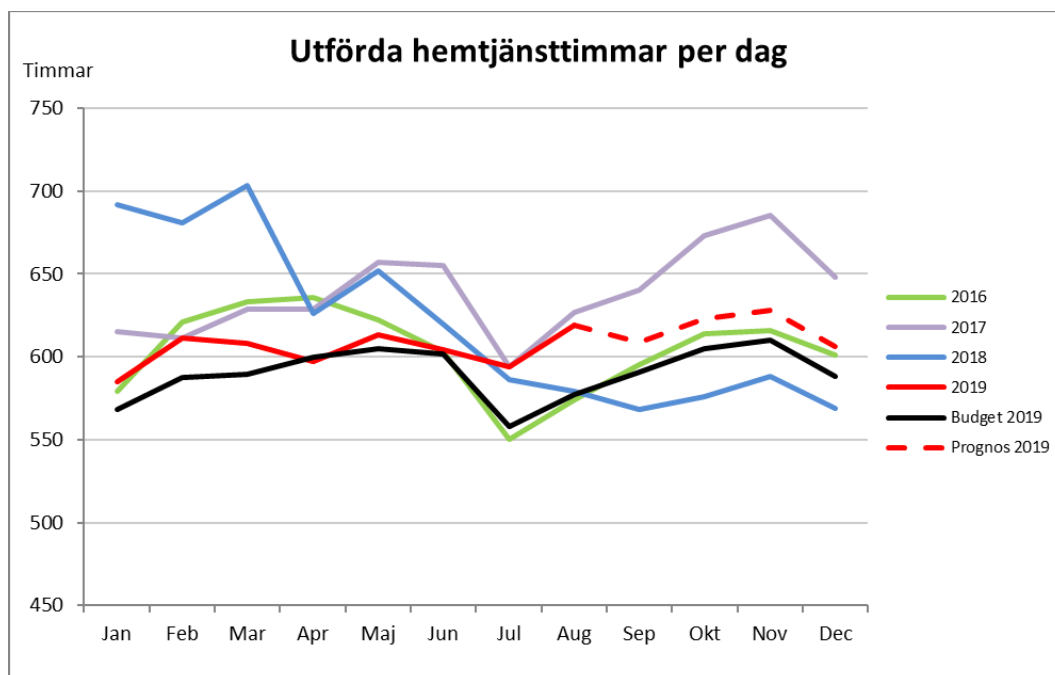
Prognosen visar på ett försämrat helårsresultat med 7,4 miljoner kronor i jämförelse med tidigare prognos. Detta beror främst på större volymer för placerade barn och unga och utförd hemtjänst samt högre personalkostnader i jämförelse med läget vid tertial 1.

Resultaträkning med prognos (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, apr	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Intäkter	685,6	702,3	705,2	19,6
- varav tilldelade skattemedel	596,6	596,6	596,6	0,0
- varav intäkter	89,0	105,7	108,6	19,6
Kostnader	-685,6	-702,3	-712,6	-27,0
- varav personalkostnader	-449,5	-456,4	-460,6	-11,1
- varav köp av huvudverksamhet	-76,1	-89,2	-94,0	-17,9
- varav ekonomiskt bistånd	-26,3	-25,0	-24,6	1,7
- varav lokalhyra	-62,7	-62,6	-62,2	0,5
- varav fastighets- och driftskostnader	-3,8	-4,1	-4,4	-0,6
- varav avskrivningar	-1,0	-0,8	-0,8	0,2
- varav övriga kostnader	-66,2	-64,2	-66,0	0,2
Resultat	0,0	0,0	-7,4	-7,4

4.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Prognosen för hemtjänst visar på ett underskott på 5,8 miljoner kronor varav hemtjänstpeng står för ett underskott på 2 miljoner kronor och den kommunala hemtjänsten för 3,8 miljoner kronor.

Anledningen till att prognosen för hemtjänstpeng visar på ett underskott är bland annat att den utförda tiden inte har minskat som tidigare somrar utan har istället fortsatt på en högre nivå än budgeterat. Den utförda tiden beräknas framöver att avvika från budget lika mycket som den gjort i genomsnitt de första åtta månaderna, 18,1 timmar per dag.

Visar utförda tiden av hemtjänstpeng. Den streckade röda linjen visar på prognosen för sep-dec.

Den kommunala hemtjänsten prognostiserar ett underskott på 3,8 miljoner kronor. Det är främst personalkostnaderna som avviker mot budget. Den största kostnaden som den kommunala hemtjänsten har är personalkostnader. Detta tillsammans med att intäkterna varierar över tid påverkar möjligheten att hinna ställa om verksamheten i år. Detta gör att den kommunala hemtjänsten prognostiserar med ett fortsatt underskott.

Särskilt boende prognostiserar ett överskott med 4 miljoner kronor. Utfallet per den sista augusti är 4,5 miljoner kronor. Detta innebär att helårsprognosen visar på en försämring med 0,5 miljoner kronor mot augusti månads utfall. En bidragande orsak är den arbetsmiljömässigt befogade lyftteknikutbildning som ska genomföras under senare delen av året. En annan orsak är att avvecklingen av boendet Ugglan inte kan följa planen vilket beror på fullbeläggning på övriga särskilda boenden samt en kö till boendeplatser.

Hälso- och sjukvård prognostiserar ett underskott på 3,5 miljoner kronor. Personalkostnader är en bidragande orsak till det prognostiserade underskottet. Kostnader för inhyrd personal från bemanningsföretag bidrar också till underskottet. Planen framöver är att fylla vakanta tjänster för att inte behöva ta in bemanningsföretag de sista två månaderna.

Individ- och familjeomsorg prognostiserar ett underskott på 5,5 miljoner kronor vilket beror på högre kostnader för placeringar av barn och unga än budgeterat.

Försörjningsstöd där Jobbsatsningen är inkluderad prognostiserar ett överskott motsvarande 4,9 miljoner kronor. Bidragsintäkterna beräknas fortsätta överstiga budget och prognostiseras till 3,3 miljoner kronor bättre än årsbudget.

Prognosen för utbetalt ekonomiskt bistånd beräknas till 1,7 miljoner lägre än budget på grund av att antalet hushåll har minskat.

Omsorg om funktionshindrade lägger en årsprognos på ett underskott motsvarande 1,5 miljoner kronor vilket främst beror på att kostnaderna för externa placeringar samt individuella insatser är högre än budgeterat.

Inom området personlig assistans prognostiseras ett underskott på 1,6 miljoner kronor vilket beror på att volymerna är högre än budgeterat trots att Försäkringskassan har tagit över kostnadsansvaret för ett ärende.

Resultaträkning med prognos (mnkr)	Årsprognos 2019, aug	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Socialnämnden	-0,1	1,5	0,0	-1,6
Förvaltningsledning	0,7	16,0	0,0	-15,3
Administration	0,5	5,1	0,0	-4,6
Anhörig- och närståendestöd	0,6	3,7	0,1	-3,2
Serviceenhet och nattpatrull	0,4	10,4	2,1	-12,1
Biståndsenhet	0,0	7,1	0,0	-7,1
Hospice och Betalningsansvar	-0,4	0,5	0,1	-1,0
Hemtjänst	-5,8	88,5	11,5	-105,8
Särskilt boende	4,0	157,6	34,0	-187,6
Hälso- och sjukvård	-3,6	41,8	1,6	-47,0
Individ- och familjeomsorg	-5,5	64,7	26,3	-96,5
Försörjningsstöd/"Jobbsatsningen"	4,9	22,2	8,3	-25,6
Omsorg om funktionshindrade	-1,5	143,4	22,7	-167,6
Personlig assistans	-1,6	34,1	1,9	-37,6
Resultat	-7,4	596,6	108,6	-712,6

Hemtjänst inkluderar både hemtjänstpeng och kommunal hemtjänst.

4.2.1.1 Specifikation, prognos personalkostnader

Personalkostnaderna prognostiseras till ett underskott motsvarande 11,1 miljoner kronor.

Volymerna för utförd hemtjänst beräknas vara högre än budgeterad nivå. Detta leder till att personalkostnaderna inom den kommunala hemtjänsten prognostiseras vara högre än budget.

Särskilt boende redovisar ett överskott motsvarande 1,6 miljoner kronor ackumulerat augusti. I prognosen beräknas detta överskott bli ett knappt underskott på 0,1 miljoner kronor. Detta beror till största del på vikariekostnader för lyftteknikutbildning som ska genomföras under senare delen av året samt att avveckling av boendet Ugglan inte har möjlighet att följa planen.

Personalkostnaderna inom Hälso- och sjukvård prognostiseras till ett underskott på 2,1 miljoner kronor.

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett underskott motsvarande 3,8 miljoner kronor vilket främst beror på högre kostnader för arvoden och omkostnadstillägg till familjehem än budgeterat.

Ett underskott motsvarande 2,9 miljoner kronor prognostiseras för Omsorg om funktionshindrade. 1,5 miljoner kronor avser arvoden och omkostnadstillägg för individuella insatser.

Personalkostnad prognos (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, apr	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos, aug
Socialnämnden	-1,2	-1,6	-1,6	-0,4
Förvaltningsledning	-9,4	-9,4	-9,1	0,3
Administration	-3,7	-3,7	-3,3	0,4
Anhörig- och närståendestöd	-3,0	-2,9	-2,8	0,2
Serviceenhet och nattpatrull	-8,4	-8,7	-8,7	-0,3
Biståndsenhet	-6,8	-6,8	-6,8	0,0
Kommunal hemtjänst	-75,2	-75,7	-77,6	-2,4
Särskilt boende	-134,0	-131,5	-134,1	-0,1
Hälso- och sjukvård	-31,0	-32,3	-33,1	-2,1
Individ- och familjeomsorg	-52,2	-56,2	-56,0	-3,8
Omsorg om funktionshindrade	-124,6	-127,6	-127,5	-2,9
Totalt	-449,5	-456,4	-460,6	-11,1

4.3 Investeringar

Under året har inventarier till en grupplokal inom hemtjänsten och tvättmaskiner till särskilt boende införskaffats.

Prognosen är att resterande del av investeringsbudgeten kommer att nyttjas för inköp av markiser och ett staket till särskilt boende.

Investeringar (mnkr)	Investering jan-aug 2019	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Inventarier	0,2	0,5	0,5	0,0
Totalt	0,2	0,5	0,5	0,0

5 Framtiden

Individ- och familjeomsorgen

Då det fortsatt är oklart hur Arbetsförmedlingens framtida verksamhet i kommunen kommer att se ut, är det i nuläget ovisst hur detta kan komma att påverka socialförvaltningen och dess arbete med att stödja människor som står långt från arbetsmarknaden.

Ett eventuellt förändrat samarbete mellan arbetslivsförvaltningen och socialförvaltningen kring arbetslösa personer med försörjningsstöd utreds. Målsättningen är att förbättra samverkan för att öka möjligheterna för den enskilde att komma i egen försörjning. Utredningen beräknas bli klar under första tertialet 2020.

En utredning pågår även tillsammans med samhällsförvaltningen kring hantering av tillstånd och tillsyn för alkohol, tobak, öl och läkemedel. Utredningen bedöms bli klar under tredje tertialet 2019.

Biståndsenheten

En genomlysning planeras av biståndsbedömning och organisation.

Omsorg om funktionshindrade

Verksamhetsområdet ser att det finns behov av att än mer utveckla arbetssätt samt lägga ökad fokus på arbetsmiljö. Detta utifrån att omställningsarbetet som pågått sedan årsskiftet har visat att de omställningar som gjorts har givit negativa effekter i verksamheten avseende på den upplevda kvaliteten i utförda insatser. Verksamheten har gjort en intern omställning för att få en bättre balans gällande personaltäthet, detta räcker dock inte för att fullt ut tillgodose de behovs som uppdrag/insatser påtalar.

Verksamhetsområdet kommer därtill att utveckla det interna målarbetet inför 2020, vilket beräknas ske ur tre-fyra aspekter. Brukarmål, där brukarmedverkan ingår, verksamhetsmål, medarbetarmål samt OSA, det vill säga organisatorisk- och social arbetsmiljö.

Verksamheten behöver fokusera än mer på att möta den enskilda brukarens behov men också bli bättre och mer precis i att beskriva hur behov förändras.

Under hösten 2019 kommer MBL förhandling att ske för de medarbetare som har titeln habiliteringsassistent. Föreslagen titel är stödassistent för de som uppfyller en viss ställd utbildningsnivå och stödpersonal för de som ej uppfyller denna nivå.

Hemtjänst

En analys av det ekonomiska läget och översyn av organisationen är initierad. Detta i syfte att försöka få ekonomin i balans. En första delrapport har redovisats för nämnden, en andra redovisas i oktober.

Hemtjänsten kommer att behöva vidta åtgärder på bland annat organisatorisk nivå för att komma in i budgetkostymen. Arbetet med det kommer att slutföras

under 2019.

Särskilt boende

Verksamheten behöver se över och arbeta fram nya arbetssätt.

Fortsatt stort fokus måste läggas på att ge verksamheterna stöd för att arbeta med arbetsmiljö. I och med det stora omställningsarbetet har medarbetare blivit omplacerade och alla verksamheter har därmed både förlorat medarbetare samt fått nya. Ett fortsatt behov finns att stärka verksamheterna och medarbetare framåt för att kunna erbjuda en god kvalitet.

När avvecklingen av Ugglan är klar kommer Härnösands kommun att ha 42 boendeplatser färre. Färre boendeplatser ställer krav på nya arbetssätt som måste utvecklas för att kunna möta upp behov som uppstår. Arbetet med att anpassa verksamheterna pågår för fullt.

Att arbeta vidare med att kunna möta upp de enskildas behov måste prioriteras. Det innebär att följa utvecklingen inom välfärdsteknologi, göra omvärldsanalyser samt arbeta fram nya arbetssätt.

Inom kommunen finns flera plusboenden och trygghetsboende med hög tillgänglighet och möjlighet till social samvaro. Möjligheten till flera anpassade alternativ för äldre kan i framtiden förändra behovet av särskilt boende. Utifrån att andelen äldre invånare ökar kan kommunens verksamhet i större utsträckning behöva anpassas utifrån ändrade och ökade behov. Under årets första åtta månader ses ett ökat behov av demensplatser. Detta kräver en omvärldsanalys gällande boendeplatser inom Härnösands kommun.

Hälso- och sjukvård

De närmaste åren kommer nya krav att ställas på organisationen som måste anpassas och ställa om till nya arbetssätt. En översyn pågår av hur Kommunens Hälso- och sjukvård ska organiseras och placeras. För att då framåt kunna säkerställa en god och säker vård och omsorg måste Hälso- och sjukvården göra en omvärldsanalys. Detta innebär utredning och analys samt samarbete och lärande med och av andra kommuner och regioner. En stor utmaning är rekrytering av nya medarbetare och vikarier. Hälso- och sjukvården måste se över nya möjligheter för att locka nya medarbetare i framtiden vilket kräver ett nytt sätt att arbeta och organisera verksamheten.

Förvaltningsövergripande

Förvaltningen planerar för inrättandet av en enhet utveckling och kunskapsstyrning inom socialnämndens verksamhetsområde.

Socialförvaltningen har startat en process med att införa välfärdsteknik inom vissa verksamheter och detta utvecklingsarbete kommer att pågå framöver. Digitalisering är en viktig del i verksamheterna för att i framtiden kunna möta det ökade omsorgsbehovet.

Avtalstiden för nuvarande verksamhetssystem går ut under 2020. Ytterligare förlängning är inte möjligt. Trots detta överväger förvaltningen om den på grund av det ekonomiska läget tvingas skjuta införskaffande av verksamhetssystem till

2021. Detta kommer i så fall att stoppa upp planerad och behövlig digitaliseringsutveckling och effektivisering.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER INTÄKTER OCH KOSTNADER PER MÅNAD 2019

Tkr	Årsbudget	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa	%	Rikt punkt %
INTÄKTER																
Bidrag	27 991	3 673	3 401	3 830	4 196	4 538	3 893	2 658	6 143					32 333	115,5	69,1
Skattemedel	596 600	49 909	49 646	47 310	49 370	49 874	49 963	50 825	54 357					401 253	67,3	67,3
Övriga intäkter	60 924	5 252	5 396	5 408	5 347	5 375	5 684	5 662	5 509					43 633	71,6	67,4
Summa intäkter	685 515	58 834	58 443	56 547	58 913	59 788	59 540	59 145	66 009	0	0	0	0	477 218	69,6	67,4
KOSTNADER																
Hemtjänst	-99 243	-8 694	-8 404	-8 642	-8 710	-8 851	-8 869	-9 811	-9 774					-71 755	72,3	67,3
Lönekostnader	-364 555	-29 129	-28 886	-28 552	-29 861	-31 194	-30 814	-34 152	-34 697					-247 284	67,8	67,3
Lokaler	-62 746	-5 156	-5 150	-5 273	-5 224	-4 996	-5 103	-5 033	-5 000					-40 934	65,2	66,7
Försörjningsstöd	-27 525	-2 273	-2 161	-2 024	-2 014	-2 568	-1 864	-2 219	-2 095					-17 217	62,5	66,8
Placeringar IFO	-29 372	-3 790	-2 966	-3 363	-2 850	-3 049	-3 780	-3 072	-3 502					-26 371	89,8	66,7
Placeringar OoF	-6 976	-850	-758	-574	-821	-694	-924	-790	-759					-6 170	88,4	66,7
Personlig assistans	-34 128	-2 972	-3 005	-3 022	-3 099	-3 322	-3 225	-3 159	-3 268					-25 072	73,5	66,7
Hospice/Utskrivningsklara	-507	-123	-157	-177	-89	-24	-105	-136	-71					-882	174,1	66,7
Övriga kostnader	-60 464	-7 774	-6 092	-5 126	-5 020	-4 841	-4 679	-4 930	-4 596					-43 057	71,2	69,4
Summa kostnader	-685 515	-60 759	-57 578	-56 751	-57 688	-59 539	-59 362	-63 301	-63 763	0	0	0	0	-478 741	69,8	67,4
NETTOKOSTNADER	0	-1 924	865	-205	1 225	249	177	-4 156	2 246	0	0	0	0	-1 523		
Hemtjänst	Samtliga kostnader för både Hemtjänstpeng och Kommunal hemtjänst															
Försörjningsstöd	Inklusive kostnader för "Jobbsatsningen"															
Övriga kostnader	Leasingbilar, friskvård och rehabilitering, tekniska hjälpmedel, inkontinensmaterial, larm, annonser, resor, livsmedel och förbrukningsmaterial mm															

Arbetslivsnämnden

§ 81

Dnr 2019-000051 1.1.3.0

Bokslut 2019

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av tertial 2, med överskott 3,3 mnkr samt för helår 2019 om 2,6 mnkr, samt

att vidarebefordra rapporten till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Förvaltningarna ger återkoppling på verksamhetsplanen genom tre delårsrapporter per år till nämnderna. Delårsbokslutet redovisar viktiga händelser, framtid, nämndens verksamhetsmål, det ekonomiska läget samt prognos för 2019.

Resultatet vid augusti månads bokslut är ett överskott om 3,3 mnkr. Nämnden har ett överskottskrav om 2,0 mnkr för 2019 på helåret. Prognosen visar till dags dato ett prognostiserat överskott om 2,6 mnkr vid årets slut.

Uppföljning av nämndens verksamhetsmål visar att förvaltningens bedömning är att två av tre mål kommer att uppnås och att ett mål bedöms delvis uppnås.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom att upprätta bokslut som beskriver ackumulerat resultat, prognostiserat resultat vid årets slut samt en ekonomisk analys, bidrar nämnden till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Arbetslivsnämnden

Beslutsunderlag

Muntlig information från Marcus Selin, tf förvaltningschef.

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2019-09-09, ARN 2019-000051.

Härnösands
kommun

Tertialrapport 2 inkl. prognos

Arbetslivsnämnden

Tertial 2 2019

Innehållsförteckning

1 Nämndens uppdrag och verksamhet	3
2 Viktiga händelser	4
2.1 Arbete & Integration	4
2.2 Vuxenutbildning	5
3 Verksamhetsmål.....	6
4 Ekonomi.....	9
4.1 Utfall.....	9
4.2 Prognos.....	13
4.3 Investeringar	14
5 Framtiden.....	15

Bilagor

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Arbetslivsnämndens uppdrag och uppgifter enligt reglemente:

1. fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
2. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
3. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
4. samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
5. samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
6. erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
7. drifta Härnösands energitekniska arena (HETA)
8. erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
9. stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
10. förmedla tolktjänster
11. drift av kommunens arbetsmarknadsarenor

2 Viktiga händelser

2.1 Arbete & Integration

Arbetslösheten i Härnösand har ökat med 0,1 procent och uppgår till 11,1 procent. I utsatta grupper har det skett samma ökning, vilket innebär att den nu är uppe i 81,2 procent.

Mottagning av nyanlända har sjunkit drastiskt till endast 9 nyanlända jämfört med förra året då det var 35 vid samma tidpunkt.

Begreppen Motor, Mäklare, Mötesplats har implementerats inom Mottagning och integration. Detta för att öka integration, delaktighet och möjliggöra möten mellan människor. Verksamheten har erbjudit sfi elever/asylsökande hälsosamtal. Hälsosamtalen ger verktyg till god hälsa. Regelbundna drop-in tider för administrativt stöd till kommunmedborgarna har erbjudits och stöd har inneburit kontakter och underlag till myndigheter såsom Centrala studiestödsnämnden (CSN), Migrationsverket, Försäkringskassan och andra myndigheter.

Sommarjobben för ungdomar startade i mitten av juni och avslutades i augusti. 554 ungdomar sökte arbete, av dessa erbjöds 258 anställning varav 144 flickor och 114 pojkar.

Sommaraktiviteter för barn har genomförts i samarbete med KFUM.

Omstrukturering på Arbetsförmedling har lett till minskade resurser att finansiera fler beredskapsanställningar. Enheten har ibland gett arbetssökande stöd utan att Arbetsförmedlingen varit involverad. I stället har arbetsmarknadskonsulenter i efterhand försökt få Arbetsförmedlingen delaktig i de sökandes planering för sysselsättning. Arbetsförmedlingen har i minskad utsträckning kunnat bistå med arbetsförmågeutredningar för personer som behöver lönebidrag. Det har inneburit att Arbete och integration erbjudit sysselsättning och stöd till individen samt medverkat till att kartlägga arbetsförmåga i väntan på beslut av Arbetsförmedlingen.

På grund av att extratjänst och introduktionsanställningar har försvunnit har trycket ökat på att använda andra och mindre finansierade bidragsformer för beredskapsanställning.

Nytt samarbete med näringslivet för att locka fler företag att ta ett socialt ansvar har pågått under hela våren och sommaren. Ett aktiebolag bestående av tre företag har bildats, vilka kommer att ta emot personer från utsatta grupper på sina arbetsplatser. Det kommer att underlätta arbetet med att skapa meningsfull sysselsättning för personer i arbetslöshet. Det bidrar till att fler individer ökar sin anställningsbarhet och delaktighet i samhället.

Ansökan av projekt från Europiska inom programområde 2 har påbörjats under första halvåret av 2019. Projektet vänder sig till utsatta grupper. Syftet med projektet är att öka anställningsbarheten hos personer som är långt ifrån

arbetsmarknaden och identifiera arbetsplatser som kan erbjuda anpassade arbetsuppgifter.

2.2 Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har under första halvåret arbetat med att anpassa sin verksamhet för att fler ska kunna fullfölja sina studier. Rutinerna för skolans elevhälsoteam har arbetats om och möjligheterna till anpassad utbildning har förtydligats för såväl lärare som deltagare. Arbetet har lett till att elever som behöver stöd får rätt stöd i rätt tid.

Många elever som avslutar gymnasieskolans individuella program ska fortsätta sina studier inom vuxenutbildningen. För att ge eleverna så bra förutsättningar som möjligt görs nu en överlämning från gymnasieskolan. Överlämningen innehåller information om varje elevs kunskapsnivå och behov. Förutom gymnasieskolan och vuxenutbildningen ingår även Arbetsförmedlingen och socialtjänsten i överlämningen. De senare deltar huvudsakligen om det uppstår frågor om ersättning till den studerande.

Kommunen har beviljats medel av skolverket i ett utvecklingsprojekt som syftar till att höja studieresultaten för nyanlända och flerspråkiga elever. Projektet startar hösten 2019, kommer att pågå i två år och omfattar hela skolväsendet från förskola till vuxenutbildning.

I början av året invigdes Lärcentrum. Lärcentrum är en resurs för alla vuxenstuderande i kommunen, oavsett om man studerar i kommunen eller mot annan ort. Lärcentrum arbetar också med att skapa samarbeten med utbildningsanordnare med syfte att kunna erbjuda efterfrågade utbildningar via Lärcentrum. Dialog pågår för närvarande med Mittuniversitetet angående lärarutbildning samt Umeå universitet angående tandhygienistutbildning.

Yrkeshögskolan har beviljats medel för utbildningar och erbjuder med start hösten 2019 följande utbildningar:

Drifttekniker, kraft och värme
Driftenjör elkraft
Ingenjör VVS och energi
Underhållstekniker inom processindustrin
Montageledare solceller
Certifierad kyl- och värmepumpstekniker

Yrkeshögskolan har ansökt om utbildningar med start hösten 2020. För att bredda yrkeshögskolans utbud och bemöta efterfrågan av arbetskraft i kommunen och regionen har nya utbildningar tagits fram i samråd med näringslivet. Två sådana utbildningar är Ekolantbruk med fokus på foodtech och Outdoorguide.

Samhällsorientering för nyanlända har varit vilande under upphandling av verksamheten. Upphandlingen färdigställdes under våren och verksamheten kom igång under sommaren.

3 Verksamhetsmål

Resultatuppdrag/mål	Indikator	Måltal 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Andelen deltagare som efter tolv månaders arbetsförberedande insatser upplever en förbättrad anställningsbarhet ska öka 	Andelen deltagare som efter 12 månaders arbetsförberedande insatser upplever en förbättrad anställningsbarhet ska öka	50 %	49%	0%

Totalt har 101 deltagare värderat sin egen anställningsbarhet en första gång. Av dessa har 75 personer gjort en andra värdering och 32 personer har hunnit värdera sin egen anställningsbarhet en tredje gång. Tre personer har hunnit värderat sin upplevda anställningsbarhet en fjärde gång.

Av de 75 som värderat sig två gånger framgår att 19 personer har värderat sig lägre, 16 har värderat sin egen anställningsbarhet på samma nivå som tidigare och 40 stycken känner sig mer anställningsbara än vid första skattningen. Det innebär att 53 procent har värderat sin egen anställningsbarhet högre vid den andra skattningen.

Vid analys av de 19 personer som värderat sig lägre är det svårt att urskilja en röd tråd till varför de upplever sin anställningsbarhet lägre. Snarare förefaller det finnas lika många anledningar som personer. Svårt med sociala relationer på arbetsplatsen, misskötsel, byte av arbetsplats vilket inneburit nya arbetsuppgifter, problem med försörjning och fått förståelse för sitt funktionshinder är några av orsakerna. Den sistnämnda orsaken kan dock vändas till att personen skattar sig högre om ett halvår då hen förhoppningsvis utifrån kunskapen om funktionshindret då hunnit få riktat stöd som gör att hindren kan bli tillgångar istället för att vara något som minskar den upplevda anställningsbarheten. Sammantaget kan vi se att det i de flesta fall inte handlar om själva arbetsmomenten när man skattar sig lägre utan mer om livssituation och sociala hinder.

Därför behöver personerna få fortsatt sammanhållet stöd gentemot samverkande myndigheter och stöd i den totala livssituationen.

Förvaltningen bedömer att målet om 50 % under 2019 kommer att uppnås.

Resultatuppdrag/mål	Indikator	Måltal 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Andelen deltagare under 40 år, som saknar grundskole- eller gymnasiebetyg, och är inskrivna i arbetsmarknadsåtgärd som börjar studera för att komplettera betygen ska öka 	Andelen deltagare under 40 år, som saknar grundskole- eller gymnasiebetyg, och är inskrivna i arbetsmarknadsåtgärd som börjar studera för att komplettera betygen ska öka	65 %	42%	60%

Under perioden 190101–190831 har 371 personer under 40 år deltagit i aktiviteter via arbete och integration.

45 personer studerade redan före mätperioden parallellt som de har insatser från Arbete och integration, 42 personer lider av psykisk ohälsa av den grad att de inte kan studera, 150 personer är inte klar med sina sfi-studier. Kvar i urvalsgruppen som skulle kunna börja studera är 134 personer varav 72 av dessa har gått till studier på grund- eller gymnasienivå. Det innebär att 53 procent har börjat studera.

Analys

Antalet som gått till studier på grund- eller gymnasienivå är lägre än vid samma tidpunkt förra året.

Det kan vara flera orsaker till minskningen. Bland annat så har arbetsförmedlingens nya organisation bidragit till att de ekonomiska incitament som fanns för unga att börja studera, minskat nämnvärt. Färre ungdomar har erbjudits utbildningskontrakt och möjligheterna till förhöjt studiebidrag via CSN har minskat, vilket ger kännbara konsekvenser för den som väljer att studera. Många med svensk bakgrund som anvisas till socialförvaltningen och från arbetsförmedlingen, har svår psykisk ohälsa, kognitiva funktionshinder och/eller tidigare missbruksproblematik som gör att de inte är redo att börja studera trots avsaknad av gymnasieutbildning/grundskola. En stor del av målgruppen unga vuxna som aktualiseras till verksamheten har under senaste året visat sig stå mycket långt ifrån arbetsmarknaden, vilket också medför att studier inte är prioriterad som första insats. Vårt att lyfta fram är att det finns ett antal av de 72 som påbörjat studier trots psykisk ohälsa. Det har möjliggjorts via ett omfattande stöd i vardagen av arbetsmarknadskonsulent, främst inom Etappens verksamhet.

Förvaltningens bedömning är att målet om 65 % under 2019 kommer att bli utmanande att nå. För att nå målet måste verksamheterna i högre grad individualisera för att motivera personer i utsatta grupper att studera. Ytterligare stöd behöver erbjudas under studietiden.

Resultatuppdrag/mål	Indikator	Måltal 2019	Resultat 2018	Resultat 2017
Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs på Komvux med godkänt betyg ska öka 	Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs på Komvux med godkänt betyg ska öka	80 %	82%	77%

Under första halvåret har närmare 800 betyg satts inom vuxenutbildningen. Av dessa är ca 81 % godkända betyg. Resultatet är något bättre än samma period 2018. För att förbättra resultatet har vuxenutbildningen gjort satsningar inom extra anpassningar och särskilt stöd, något som har gett ett positivt resultat. Med en förväntan att andelen elever som behöver individuella lösningar fortsätter att öka är det viktigt att vuxenutbildningen fortsätter den påbörjade utvecklingen av dessa verksamheter.

Förvaltningens bedömning är att målet kommer att uppnås under 2019.

4 Ekonomi

4.1 Utfall

Ackumulerat utfall tertial 2 uppvisar ett överskott på 3,3 mnkr. Budgeterat för perioden var ett överskott på 1,2 mnkr. Motsvarande period 2018 var resultatet 1,3 mnkr.

Bidrag från Migrationsverket visar ett utfall om 7,7 mnkr, mot budgeterade 8,5 mnkr. Minskade volymer i bidraget har, sedan 2018 minskat snabbt, men budgeten 2019 är ändå närmare i utfall och avvikelsen slår således inte lika hårt som under 2018.

Bidrag från Arbetsförmedlingen visar ett utfall om 26,4 mnkr mot budgeterade 18,6 mnkr. Under 2018 var utfallet 22,2 mnkr och budgeten 10,6 mnkr. Huvudanledningen till att utfallet är så mycket högre än budget är att flera personer erbjudits beredskapsanställning med lönestöd samt att stödets andel av lönekostnaden var för lågt beräknad i budgeten. En justering av uppbokade fordringar på Arbetsförmedlingen har gjorts under augusti månad varav 1,0 mnkr justerats ned i prognosen.

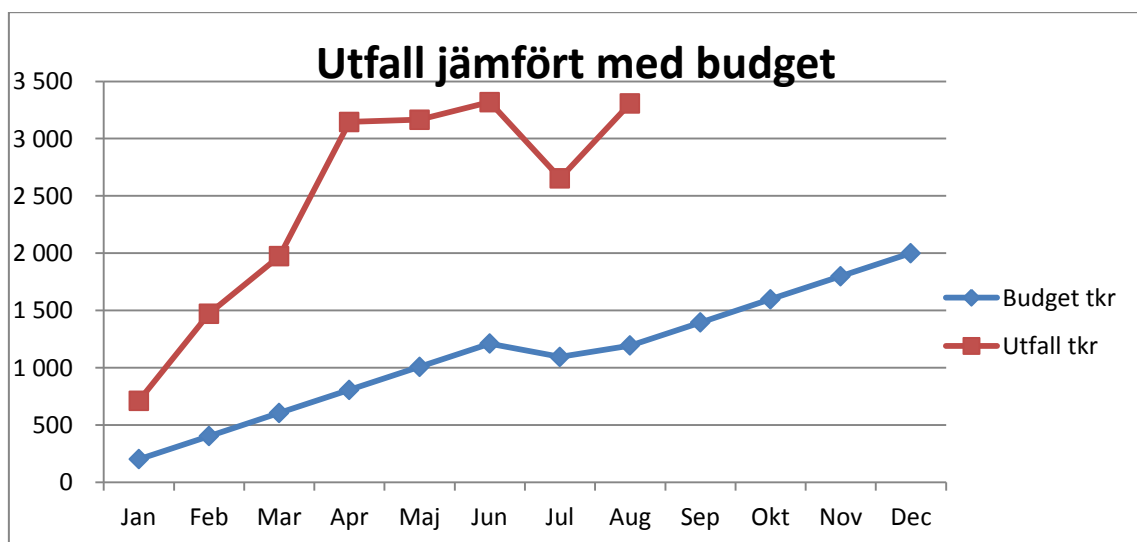
Intäkterna är 2,4 mnkr högre än de var 2018, medan kostnaderna är 0,4 mnkr högre. Kombinationen av högre intäkter och kostnader som i princip stått stilla, ger överskottet. Skattemedlen har sjunkit med 1,4 mnkr jämfört med 2018, de externa intäkterna har ökat med 3,3 mnkr och de interna intäkterna har ökat med 0,6 mnkr. Av de totala intäkterna kommer 42% från skattemedel medan övriga intäkter utgör 58%. Motsvarande för 2018 var 45% skattemedel och 55% övriga intäkter.

På kostnadssidan är personalkostnaderna 1,6 mnkr lägre än de var ifjol och övriga kostnader är 2,2 mnkr högre.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan- aug 2019	Budget jan- aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	89,5	91,9	83,4	8,4
- varav tilldelade skattemedel	40,2	38,8	38,8	0,0
- varav interna intäkter	5,1	5,7	3,6	2,1
- varav externa intäkter	44,2	47,5	41,1	6,3
Kostnader	-88,2	-88,6	-82,2	6,3
- varav personalkostnader	-68,4	-66,8	-59,5	7,3
- varav köp av huvudverksamhet	-3,7	-4,0	-7,3	-3,3
- varav lokalhyra	-6,7	-6,3	-6,1	0,2
- varav fastighets- och driftskostnader	-1,2	-1,2	-1,0	0,1
- varav avskrivningar	-0,4	-0,4	-0,6	-0,3
- varav övriga kostnader	-7,7	-9,9	-7,7	2,2
Resultat	1,3	3,3	1,2	2,1

UTFALL PER ANSVAR TKR

	301	302	303	304	TOTALT
	Nämnd	Förv ledn	Arb o Integ	Vux utb	ALF
Skattemedel	600,3	6 333,4	15 949,4	15 867,6	38 750,7
Övriga intäkter	1,1	75,4	41 477,3	11 579,5	53 133,2
SUMMA INTÄKTER	601,4	6 408,8	57 426,7	27 447,1	91 883,9
Kst o utgifter	0,0	0,0	-879,7	-3 295,1	-4 174,8
Kst arbetskraft	-581,0	-2 297,6	-44 689,5	-19 229,1	-66 797,1
Lokaler, inköp, övriga kst	-10,2	-3 795,0	-5 842,2	-3 073,3	-12 720,7
Tjänster, resa, avg, övriga	-19,6	-375,1	-860,5	-3 594,6	-4 849,9
Övriga int o kst	0,0	-0,1	-33,6	0,0	-33,7
SUMMA KOSTNADER	-610,8	-6 467,8	-52 305,5	-29 192,1	-88 576,2
UTFALL	-9,4	-59,0	5 121,2	-1 745,0	3 307,7

4.1.1 Utfall per verksamhetsområde

Nämnden uppvisar ett nollresultat och förvaltningsledningen visar ett underskott mot budget om 0,1 mnkr. Underskottet kan helt hänföras till en återbetalning av projektmedel från 2018 som fått resultatpåverkan nu. Enligt budgeten skulle såväl nämnden som förvaltningsledning haft ett nollresultat. 2018 hade såväl nämnden som förvaltningsledningen ett överskott, 0,1 mnkr respektive 0,2 mnkr.

RR/verksamhetsform (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan- aug 2019	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Arbetslivsnämnd	0,1	0,0	0,6	0,0	-0,6
Förvaltningsledning	0,2	-0,1	6,3	0,1	-6,5
Arbete o integration	2,9	5,1	15,9	41,5	-52,3
Vuxenutbildning	-2,0	-1,7	15,9	11,6	-29,2
Resultat	1,3	3,3	38,8	53,1	-88,6

Verksamhetsområde Arbete o Integration har ett överskott på 5,1 mnkr mot budgeterat 1,1 mnkr. Även om fler erbjudits beredskapsanställning än det var budgeterat för så har dessa också genererat betydligt mer intäkter. Utfallet är 2,2 mnkr bättre än det var 2018. Jämfört med 2018 så är intäkterna 2,6 mnkr högre och kostnaderna är 0,4 mnkr högre.

UTFALL PER VERKSAMHET ARBETE O INTEGRATION TKR

	600 Flyktingm	610 Arbetsm
Skattemedel	-108,2	16 057,6
Övriga intäkter	1 988,3	39 488,9
SUMMA INTÄKTER	1 880,1	55 546,5
Kst o utgifter	-377,7	-502,0
Kst arbetskraft	-983,1	-43 706,4
Lokaler, inköp, övriga kst	-559,5	-5 282,7
Tjänster, resa, avg, övriga	-18,9	-841,6
Övriga int o kst	0,0	-33,6
SUMMA KOSTNADER	-1 939,2	-50 366,3
UTFALL	-59,1	5 180,2

Vuxenutbildningen visar ett underskott på -1,7 mnkr, en liten förbättring från 2018 då underskottet var -2,0 mnkr. Enligt budgeten skulle Vuxenutbildningen haft ett överskott på 0,1 mnkr. Inom verksamhetsområdet finns det stora skillnader, den gymnasiala vuxenutbildningen har ett underskott på -2,0 mnkr medan sfi utbildningen har ett överskott på 1,0 mnkr. Sfi hade samma period 2018 ett underskott om -1,2 mnkr. Upphandlingen har inneburit en kostnadsminskning med 3,5 mnkr jämfört med 2018. Minskat elevunderlag innebär att intäkterna är 1,2 mnkr lägre i år än de var 2018.

UTFALL PER VERKSAMHET
VUXENUTBILDNINGEN TKR

	470 Gem ADM	471 Grund vux	472 Gymn vux	474 Lärvux	475 Högskole	476 SFI	478 Uppdrags	600 Flyktingm
Skattemedel	2 734,1	2 810,0	3 777,6	1 412,7	2 072,0	2 442,6	652,1	-33,5
Övriga intäkter	876,5	1,6	169,5	45,4	4 277,5	3 671,9	1 877,1	660,0
SUMMA INTÄKTER	3 610,6	2 811,6	3 947,1	1 458,1	6 349,5	6 114,5	2 529,2	626,5
Kst o utgifter	0,0	-52,8	-887,5	0,0	14,3	-2 275,3	0,0	-93,8
Kst arbetskraft	-2 884,6	-2 616,0	-4 457,7	-921,1	-3 805,6	-2 796,2	-756,1	-991,9
Lokaler, inköp, övriga kst	-90,1	-4,9	-46,2	-8,2	-1 335,3	-51,8	-1 535,9	-0,9
Tjänster, resa, avg, övriga	-426,7	-10,2	-532,7	-9,4	-2 106,6	-25,1	-421,8	-62,2
Övriga int o kst	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA KOSTNADER	-3 401,4	-2 683,9	-5 924,1	-938,7	-7 233,2	-5 148,4	-2 713,8	-1 148,8
UTFALL	209,2	127,7	-1 977,0	519,4	-883,7	966,1	-184,6	-522,3

4.1.1.1 Specifikation av personalkostnader

Personalkostnaderna uppgår till 66,8 mnkr att jämföra med 68,4 mnkr 2018, en minskning med 2%. De budgeterade personalkostnaderna har överskridits med 7,3 mnkr, vilket innebär 12%. Personalkostnaderna fördelas: 5,8 mnkr på Arbete o Integration och 1,7 mnkr på Vuxenutbildningen.

Av de totala kostnaderna utgör personalkostnaderna 73%, 2018 uppgick de till 76%. Personalkostnaderna har således minskat både i kronor och i procent av de totala kostnaderna.

Antal årsarbetare inom Arbete o Integration var 138 per den sista juli varav 109 var beredskapsanställda. Motsvarande 2018 var 133 respektive 110. Vuxenutbildningen hade 33 årsarbetare per den sista juli och 2018 var det 42.

Personalkostnad (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Arbetslivsnämnd	-0,5	-0,6	-0,5	-0,1
Förvaltningsledning	-3,1	-2,3	-2,5	0,2
Arbete o integration	-43,6	-44,7	-38,9	-5,8
Vuxenutbildning	-21,1	-19,2	-17,6	-1,7
Totalt	-68,4	-66,8	-59,5	7,3

4.2 Prognos

Förvaltningen bedömer att resultat vid årets slut blir ett överskott om 2,6 mnkr. Detta innebär att förvaltningen kommer att klara överskottskravet på 2,0 mnkr.

Av de totala intäkterna på 136,9 mnkr kommer 42% från skattemedel och 58% från övriga källor. I prognosen i 2018 års tertial 2 var det 46% skattemedel och 54% övrigt.

De totala kostnaderna uppgår till 134,3 mnkr. Av detta utgör personalkostnaderna 73%, vilket är detsamma som de var 2018. Volymen i prognosen 2019 är 6,5 mnkr högre i intäkter och 6,2 mnkr högre i kostnader jämfört med den som gjordes 2018.

ResultatRäkning med prognos (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Intäkter	124,5	136,9	-12,4
- varav tilldelade skattemedel	57,5	57,5	0,0
- varav intäkter	67,0	79,4	-12,4
Kostnader	-122,5	-134,3	11,8
- varav personalkostnader	-88,4	-97,9	9,5
- varav köp av huvudverksamhet	-11,0	-7,3	-3,7
- varav lokalhyra	-9,1	-9,3	0,2
- varav fastighets- och driftskostnader	-8,6	-2,2	-6,4
- varav avskrivningar	-1,0	-0,5	-0,5
- varav övriga kostnader	-4,4	-17,1	12,7
Resultat	2,0	2,6	-0,6

4.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Arbete o Integration

Prognosen för Arbete o Integration är ett överskott om 3,5 mnkr. Oro finns för att neddragningarna på Arbetsförmedlingen kommer att innebära färre deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin. De fyra sista månaderna 2019 kommer att innebära ökade kostnader för beredskapsanställningar. De extra medel förvaltningen tilldelades av kommunstyrelsen för att erbjuda de som haft extratjänst fortsatt arbete, tar slut i september. Den ökade kostnaden för förvaltningen har räknats in i prognosen.

Arenaverksamheten har i sin prognos lagt in att två leasingbilar inköps under hösten. Befintliga är i dåligt skick och behöver ersättas. I prognosen finns också utrymme för ombyggnationer i bageriet.

Vuxenutbildningen

De personalneddragningar som gjorts inom Komvux kommer att ge effekt under de sista fyra månaderna. Personalkostnader försvinner per sista augusti och 1,4 lärartjänster minskas inom Komvux, en pensionering och en delvis tjänstledig.

Yrkeshögskolan har nya utbildningar som delvis är på distans. Det samt en ändrad organisation där samläsning sker med de nya studerandena ger en positiv avslutning på året. Dock bör det påpekas att den största osäkerheten i prognosen finns inom Yrkeshögskolan.

RR/verksamhetsform med prognos (mnkr)	Årsprognos 2019, aug	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Arbetslivsnämnd	0,0	0,9	0,0	-1,0
Förvaltningsledning	-0,1	9,5	0,1	-9,7
Arbete o integration	3,5	23,3	59,8	-79,6
Vuxenutbildning	-0,8	23,8	19,5	-44,1
Resultat	2,6	57,5	79,4	-134,4

4.2.1.1 Specifikation, prognos personalkostnader

Det är 1,8 mnkr i skillnad på prognosen för tertiäl 1 och den för tertiäl 2. Det är fler beredskapsanställningar inom Arbete o integration än vad som beräknades och i Vuxenutbildningen har det blivit en fördröjning i omställningsprocessen, vad som var känt vid tertiäl 1.

Persomalkostnader (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, apr	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Arbetslivsnämnd	-0,8	-0,9	-0,9	-0,1
Förvaltningsledning	-3,7	-3,8	-3,5	0,2
Arbete o integration	-57,6	-65,0	-66,1	-8,5
Vuxenutbildning	-26,3	-26,5	-27,5	-1,2
Totalt	-88,4	-96,2	-98,0	-9,6

4.3 Investeringar

Investeringar har gjort med 0,4 mnkr hittills och de sista 0,1 mnkr kommer att förbrukas under hösten.

Investeringar (mnkr)	Investering jan-aug 2019	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Investeringsmedel ALF	0,4	0,5	0,5	0,0
Totalt	0,4	0,5	0,5	0,0

5 Framtiden

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen behöver anpassa sin verksamhet och öka flexibiliteten utifrån omvärldens snabba förändringar. Det kan till exempel handla om förändringar av elevunderlag och statsbidrag. Inom flera delar av vuxenutbildningen pågår översyn av verksamhet, organisation och lokalnyttjande.

Vuxenutbildningen deltar i en utredning som ska ge svar på hur sjöfartsutbildningar kan erbjudas i Härnösand. Utredningen startar hösten 2019.

Lärcentrum har beviljats statsbidrag av skolverket för att utveckla lärcentrum. Insatserna som syftar till att elever ska få stöd i sitt lärande och möjlighet att möta andra elever påbörjas hösten 2019. Vuxenutbildningen inleder under hösten en upphandlingsprocess för kompletterande verksamhet.

Arbete och Integration

Föräldrautbildning för nyanländ ska genomföras och är finansierad av Länsstyrelsen. Syftet är att bidra till ökad kunskap och förståelse kring hur det är att vara förälder i Sverige.

Projektet brobyggare kommer under hösten starta i samarbete med Solensskolan. Projektet syftar till att stödja både föräldrar, elever och skolpersonal. Brobyggare ska underlätta kommunikationen och bidra till förståelse mellan kulturer.

Det administrativa stödet för kommunmedborgare kommer att utökas då behoven är omfattande.

Utveckling av språkutvecklande insatser för nyanlända har fortsatt hög prioritet. Arenornas pedagogiska miljö ska vidareutvecklas för att erbjuda deltagare utökade möjligheter kring studie- och yrkesvägledning och språkundervisning i kombination med praktik.

Samverkan mellan flera myndigheter och näringslivet är en förutsättning för att minska arbetslösheten i kommunen. Samarbetet med näringslivet kommer att förstärkas då fler parter blir delaktiga i arbetet med att ta socialt ansvar.

Arbetsförmedlingens eventuella beslut om nedläggning av lokalt kontor i Härnösand innebär att Arbete och integration arbetar för att utveckla samverkan med Arbetsförmedlingen för att effekterna för kommuninvånare ska mildras.

En förhoppning finns att ESF-projekt beviljas och att det möjliggör ett ännu tätare samarbete mellan näringsliv och Arbete och integration.

Då en stor grupp unga vuxna inom LSS utförsäkras från Försäkringskassan i samband med att de fyller 30 år hänvisas de till Arbete och integration för att prövas mot arbete. Det är ett tidskrävande arbete som kräver stora personella resurser och specifika insatser. Arbetsmarknadskonsulenter med särskild kompetens inom arbetsförmågebedömning ska fram rutiner och verktyg och några av arbetsprövningsplatserna ska anpassas för att fungera som plats för prövning.

Samhällsnämnden

§ 125

Dnr 2019-000080 1.2.4.1

Tertialrapport 2, 2019

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden beslutar

att godkänna tertialrapport 2, samt

att översända rapporten till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Samtliga nämnder ska göra ett delårsbokslut för perioden maj- augusti, vars innehåll och struktur styrs av kommunstyrelsen med anvisningar.

Ekonomiskt utfall visar ett nollresultat för perioden men har en avvikelse mot budget på ett underskott med 3,4 mnkr. De främsta orsakerna att nämnden har ett underskott mot budget härrörs till den förlikningskostnad samhällsnämnden tagit för snöröjning vintern 2018 med förra entreprenören på 4,2 mnkr samt ökade kostnader för kollektivtrafik mot budget.

Prognosen per helår visar på ett underskott mot budget på 2,9 mnkr. En separat handlingsplan är upprättad.

Utfallet för samhällsnämndens investeringar uppgår till 11,5 mnkr per sista augusti av en budget per helår på 49,0 mnkr. Prognosen på investeringar visar på att hela budgeten kommer att användas.

Beslutsunderlag

Tertialrapport 2 samhällsnämnden.

Härnösands
kommun

SAM/2019-080:6

Tertialrapport 2 inkl. prognos

Samhällsnämndnämnden

Tertial 2 2019

Innehållsförteckning

1 Nämndens uppdrag och verksamhet	3
2 Viktiga händelser	4
3 Verksamhetsmål.....	6
3.1 Härnösandsperspektivet.....	6
4 Ekonomi.....	7
4.1 Utfall.....	7
4.2 Prognos.....	9
4.3 Investeringar	12
5 Framtiden.....	14

Bilagor

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, kollektivtrafik, fysisk planering, bygglov, mätningssuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller.

I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar, samt ungdomsgården Kåken.

Nämndens arbete styrs av reglementet som bestäms av kommunfullmäktige samt av kommunen antagna mål.

2 Viktiga händelser

Miljö

Tillsynsarbetet inom livsmedel och miljöskydd har genomförts enligt plan. Avdelningen arbetar fortlöpande med att utveckla metoderna för genomförande av tillsynsbesöken. Inom arbetet med energi- och klimatrådgivning har målen för solcellsprojektet uppnåtts och dessa rapporteras till Energimyndigheten.

Granskningen av enskilda avlopp har genomförts enligt plan under andra tertialen (maj-augusti) och nästan alla anläggningar kommer föreslås få ett förbud.

Förstudien om åtgärder inom Gerestabäcken har lämnats in och avdelningen kommer under hösten att ta fram en ansökan om statligt stöd för att kunna genomföra åtgärderna. Arbetet med att sammanställa resultaten från radonmätningar i flerbostadshus har fortsatt och de fastighetsägare som inte skickat in resultat föreläggs att genomföra mätningar under 2019-2020.

Arbetet med att ta fram en ny översiktsplan (ÖP) pågår och flera av medarbetarna är drivande och delaktiga i arbetet. Inom det kommunövergripande projektet gällande systemförvaltning, beslutades under andra tertialen förvaltningsplanen för kommunens ärendehanteringssystem, där samhällsförvaltningen varit drivande.

En medarbetare har avslutat sin anställning och rekrytering har påbörjats för den tjänsten.

Plan och Bygg

Inom plan- och byggavdelningen har man nu startat upp arbetet med en papperslös ärendehanteringsprocess. Detta innebär att alla bygglov, anmälningar, planärenden och bostadsanpassningsärenden hanteras digitalt. Så långt det är möjligt får även kunden sitt beslut digitalt. Under hösten kommer projekt "e-plattform" att inledas tillsammans med IT-avdelningen. Detta projekt avser att köpa in IT-verktyg som ska göra det möjligt att få en direkt koppling mellan e-tjänst och ärendehanteringssystem. Under hösten och vintern 2020 kommer avdelningen att börja införa en papperslös ärendehanteringsprocess som gäller tillsynsärenden på byggsidan.

Under våren och sommaren har det varit ett fortsatt högt flöde av bygglovs-ärenden. I dagsläget hanteras ärende inom den lagstadgade tiden som infördes vid årsskiftet. Detta innebär att inga avgifter har behövt justeras på grund av lång handläggningstid.

En ny bygglovhandläggare rekryterades innan sommaren 2019. Handläggaren är på plats och avdelningen är nu komplett när det gäller bygglovhandläggare.

Tillsynskonsulternas arbete med tillsynsarbete inom bygglov fortsätter enligt plan. Konsulterna har varit på plats i Härnösand i sammanlagt fyra dagar och har börjat handläggningen av cirka 60 ärenden. Vissa ärenden har avslutats och andra har tagits upp till nämnden som vitesförelägganden och byggsanktionsavgifter. I dagsläget förväntas avdelningen uppfylla nämndens mål gällande den tidigare antagna tillsynsplanen.

Rekrytering av en planhandläggare pågår fortfarande. Den rekryteringen beräknas vara avslutad under hösten 2019.

Inom plan arbetar man vidare på detaljplaner som ska möjliggöra ökat bostadsbyggande i kommunen. Det finns inget som visar på minskad efterfrågan av färdiga detaljplaner. Man ser även ett fortsatt behov av att ta fram detaljplaner för industri och liknande verksamheter.

Inom bostadsanpassningen är det ett jämnt flöde av ärenden samt några större anpassningsärenden gällande barn. Antalet överklaganden ökar av nämndens beslut i dessa ärenden.

Verksamhetschef har tillsammans med förvaltningschef beslutat att avvakta med att återbesätta tjänsten som stadsarkitekt på grund av den ekonomiska situationen i kommunen 2019.

Flertalet av avdelningens medarbetare är engagerade i arbetet med den nya översiktsplanen och har deltagit i bland annat invånardialoger.

Teknik

Bygget av järnvägsviadukten har pågått under 2019. Åtgärder har gjorts för att ge stadga till marken i området. Den planerade tiden har förlängts och byggtiden är något förskjuten. Strengbergsgatan ska under hösten byggas klar och binda ihop gång- och cykelnätet mellan Kastellgatan och Brunnshusgatan. Avdelningen har fått statligt stöd för att tillsammans med AB Härnösandshus bygga om utemiljön för kvarteret Lägrät som påbörjas under hösten 2019.

Trädgårdsgatan har upphandlats och byggs färdigt under hösten 2019.

Materialet till det nya förfrågningsunderlaget om parkentreprenaden görs klart under sommaren/hösten 2019. Målet är att förfrågan skickas ut under oktober 2019.

Fritid

Nya konstgräsplanen på Bondsjöhöjdens IP har nu tagits i bruk och planen används ofta av både seniorlag och ungdomslag. Eftersom konstgräsmattan på planen är en granulatfri matta, vilket är nytt och ovanligt i Sverige, så ska kommunen utvärdera mattans egenskaper tillsammans med föreningslivet. Andra kommuner har visat intresse för konstgräset och vil ta del av våra erfarenheter.

En upprustning av hela friluftsområdet på Fälleberget är genomfört med uppröjning samt nytt skyltsystem. En förbättring av anslutningsväg och parkering till Fallestugan är inplanerad under hösten. Högslettens löparbanor renoveras under september med helt ny beläggning och ny linjering vilket innebär att nationella tävlingar är möjliga att genomföra.

Trafik

Den resandenivån kommun idag har inom kollektivtrafiken och särskilt inom tätortstrafiken innebär att förseningar är permanenta och förväntas bli ännu sämre under vintermånaderna då kollektivtrafikresandet är som störst. För att säkerställa dagens tidtabell behövs åtgärder för 0,5 mnkr. Planeringsarbetet inför upphandling av färdtjänst pågår tillsammans med Kollektivtrafikmyndigheten (KTM) där underlagen skall vara färdigställda i början av 2020. Viktiga ställningstaganden för kommunen är bland annat vilka miljökrav som ska ställas på de fordon som ska upphandlas.

3 Verksamhetsmål

3.1 Härnösandsperspektivet

Nämndens mål
 Antal resor med kollektivtrafik ska öka

Indikatorer (mått)	Rapporteras
 Antalet resor med kollektivtrafik ska öka Prognosen av statistiken visar på att nämnden kommer att uppnå målet. Antalet resor för perioden är 536 452 och måltalet är 700 000 stycken på hela året. Måluppfyllelsen är 76,6% per sista augusti och prognosen visar på 800 000 resor på helår.	T1 T2 T3
Senaste analys Fortfarande en positiv resandeutveckling även efter kvartal 2 på grund av införandet av den subventionerade kollektivtrafiken. För enbart tätortstrafiken ligger resandeökningen på ca 50% jämfört med samma period 2018.	

4 Ekonomi

4.1 Utfall

Budget 2019 för samhällsnämndens verksamheter är + 5,0 mnkr.

Budgeterat överskott per sista augusti ligger på 3,4 mnkr och utfallet är på noll vilket betyder att Samhällsnämnden har en negativ avvikelse mot budget för perioden med 3,4 mnkr. Utfallet per sista augusti är 7,3 mnkr sämre än föregående år för samma period.

Nämndens externa intäkter har ökat per sista augusti jämfört mot föregående år med 1,0 mnkr och skattemedlen är högre för perioden jämfört med tidigare år men är lika mycket på helår och beror på hur skattemedlen är periodiserade över året.

Kostnaderna för perioden har ökat med 10,3 mnkr jämfört med föregående år för samma period. Personalkostnader samt fastighetskostnader är lägre än föregående år medan lokalhyror, avskrivningar och övriga kostnader ligger i samma nivå som föregående år. Kostnader för köp av verksamhet har en stor kostnadsökning mellan åren och beror på att entreprenaden tagit en kostnad för en uppgörelse med förra entreprenören avseende snöröjningskostnader på 4,2 mnkr och kollektivtrafikens kostnader har ökat kraftigt mot budget med 3,8 mnkr per sista augusti.

Utfallet på intäkter för perioden är 1,1 mnkr högre än budget per sista augusti 2019.

Nämndens kostnader per sista augusti visar på ett underskott mot budget med 4,5 mnkr. Personalkostnaderna har ett överskott mot budget med 0,6 mnkr, köp av verksamhet har ett underskott mot budget med 6,5 mnkr och kan hänföras till entreprenaden och kollektivtrafiken. Fastighetskostnaderna ligger för perioden lägre än budget och ger ett överskott med 0,3 mnkr. Kostnader för avskrivningar ger ett överskott på 1,4 mnkr mot budget för perioden, då investeringar inte tagits anspråk i den takt som budgeterats. Övriga kostnader ger ett underskott mot periodens budget med 0,4 mnkr.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan- aug 2019	Budget jan- aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	132,8	135,8	134,7	1,1
- varav tilldelade skattemedel	115,6	117,4	117,4	0,0
- varav interna intäkter	2,7	2,7	1,7	1,0
- varav externa intäkter	14,5	15,7	15,6	0,1
Kostnader	-125,5	-135,8	-131,3	-4,5
- varav personalkostnader	-29,7	-28,3	-28,9	0,6
- varav köp av huvudverksamhet	-34,4	-46,4	-39,9	-6,5
- varav lokalhyra	-9,5	-10,2	-10,3	0,1
- varav fastighets- och driftskostnader	-9,4	-8,6	-8,9	0,3
- varav avskrivningar	-23,6	-23,1	-24,5	1,4
- varav övriga kostnader	-19,0	-19,2	-18,7	-0,4
Resultat	7,3	0,0	3,4	-3,4

4.1.1 Utfall per verksamhetsområde

Samhällsnämnden har ett nollresultat per sista augusti, föregående år var utfallet 7,3 mnkr, men en budgetavvikelse som visar på ett underskott med 3,4 mnkr. 2019 har nämnden ett budgeterat överskottskrav på 3,4 mnkr för perioden.

Förvaltningsledningen och samhällsnämnd har tillsammans ett överskott för perioden med 2,1 mnkr. Budget för perioden är ett resultat på 0,4 mnkr vilket ger en positiv avvikelse på 1,7 mnkr. Avskrivningar på nämndens investeringar ger en positiv budgetavvikelse på 1,5 mnkr och förvaltningsledningens budgetavvikelse på 0,2 mnkr beror på högre intäkter samt lägre fastighetskostnader.

Fritidsverksamheten har ett utfall på ett överskott med 1,6 mnkr och har ett budgeterat resultat på ett överskott med 1,7 mnkr, vilket medför en avvikelse med ett underskott mot budget på 0,1 mnkr per sista augusti. Badanläggningar har ett positivt utfall på 0,1 mnkr och inget överskottskrav. Överskottet för perioden beror främst på högre intäkter än budgeterat.

Fritidsanläggningar har ett resultat som är i nivå med budget för perioden. Överskottet är 0,4 mnkr för perioden och avser hyror och fastighetskostnader. Fritids administration har ett underskott med 0,2 mnkr och avser främst vårdkasens alpina anläggning. Inget överskottskrav för perioden finns. Ungdomsverksamhetens ligger i nivå med budget per sista augusti med ett överskott på 1,3 mnkr.

Trafikverksamheten har ett underskott på 2,3 mnkr och avvikelsen mot budget ger ett underskott på 3,0 mnkr. Kostnader för kollektivtrafiken är främsta anledning till underskottet men ett underskott på Härnösand Central finns också. Överskottskravet på trafikverksamheten är för perioden 0,7 mnkr. En handlingsplan upprättas separat.

Miljöverksamheten har ett överskott på 0,1 mnkr och har en avvikelse mot budget med ett överskott på 0,1 mnkr.

Plan- och byggverksamheten ger ett överskott på 1,9 mnkr. Skillnaden mot budget ger ett överskott på 1,4 mnkr och gäller personalkostnader och bostadsanpassningsbidrag. Överskottskravet för perioden ligger på 0,5 mnkr.

Teknikverksamheten har underskott på 3,5 mnkr per sista augusti. Avvikelsen på 3,6 mnkr mot budget beror på överskottskrav på 0,1 mnkr. Underskottet beror främst på entreprenaden och att nämnden tagit en förlikningskostnad från förra entreprenören på 4,2 mnkr och avser 2018. En handlingsplan upprättas separat.

Resultaträkning per verksamhetsform (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Samhällsnämnd	0,0	-0,1	0,9	0,0	-1,0
Förvaltningsledning	2,5	2,2	28,2	1,1	-27,1
Fritidsverksamhet	1,0	1,6	29,7	8,0	-36,1
Miljöverksamhet	0,1	0,1	1,7	2,4	-3,9
Plan- och byggverksamhet	0,9	1,9	5,5	2,3	-6,0
Teknikverksamhet	2,1	-3,5	20,8	1,8	-26,1
Trafikverksamhet	0,8	-2,3	30,5	2,8	-35,6
Resultat	7,3	0,0	117,4	18,4	-135,8

4.1.1.1 Specifikation av personalkostnader

Personalkostnaderna för nämnden har minskat med 0,4 mnkr mot samma period föregående år, vilket främst beror på vakanta tjänster.

Nämnden har ett överskott mot budget på 0,6 mnkr per sista augusti för personalkostnader. Överskottskravet på personalkostnader ligger på totalt 1,8 mnkr för perioden. Fritid med 1,3 mnkr för skolfritidsgårdar samt 0,5 mnkr för stadsarkitektjänst som inte tillsätts under 2019. Plan och bygg har även ytterligare lägre personalkostnader då alla tjänster inte är tillsatta.

Personalkostnad (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Samhällsnämnd	-0,8	-1,0	-0,9	-0,1
Förvaltningsledning	-1,7	-1,7	-1,9	0,1
Fritidsverksamhet	-13,9	-12,4	-12,1	-0,4
Miljöverksamhet	-3,1	-3,3	-3,4	0,1
Plan- och byggverksamhet	-4,5	-3,8	-4,6	0,7
Teknikverksamhet	-3,0	-3,6	-3,8	0,2
Trafikverksamhet	-2,7	-2,4	-2,4	0,0
Totalt	-29,7	-28,3	-28,9	0,6

4.2 Prognos

Samhällsnämndens prognos på helår visar ett resultat om överskott på 2,1 mnkr, det budgeterade resultatet är 5,0 mnkr på helår, vilket ger en avvikelse mot budget på minus 2,9 mnkr.

Intäkterna beräknas ge ett överskott för nämnden på 1,8 mnkr för 2019. Intäkterna beror främst på en del större bygglovsärenden samt högre bidrag än budgeterat.

Kostnaderna beräknas ge ett underskott på 4,7 mnkr mot budget.

Prognosen för personalkostnaderna ger ett överskott på 0,8 mnkr mot budget på helår varav överskottskravet är 2,2 mnkr.

Köp av huvudverksamhet beräknas ge ett underskott på 5,7 mnkr.

Överskottskravet ligger på 1,0 mnkr och avser trafik. Den anropsstyrda trafiken i kommunens norra delar beställs inte under 2019 och Centrumlinjen sägs upp från och med juni 2019. Underskottet mot budget beror på kostnader som kopplas till kollektivtrafiken och ett ökat resande med färdtjänst samt att kommunen tagit en förlikningskostnad med förra entreprenören som avser snöröjningskostnader för 2018. En särskild handlingsplan upprättas och kommer att följas upp resten av året.

Prognos avseende lokalhyra ligger i nivå med budget för 2019. Prognos för kostnad avseende avskrivningar visar på ett överskott på 1,5 mnkr då investeringar inte tagits i anspråk i den utsträckning som lagts i budget, överskottskravet ligger på 0,4 mnkr. Övriga kostnader har en prognos på ett underskott med 1,3 mnkr mot budget. Här ligger kostnad för digitalisering, juridiska ombud samt konsultkostnad för tillsyn på bygg.

Resultaträkning med prognos (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, apr	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Intäkter	207,7	207,1	209,5	1,8
- varav tilldelade skattemedel	179,6	179,6	179,6	0,0
- varav intäkter	28,1	27,5	29,9	1,8
Kostnader	-202,7	-202,0	-207,4	-4,7
- varav personalkostnader	-43,3	-43,4	-42,5	0,8
- varav köp av huvudverksamhet	-63,0	-62,2	-68,7	-5,7
- varav lokalhyra	-15,5	-15,5	-15,6	-0,1
- varav fastighets- och driftskostnader	-13,7	-13,8	-13,7	0,0
- varav avskrivningar	-36,8	-35,7	-35,3	1,5
- varav övriga kostnader	-30,4	-31,4	-31,7	-1,3
Resultat	5,0	5,1	2,1	-2,9

4.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Årsprognosen på 2,1 mnkr är inte en avvikelse mot budget utan ett beräknat resultat för nämnden på helår 2019. Avvikelsen är negativ och beräknas bli 2,9 mnkr på helår.

Förvaltningsledning har ett beräknat överskott på 2,3 mnkr och avser högre intäkter än budget gällande bidrag från Migrationsverket samt lägre fastighetskostnader. Här ligger även prognos för överskott på avskrivningar mot med 2,0 mnkr och underskott på nämnd med 0,1 mnkr.

Prognosen för fritidsverksamheten 2019 är ett överskott på 2,4 mnkr. Badanläggningar har en prognos på ett överskott på 0,1 som främst beror på lägre kostnader för badplatser. Fritid administration har en prognos på ett överskott på 0,1 mnkr. Kostnaderna för vårdkasens anläggning ger ett beräknat underskott men täcks upp av intäkter gällande försäljning vid verksamhetsflytt av ridskoleverksamhet. Fritidsanläggningar har en prognos på ett överskott med 0,2 mnkr. Fastighetskostnader har ett besparingskrav på 0,5 mnkr men behov att laga taket på Ängevallen gör att verksamheten belastas med en kostnad på cirka 0,3 mnkr och uppnår då inte resultatkravet. Ungdomsverksamheten beräknas ge ett överskott på 1,9 mnkr och avser skolfritidsgårdar.

Miljöverksamheten har en prognos på 0,2 mnkr och är främst externa bidrag för naturvårdsåtgärder.

Plan- och byggverksamheten har en prognos på 1,3 mnkr. Intäkterna ligger 0,5 mnkr högre än budget med stora bygglovsärenden samt att personalkostnaderna ger ett prognostiserat överskott med 1,7 mnkr. Att inte ha en stadsarkitekt har sparat 0,8 mnkr för verksamheten. Externt tillsatt bemanning ger ett underskott med 0,9 mnkr och avser juridisk hjälp, digitalisering samt tillsynskonsult.

Teknikverksamheten beräknar ett underskott på 0,4 mnkr och gäller främst köp av verksamhet på entreprenaden och lägre personalkostnader.

Trafikverksamheten har en prognos på ett underskott med 3,6 mnkr som gäller den subventionerade (billigare resor för personer 20 år och äldre samt gratis för

ungdomar upp till och med 19 år) kollektivtrafikens kostnader, tillkommande kostnader för skolkort avseende 2017-2018 samt lägre intäkter på Härnösand Central.

RR/verksamhetsform med prognos (mnkr)	Årsprognos 2019, aug	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Nämnd	-0,1	1,3	0,0	-1,4
Förvaltningsledning	2,3	42,3	1,5	-41,6
Fritidsverksamhet	2,4	42,8	13,3	-53,7
Trafikverksamhet	-3,6	47,3	3,8	-54,6
Miljöverksamhet	0,2	3,3	3,2	-6,3
Plan- och byggverksamhet	1,3	9,0	3,5	-11,2
Teknikverksamhet	-0,4	33,6	4,7	-38,6
Resultat	2,1	179,6	29,9	-207,4

4.2.1.1 Specifikation, prognos personalkostnader

Prognosen avseende personalkostnader för nämnden ger ett överskott på 0,8 mnkr per sista december mot budget. Nämnden har en prognos på ett underskott för nämndens arvoden med 0,1 mnkr.

Fritidsverksamheten förväntas ge ett prognostiserat underskott på 0,6 mnkr mot budget, främst för ungdomsverksamheten och badanläggningar.

Trafikverksamheten har en prognos på personalkostnad i nivå med budget.

Miljöverksamheten prognostiserar personalkostnader som ligger i nivå med budget.

Plan- och byggverksamhet har en beräknad prognos på ett överskott med 1,2 mnkr då flera tjänster inte varit tillsatt under året, främst för plan-verksamheten.

Teknikverksamheten har en prognos på ett överskott på 0,4 mnkr vilket är knutet till en tjänst som projektledare som inte beräknas tillsättas förrän under 2020.

Personalkostnad prognos (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, apr	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos, aug
Nämnd	1,3	1,4	1,4	-0,1
Förvaltningsledning	2,8	2,8	2,8	0,0
Fritidsverksamhet	18,1	18,5	18,7	-0,6
Trafikverksamhet	3,6	3,6	3,6	0,0
Miljöverksamhet	5,1	5,1	5,1	0,0
Plan- & Byggverksamhet	6,9	6,6	5,7	1,2
Teknikverksamhet	5,6	5,4	5,2	0,4
Totalt	43,3	43,4	42,5	0,8

4.3 Investeringar

Utfall

Samhällsnämndens totala investeringsutgift uppgår till 11,5 mnkr per den sista augusti av nämndens totala budget på 49,0 mnkr. Detta ger ett utrymme för fortsatta investeringar på 37,5 mnkr mot budget.

Fritidsverksamheten har förbrukat 0,4 mnkr av sin årsbudget som uppgår till 4,1 mnkr.

Teknikverksamheten har förbrukat 11,1 mnkr av sin budget på 44,9 mnkr. Investeringar som är pågående under perioden är bro över järnväg med ett utfall på 7,5 mnkr per sista augusti, som pågått sedan 2018, och har en budget på 20,0 mnkr för 2019. Bron är beräknad vara klar för öppning under oktober månad. Utredning och förstudie runt Utsprångskajen och Nybrogatans framtida utformning pågår och kommer att ligga till grund för inriktningsförslag och politiska beslut och har ett utfall på 2,2 mnkr. Utfallet per sista augusti för resterande investeringsutgifter avser upparbetade-, uppstarts- samt projekteringskostnader men även projektintäkter vilket ger en nettoutgift på 1,4 mnkr.

Prognos

Flera objekt kommer att vara projekterade och upphandlade med byggstart under hösten vilket innebär att utgifterna kommer att öka under hösten och vintern. Det stora projektet att byta bron över järnvägen kommer att färdigställas under oktober och enligt senaste projektprognosen håller projektet budgeten.

- Trädgårdsgatan etapp 1 och 2 trafiksäkerhet cirka 7,5 mnkr
- Frideborgsgatan del av 2019, trafiksäkerhet, Gång- och cykelnät cirka 3,0 mnkr (2019)
- Järnvägsbron cirka 21 mnkr (2019)
- Vårstagatan, förstärkning, trafiksäkerhet cirka 2,0 mnkr
- Strengbergsgatan etapp 2, Gång- och cykelnät, trafiksäkerhet cirka 2,5 mnkr
- Utredning Utsprångskajen cirka 2,5 mnkr
- Utredning Nybrogatan cirka 1,0 mnkr
- Belysningsprojekt ca 1,0 mnkr

Fritidsverksamheten beräknar att följa budget på 4,1 mnkr. Av årets budget återstår 3,7 mnkr där förvaltningen planerar för bland annat spontanidrottsplats, ismaskin bandyplan, ny beläggning av löparbanor på Höglätten som slutfördes inför tävling 7-8 september, utredning av friluftsområde vid Godstjärn, avslutning av skyltprojekt motionsspår samt alpina liftar. Under 2019 kommer också ett projekt i samarbete med Teknik och Härnösandshus för utemiljön på

lägret att påbörjas.

Investeringsbudget för Teknik beräknas uppgå till en beräknad volym på 44,9 mnkr. Trafiksäkerhetsåtgärder ingår i de gatuprojekt som genomförs under året. Tillgänglighetsanpassningar beräknas ingå i centrumprojekt som har en totalbudget på 3,0 mnkr. Återinvestering av gator på Strengbergsgatan och Vårstagatan. Park har en budget på 1,2 mnkr där bland annat lekplats Hässjevägen ingår.

Konstbyggnader och kajer beräknas ligga på 23,3 mnkr återinvestering av broar samt Järnvägsviadukten. Budget för belysning ligger på 1,0 mnkr för Strengbergsgatan, Hässjevägen och Daghemsvägen.

Investeringar (mnkr)	Investering jan-aug 2019	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Fritidsverksamhet	0,4	4,1	4,1	0,0
Miljöverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Teknikverksamhet	11,1	44,9	44,9	0,0
Totalt	11,5	49,0	49,0	0,0

5 Framtiden

Miljö

Miljö- och livsmedelstillsynen har utförliga tillsynsplaner för ett stort antal objekt och områden som ska genomföras under året. Under hösten kommer det att tas fram informationsunderlag om hälsoskydd för företag, inför tillsyn inom området, som genomförs med inriktning på egenkontroll. Arbetet med att utveckla systemet för att nå målen med våra tillsynsbesök kommer att fortsätta.

Utifrån förstudien för åtgärder inom Gerestabäcken kommer avdelningen att söka stadsbidrag i form av LONA-bidrag för att kunna genomföra åtgärder under 2020. Länsstyrelsen har även meddelat att nya medel tillkommit för 2019 att söka och möjligheten för att genomföra projektet om området vid Godstjärn som vi tidigare sökt bidrag för kommer att utredas.

Eftersom alla fastighetsägare till flerbostadshus inte har rapporterat radonmätningar så kommer radonprojektet att fortsätta fram till sommaren 2020.

I höst kommer e-tjänster att byggas för att ersätta de blanketter som upphör vid årsskiftet.

Energimyndigheten kommer under hösten att informera om nya nationella insatsprojekt för energi- och klimatrådgivningen, vilket kommer att genomföras under 2020 där avdelningen deltar.

Plan och Bygg

Den papperslösa ärendehantering har genomförts men arbetet kommer att pågå under resten av året med att säkerställa rutiner och arbetssätt. Projekt "e-plattform" kommer att startas upp och möjliggöra en förening mellan e-tjänster och ärendehanteringssystem. För att detta ska kunna fungera optimalt så behöver avdelningen även se över de befintliga e-tjänsterna. Under 2020 kommer arbetet med att införa en papperslös tillsynsprocess att påbörjas.

Under våren och sommaren 2019 har man inte märkt av en minskning av antalet bygglovsärenden som har kommit in. Hösten förväntas se likadan ut vilket kommer att ställa höga krav på handläggarna för att uppfylla lagstadgade handläggningstider och hålla en god kundservice.

I detaljplanearbetet märks en fortsatt ökning av antalet ärenden och det är planer för fortsatt möjlighet till bostadsbyggande som är dominerande.

Rekrytering av en planhandläggare pågår. Förhoppningen är att den nya handläggaren ska vara på plats innan årsskiftet. Stadsarkitekttjänsten är fortfarande inte tillsatt och vid behov kan tidigare stadsarkitekt anlitas. Förvaltningen behöver utreda om kompetensen behövs i kommunen eller kan lösas på andra sätt.

Teknik

2020 blir en utmaning för avdelningen då investeringsbudgeten är minskad. Flerårsplanen för investeringar och beläggningar är ändrad och prioritering av vilka objekt som ska genomföras är extra viktig.

Under 2020 kommer den nya parkentreprenaden att påbörjas. Första juni 2020 ska ny entreprenör påbörja avtalet. Stor vikt har lagts på att fortsätta vårt arbete med främja vår miljö.

Teknikavdelningen fortsätter sitt interna arbete med en förbättrad service till medborgarna. Öppenhet och snabb information ska prioriteras.

Fritid

VI har fortfarande inte fått besked om den EU-ansökan som lämnats in för en utveckling av Vårdkasbacken med en ombyggnad av liftsystemet i stora backen för att möjliggöra för cyklar att sommartid använda liften. Tanken med ombyggnaden är att även kunna bygga en downhillbana som gör att backen kan användas sommartid. Utrymmena på Högsållens Sportcentrum har fortfarande stora renoveringsbehov som måste prioriteras i framtiden. Planering för en ny framtida sporthall står högt på listan över projekt som måste prioriteras inför framtiden, då efterfrågan är stor bland våra föreningar på inomhusytor för framförallt handboll och innebandy.

Trafik

Fortfarande har inte vår trafikentreprenör Bybergs o Nordins busstrafik kommit igång med den nya så kallade bussappen, som är ett pilotprojekt för framtida nya trafiklösningar. Senaste beskedet är att projektet ska komma igång under 2019, vilket kommer att skapa stort intresse i landet för nya förbättrade trafiklösningar. Den stora resandeökning som skett inom framförallt vår tätortstrafik gör att behovet av justeringar av linjenätet och körtider på olika linjer är stort. Där körtider måste förlängas kan det bli aktuellt med fler bussar vilket innebär ökade kostnader för i första hand tätortstrafiken.

Arbetet med översynen av Kollektivtrafikmyndighetens organisation fortsätter och det finns idag inga beslut om förändringar.

Skolnämnden

§ 102

Dnr 2019-000191 1.1.3.1

Tertialrapport 2 inklusive prognos 2 2019

Skolnämndens beslut

Skolnämnden beslutar

att godkänna tertialrapport 2 inklusive prognos 2019, samt

att översända tertialrapport 2 inklusive prognos 2019 till kommunstyrelsen

Bakgrund

Enligt anvisningar från kommunstyrelsens ekonomiavdelning ska varje nämnd två gånger om året presentera en tertialrapport. Rapporten ska innehålla beskrivning om verksamheten, viktiga händelser under perioden, det ekonomiska resultatet inklusive en helårsprognos, samt framtiden.

Ekonomiskt utfall för perioden januari till augusti visar ett överskott på 0,1 mnkr. Budget för perioden är dock ett underskott på 2,1 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 2,2 mnkr i överskott. Prognos är att skolnämnden uppvisar ett nollresultat vid årets slut. Ett nollresultat uppnås genom att trots högre kostnader än budget förväntas också statsbidragen från Migrationsverket och Skolverket bli högre än budgeterat.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 – Tertialrapport 2 inklusive prognos 2019

Härnösands
kommun

Tertialrapport 2 inkl. prognos

Skolnämnden

Tertial 2 2019

Innehållsförteckning

1	Nämndens uppdrag och verksamhet	3
2	Viktiga händelser	4
3	Verksamhetsmål.....	6
3.1	Härnösandsperspektivet.....	6
3.2	Organisationsperspektivet	7
4	Ekonomi.....	8
4.1	Utfall.....	8
4.2	Prognos.....	11
4.3	Investeringar	15
5	Framtiden.....	16

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Skolnämnden ansvarar för utbildning av barn och ungdomar i åldrarna 1–21 år. Utbildningen syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolnämndens verksamheter omfattar förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt den kommunala Musik- & Kulturskolan.

2 Viktiga händelser

Behörighetskrav, kompetensförsörjning och pensionsavgångar

Behörighetskrav och stora pensionsavgångar under kommande år sätter höga krav på arbetet med att trygga kompetensförsörjning. Skolförvaltningen fortsätter att aktivt arbeta för nyrekrytering, kompetensutveckling och behålla befintlig personal.

Hösten 2019 påbörjar tre studenter en arbetsintegrerad lärarutbildning med anställning i Härnösands kommun. Utbildningen sker i samverkan med Mittuniversitetet och kommuner i Västernorrland, Hälsingland, Jämtland och Härjedalen. Det är en lärarutbildning med inriktning mot grundskolans åk 4–6 MA/NO/Teknik. Utbildningen löper på elva terminer med arbete i skolan 50% och med studier 75%.

Under läsåret kommer arbetet med lärarassistenter att utvecklas utifrån den positiva respons som givits från de två försöksverksamheterna. Alla skolor i kommunen kan nu söka om att anställa lärarassistenter och de kommer löpande under ett tillfälle i veckan fortbildas av centrala elevhälsans personal.

Digitalisering

Utifrån den nationella strategin för skolans digitalisering har kommunen fortsatt stort fokus på att skapa en grundnivå inom IKT både vad gäller den tekniska utrustningen och kompetens. Exempelvis ska alla enheter ha ett väl utbyggt wifinät och all personal ska ha en grundläggande IKT kompetens. Skolornas lärplattform, *Schoolity*, är nu implementerad. En del administrativt arbete kvarstår för att rätta till "barnsjukdomar".

Implementeringen av det administrativa systemet, *IST admin*, har helt avstannat då leverantören inte fullföljt sina åtaganden. Implementeringen skulle ha varit klar 1 januari 2019 men är i dagsläget långt ifrån redo att starta upp.

Nyanländas lärande

Under 2019 startades det förvaltningsövergripande projektet Nyanländas lärande i samarbete med Skolverket. Vårterminen har främst handlat om kartläggning av de olika verksamheternas förutsättningar, samt en plan för hur förvaltningen ska jobba vidare. Härnösands kommun har beviljats bidrag och projektet ska pågå under tre år.

Läslýftet i förskolan

Förskolan har beviljats medel för Läslýftet i förskolan. Arbetet pågår under hela läsåret 2019/20. Syfte att förbättra resultatet för de yngre barnens språk, läs och skrivförmåga.

Hållbart ledarskap

Fokus har under läsåret både legat och kommer fortsätta ligga på att utveckla förvaltningens chefer inom ledarskap. Exempelvis har rektorers ledarskap

stärkts genom kollegialt lärande med fokus på inre organisation. Rektorerna har och kommer fördjupa sig ytterligare inom området neuroledarskap. I korthet har man arbetat med att skapa en kultur där chefer tar hjälp och stöd av varandra i svåra frågor utifrån hjärnforskningens principer..

Lokaler

Modulen på Bondsjöhöjdens skola har avyttrats och Hus A-D, den s.k. fyrkanten, på Murbergsskolan har iordningsställts. Årkurs 3 från Bondsjöhöjdens skola och Murbergsskolans fritidshem har flyttat in i dessa lokaler.

Budget i balans

I arbetet för att nå budget i balans har skolförvaltningen under året gjort en djupare analys av förvaltningens kostnader inför budget 2020. Analysen har gett kunskap om vilka verksamheter som har lägre eller högre kostnader i jämförelser med andra kommuner. I analysen har även kvalitetsaspekter vävts in och jämförts med andra kommuner. Orsakssambandet mellan kostnad och kvalitet har undersökts.

Aktuella nationella regeländringar från och med 1 juli 2019

- Reviderad läroplan för förskolan.
- Förskolechef benämns rektor och omfattas befattningsutbildningen för rektorer.
- Krav på lärarlegitimation och behörighet för att få undervisa och ansvara för undervisning i fritidshemmet.
- Nya bestämmelser har införts om en garanti för tidiga insatser för läsa, skriva, räkna. Huvudmannen ansvar för att det finns tillräckliga organisatoriska och ekonomiska förutsättningar att uppfylla garantin.
- Skolan är skyldig att i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet göra en uppföljning av det stöd en elev fått som extra anpassning i svenska, svenska som andra språk och matematik. Den läraren som ska ansvara för eleven i nästa årskurs ska sedan få ta del av resultatet av uppföljningen.
- Mer undervisningstid i matematik för högstadiet. Utöver det fördelas ytterligare undervisningstid i idrott och hälsa mellan mellanstadiet och högstadiet. Undervisningstiden i elevens val minskar med motsvarande undervisningstid.
- För gymnasieskola och gymnasiesärskola har flera ändringar skett i introduktionsprogrammen och i ämnesplaner.

3 Verksamhetsmål

3.1 Härnösandsperspektivet

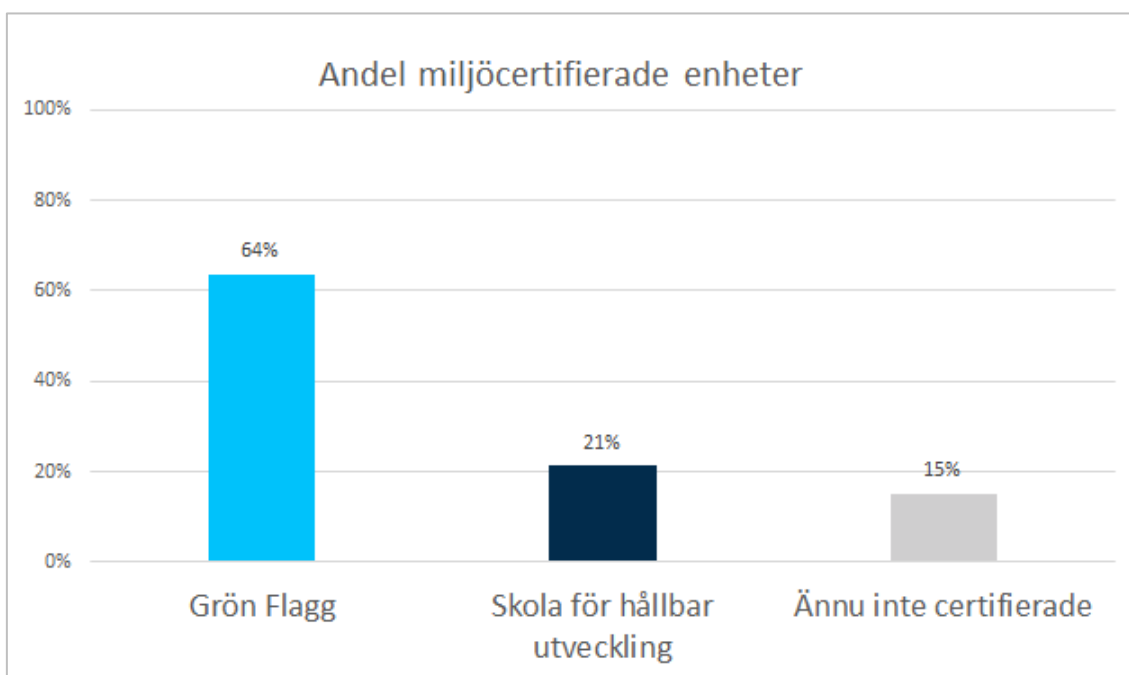
3.1.1 Alla barn och elever ska gå i en förskola, skola eller fritidshem som har miljöcertifiering.

Alla barn och elever ska gå i en förskola, skola eller fritidshem som har miljöcertifiering.

Alla enheter arbetar för miljöcertifiering. 85 procent (%) av skolförvaltningens enheter är certifierade. Certifieringsprocessen har tagit mer tid i anspråk än förväntat. Att nå utmärkelsen "Skola för hållbar utveckling" är mer omfattande arbete än att bli certifierad inom "Grön Flagg".

Indikator: *Andel enheter med miljöcertifiering.*

85 procent (%) av skolförvaltningens enheter är miljöcertifierade i dagsläget (28 av 33 enheter). 64 procent (%) av enheterna är certifierade enligt "Grön Flagg" och 21 procent (%) har utmärkelsen "Skola för hållbar utveckling". 15 procent (%) av enheterna är inte certifierade än.

3.1.2 Barns och elevers lust att lära ska öka

Målet följs upp i T3

3.1.3 Andelen elever i åk 9 som är behöriga till ett gymnasieprogram ska öka

Målet följs upp i T3

3.1.4 Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildning inom fyra år i kommunen ska öka

Målet följs upp i T3

3.1.5 Andelen elever i åk 3 som deltagit i alla delprov och som klarat alla delprov för ämnesprovet svenska och svenska som andra språk ska öka

Målet följs upp i T3

3.2 Organisationsperspektivet

3.2.1 Andelen barn och elever som finns i en inkluderande miljö för lärande ska öka upp till 100 %

Målet följs upp T3

4 Ekonomi

4.1 Utfall

Skolnämndens resultat för perioden januari till augusti visar ett överskott på 0,1 mnkr. För samma period är det dock budgeterat med ett underskott på 2,1 mnkr vilket ger en positiv budgetavvikelse på 2,2 mnkr.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Intäkter	471,7	475,2	458,1	17,1
- varav tilldelade skattemedel	395,3	398,4	398,4	0,0
- varav interna intäkter	4,3	3,9	3,7	0,2
- varav externa intäkter	72,1	72,9	56,0	16,9
Kostnader	-478,3	-475,0	-460,1	-14,9
- varav personalkostnader	-302,0	-297,0	-282,6	-14,5
- varav köp av huvudverksamhet	-64,4	-67,0	-64,9	-2,1
- varav lokalhyra	-54,1	-55,2	-55,7	0,5
- varav fastighets- och driftskostnader	-3,2	-3,2	-3,5	0,2
- varav avskrivningar	-1,2	-1,4	-1,8	0,4
- varav övriga kostnader	-53,4	-51,2	-51,7	0,5
Resultat	-6,6	0,1	-2,1	2,2

Intäkterna är 17,1 mnkr högre än budget vilket består främst av mer statsbidrag från Skolverket och Migrationsverket. De totala kostnaderna är 14,9 mnkr högre än budget. Personalkostnader är den största avvikande posten med ett utfall januari till augusti på 297,0 mnkr vilket är 14,5 mnkr högre än budget. Jämfört med samma period föregående år är det dock en minskning med 5,0 mnkr.

Även utfall på posten köp av huvudverksamhet ligger högre än budget vilket beror på att fler elever väljer fristående huvudmän.

4.1.1 Utfall per verksamhetsområde

Resultaträkning per verksamhetsform (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Skolnämnd	0,1	-0,1	0,8	0,0	-0,9
Förvaltningsövergripande verksamhet	9,0	3,7	21,1	0,6	-18,0
Musik - och kulturskola	0,0	0,1	6,2	0,8	-6,8
Öppen förskola	0,0	0,3	1,1	0,1	-0,9
Förskola	-1,7	-1,2	94,7	17,6	-113,6
Pedagogisk omsorg	-0,2	-0,3	1,4	0,1	-1,8
Fritidshem	-1,4	-1,6	15,2	5,9	-22,8
Förskoleklass	0,3	-0,3	10,9	1,3	-12,4
Grundskola	-9,0	5,0	169,1	26,8	-190,9
Grundsärskola	-0,2	-0,1	7,8	0,7	-8,6
Gymnasieskola	-3,0	-5,1	63,4	19,2	-87,7
Gymnasiesärskola	0,2	-0,1	6,7	1,2	-8,1
Eftis	-0,6	-0,1	0,0	2,5	-2,6
Resultat	-6,6	0,1	398,4	76,8	-475,0

Förvaltningsövergripande verksamhet gör ett överskott på 3,7 mnkr. Budget för perioden är ett överskott på 0,1 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 3,6 mnkr. Överskottet består av att inköp, köp av tjänster samt personalkostnader är lägre än budgeterat. En del av dessa kostnader belastar dock utfallet inom andra verksamhetsformer.

Verksamhetsområde förskola gör ett underskott på 1,2 mnkr. Budgeterat för perioden är ett överskott på 0,7 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 1,9 mnkr. Personalkostnaderna är högre än budget samtidigt som köp av förskoleplats hos andra huvudmän är lägre än budget och bidragsintäkter högre än budget.

Verksamhetsområde fritidshem visar per sista augusti ett underskott på 1,6 mnkr. Personalkostnader är den främsta orsaken till underskottet.

Verksamhetsområde grundskola gör ett överskott på 5,0 mnkr. För perioden är det ett budgeterat underskott på 0,5 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 5,5 mnkr. Överskottet består främst av inkomna statsbidrag, bland annat Likvärdig skola som inte är budgeterat 2019 och per sista augusti är redovisad med 4,0 mnkr i utfallet. Den totala bidragsramen är 13,8 mnkr där förvaltningen dock förväntar sig att enbart kunna redovisa motsvarande satsningar för 50% av bidraget därav den försiktiga förväntan på bidragsintäkten. Hälsofrämjande skolutveckling är ett annat statsbidrag från Skolverket som inte är budgeterat under 2019 men som bidrar till 2,5 mnkr i intäkter och motsvarande kostnader. Även erhållna och förväntade intäkter från Migrationsverket för asylsökande och nyanlända är högre än budget inom detta verksamhetsområde.

De flesta kostnader är högre än budget, främst personalkostnader och köp av grundskoleplats. Personalkostnaderna inom grundskola är enbart 2,1 mnkr högre än budget för perioden dock ändå 6,4 mnkr lägre än samma period föregående år.

Verksamhetsområde gymnasieskola visar ett underskott på 5,1 mnkr. Budget för perioden är ett underskott på 2,3 mnkr vilket ger en negativ budgetavvikelse på 2,8 mnkr. Underskottet består främst av högre personalkostnader än budget.

Antalet elever som väljer andra huvudmän än Härnösands gymnasium är också högre samt att färre elever från andra kommuner väljer just Härnösands gymnasium. Bidrag från Migrationsverket och Skolverket är dock högre än budget samt att övriga kostnader ligger lägre än budget.

4.1.1.1 Specifikation av personalkostnader

Inför budgetår 2019 beslutade kommunfullmäktige i december 2018 om ny skattemedelstilldelning till nämnderna. För skolnämndens del påverkade detta budget 2019 med en ökad ram om 6,3 mnkr istället för tidigare beslutade 14,3 mnkr utifrån 2018 års skattemedelstilldelning. Denna minskning av utökade skattemedel påverkade skolnämnden till att ta ett inriktningsbeslut att avsluta några kvalitetshöjande satsningar inför budget 2019 för att kunna presentera budget 2019 i balans. Bland annat valde nämnden att inte längre avsätta extra medel till mindre barngrupper för de enheter som sökt men inte beviljats statsbidrag. I januari 2019 tog skolnämnden också ett beslut att sänka grundbeloppet för förskola, förskoleklass, grundskola och fritidshem. Omställningsarbetet efter detta beslut pågår inom förvaltningen vilket gör att flera verksamheter uppvisar högre personalkostnader än budgeterat.

Till viss del motsvaras de högre personalkostnaderna också av statsbidrag. Inom grundskola och gymnasieskola finns även ett ökat elevantal jämfört med budget vilket kan påverka personalkostnaden.

Personalkostnad, utfall (mnkr)	Utfall jan-aug 2018	Utfall jan-aug 2019	Budget jan-aug 2019	Differens utfall/budget
Skolnämnd	-0,7	-0,8	-0,7	-0,1
Förvaltningsövergripande verksamhet	-14,4	-14,5	-15,5	1,0
Musik - och kulturskola	-5,3	-5,6	-5,2	-0,5
Öppen förskola	-0,5	-0,6	-0,8	0,2
Förskola	-69,9	-69,2	-64,7	-4,5
Pedagogisk omsorg	-1,1	-1,2	-0,9	-0,3
Fritidshem	-16,1	-16,4	-14,4	-2,0
Förskoleklass	-7,4	-7,0	-6,3	-0,7
Grundskola	-127,1	-120,7	-118,5	-2,1
Grundsärskola	-6,7	-6,4	-6,4	-0,1
Gymnasieskola	-44,2	-46,3	-40,9	-5,4
Gymnasiesärskola	-5,6	-6,1	-6,0	-0,1
Eftis	-2,9	-2,2	-2,3	0,1
Totalt	-302,0	-297,0	-282,6	-14,5

4.2 Prognos

Resultaträkning med prognos (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, apr	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos
Intäkter	693,4	717,7	718,8	25,4
- varav tilldelade skattemedel	600,3	600,3	600,3	0,0
- varav intäkter	93,1	117,4	118,5	25,4
Kostnader	-693,4	-717,7	-718,7	-25,4
- varav personalkostnader	-420,4	-431,8	-439,1	-18,7
- varav köp av huvudverksamhet	-100,9	-101,8	-103,3	-2,4
- varav lokalhyra	-83,6	-83,7	-84,4	-0,8
- varav fastighets- och driftskostnader	-5,2	-4,9	-4,5	0,7
- varav avskrivningar	-2,7	-2,5	-2,2	0,5
- varav övriga kostnader	-80,6	-93,0	-85,3	-4,7
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Skolnämndens helårsprognos för 2019 visar ett resultat på 0,0 mnkr. Omställningsarbetet till följd av skattemedelsförändringen, inriktningsbeslutet samt sänkningen av grundbelopp som togs under december 2018 och januari 2019 pågår samtidigt som man ser ett utfall på totalt 91 fler individer i verksamheten och försöker möta dessa behov. I nollprognosen ligger en fortsatt organisationsöversyn samt restriktivitet inom inköp och vikarier.

Intäkterna prognostiseras öka med 25,4 mnkr jämfört med budget. Ökningen består av stora, ej budgeterade, statsbidrag från Skolverket samt en ökning av bidrag från andra finansiärer som till exempel Kulturrådet. Även ersättningen från Migrationsverket för asylsökande prognostiseras bli högre än budget baserat på de inbetalningar som inkommit och de återsökningar som gjorts.

Personalkostnaderna prognostiseras bli 18,7 mnkr högre än budget vilket beror på dels ett ökat elevantal och en eftersläpning av effekten på den omställning som pågår sedan januari 2019. En del av ökningen motsvaras dock av statsbidrag.

Köp av huvudverksamhet prognostiseras öka med 2,4 mnkr vilket beror på att fler elever än budgeterat förväntas välja andra huvudmän.

Posten övriga kostnader prognostiseras öka med 4,7 mnkr, en ökning som till viss del består av kostnader kopplade till statsbidragsfinansierade projekt.

Antal barn och elever

Antal barn och elever	Utfall jan-aug 2019	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019	Differens prognos/budget
Förskola	1 235	1 236	1 227	-9
Pedagogisk omsorg	29	30	28	-2
Förskoleklass	285	279	280	1
Grundskola	2 736	2 692	2 720	28
Gymnasieskola	956	912	963	51
Antal individer	5 240	5 149	5 218	69
Fritidshem	991	993	1 001	8
Antal placeringar	6 231	6 142	6 218	76

Antalet barn och elever prognostiseras öka med 69 individer och 76 placeringar jämfört med budgeterat årssnitt.

Inom *verksamhetsområde förskola* prognostiseras barnantalet minska med 9 barn. Minskningen återfinns hos fristående huvudmän. De egna enheterna prognostiserar istället med en ökning på 14 barn.

Verksamhetsområde grundskola prognostiserar med 28 fler elever jämfört med budget. Ökningen återfinns hos både egna enheter och fristående huvudmän, vilket också återspeglas i utfallet både under vårterminen och under starten på höstterminen.

Inom *verksamhetsområde gymnasieskola* prognostiserar man med totalt 51 fler elever. Ökningen prognostiseras främst inom den egna gymnasieskolan men prognosen visar även en viss ökning av elever som väljer fristående huvudmän.

Verksamhetsområde fritidshem prognostiserar med totalt 8 fler placeringar. Ökningen ligger enbart hos fristående huvudmän, de egna enheterna prognostiserar istället med en minskning av antalet elever.

4.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Resultaträkning per verksamhetsform med prognos (mnkr)	Årsprognos 2019, aug	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Skolnämnd	0,0	1,2	0,0	-1,2
Förvaltningsövergripande verksamhet	5,2	31,6	0,9	-27,3
Musik- och kulturskola	-0,2	9,3	1,3	-10,7
Öppen förskola	0,1	1,7	0,1	-1,7
Förskola	-0,6	140,4	26,4	-167,4
Pedagogisk omsorg	-0,3	2,2	0,2	-2,7
Fritidshem	-0,9	22,8	8,5	-32,2
Förskoleklass	-1,0	16,3	1,4	-18,7
Grundskola	5,6	253,6	39,4	-287,4
Grundsärskola	0,1	11,7	1,3	-12,9
Gymnasieskola	-7,9	99,4	32,7	-140,0
Gymnasiesärskola	-0,2	10,1	2,5	-12,8
Eftis	0,0	0,0	3,8	-3,8
Resultat	0,0	600,3	118,5	-718,7

Förvaltningsövergripande verksamhet visar en prognos vid årets slut på 5,2 mnkr i överskott. Överskottet består av lägre kostnader för inköp, köp av tjänster samt personalkostnader är lägre än budget. En del kostnader är budgeterad inom denna verksamhet dock finns det redovisningsmässiga utfallet inom ett annat verksamhetsområde vilket gör att denna verksamhet visar ett överskott.

Grundskola är en verksamhetsform som också uppvisar en prognos på överskott. Personalkostnaderna prognostiseras vara högre än budget dock finns beviljade statsbidrag från Skolverket som till viss del täcker ökade kostnader, bland annat det stora bidraget för Likvärdig skola. I prognosen för Likvärdig skola finns intäkter motsvarande 50% och kostnader motsvarande 20% av bidragsramen på 13,8 mnkr. Prognosen är att en viss del av ursprungliga budgetkostnader kan användas till satsningarna inom de förväntade intäkterna. Även bidragsintäkter från Migrationsverket prognostiseras att bli högre än budget, både för asylsökande barn och ungdomar samt den schablonersättning som betalas ut för nyanlända barn och ungdomar.

Övriga verksamhetsområden inom skolnämnden uppvisar en prognos på knappa överskott eller underskott. Den största orsaken till underskotten består av ökade personalkostnader.

Ett verksamhetsområde som visar ett stort underskott är gymnasieskola. Det prognostiserade underskottet består av främst högre personalkostnader, dock finns även högre bidrag från både Skolverket och Migrationsverket som bidrar positivt. I prognosen finns även färre elever från andra kommuner som väljer Härnösands gymnasium, fler folkbokförda elever som väljer gymnasium i andra kommuner samt en total ökning av antalet elever på Härnösands kommun. Dessa elevflyttningar påverkar underskottet inom gymnasieskolans verksamhetsområde.

4.2.1.1 Specifikation, prognos personalkostnader

Personalkostnaderna förväntas att bli 18,7 mnkr högre än budget. De största avvikelserna finns inom grundbeloppsfinansierade verksamhetsformer. En viss personalkostnadsökning motsvaras av ökade statsbidrag. Inför budgetår 2019 höjdes inte grundbeloppen i sådan utsträckning att lönerevision och andra ökade kostnader skulle rymmas inom de nya grundbeloppen. Förvaltningen arbetar ständigt med att planera sin organisation och verksamhet i förhållande till de givna skattemedel och externa intäkter som finns för att hålla en budget i balans. Jämfört med samma period föregående år har förskola minskat sina personalkostnader med 0,7 mnkr, fritidshem, förskoleklass och grundskola har minskat sina personalkostnader med 6,5 mnkr medan gymnasieskola har ökat sina personalkostnader med 2,0 mnkr. Detta trots att förskola, grundskola och gymnasieskola har ett ökat elevantal jämfört med budget.

Personalkostnad prognos (mnkr)	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, apr	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos, aug
Skolnämnd	-1,1	-1,1	-1,2	-0,1
Förvaltningsövergripande verksamhet	-23,4	-22,8	-21,7	1,7
Musik- och kulturskola	-7,9	-8,1	-8,4	-0,5
Öppen förskola	-1,2	-1,2	-1,3	-0,1
Förskola	-96,7	-98,3	-100,2	-3,5
Pedagogisk omsorg	-1,3	-1,7	-1,8	-0,5
Fritidshem	-21,6	-22,9	-23,5	-1,9
Förskoleklass	-8,8	-9,4	-9,7	-0,9
Grundskola	-175,0	-177,9	-179,2	-4,2
Grundsärskola	-9,6	-9,6	-9,8	-0,2
Gymnasieskola	-61,2	-66,9	-69,8	-8,6
Gymnasiesärskola	-9,2	-8,8	-9,3	-0,1
Eftis	-3,4	-3,1	-3,2	0,2
Totalt	-420,4	-431,8	-439,1	-18,7

4.3 Investeringar

Investeringar (mnkr)	Investering jan-aug 2019	Årsbudget 2019	Årsprognos 2019, aug	Differens budget/prognos aug
Förskola	0,0	0,5	0,5	0,0
Grundskola	-0,2	1,3	1,3	0,0
Gymnasieskola	0,1	0,2	0,2	0,0
Totalt	0,0	2,0	2,0	0,0

Arbetet med att förbättra och förändra lokalerna fortgår löpande. Utfallet per sista augusti består av uppsättning av accesspunkter på Murbergsskolan och förbättring av inomhusmiljöer på gymnasiet. Även investeringsbidrag från Boverket för Gerestaskolans och Grundsärskolans samt Murbergsskolan utemiljö ligger redovisade varvid skolnämndens investeringsbudget är oförbrukad. Investeringskostnaderna för Gerestaskolan och Grundsärskolan samt Murbergsskolan belastar föregående år.

5 Framtiden

Kompetensförsörjning

Rekryteringsbehovet kommer fortsättningsvis att vara stort i förskola, grundskola och gymnasieskola i Härnösand precis som i hela riket. Pensionsavgångar inom förskola och skola kommer att påverka kompetensförsörjning inom alla områden. Skolförvaltningen fortsätter att aktivt arbeta för nyrekrytering, kompetensutveckling och behålla befintlig personal.

Skolans digitalisering

Skolverket har i uppdrag från regeringen att digitalisera alla nationella prov till år 2022. Det kräver att det finns en nationell digital infrastruktur och tillräcklig digital kompetens på skolorna. Under 2020 planeras utbyggnad av förskolornas trådlösa nätverk.

Nyanländas lärande

Projektet nyanländas lärande kommer att pågå under tre år. Målet är att öka likvärdigheten inom och mellan kommunens skolor samt att höja kunskapsresultaten.

SkolFam

SkolFam-projektet är utvärderat och kommer att övergå till permanent verksamhet 1 juli 2020.

Barnkonventionen

Barnkonventionen blir en del av svensk lag 1 januari 2020.

Revisorerna

2019-10-14

Till kommunfullmäktige i
Härnösands kommun
Kramfors kommun
Sollefteå kommun

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2019-08-31 är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

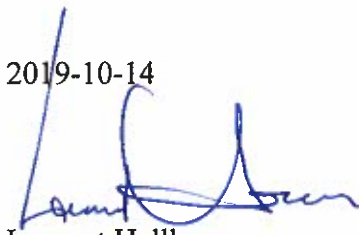
Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

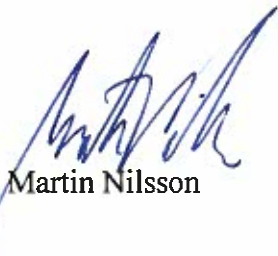
Granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

Revisorerna samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål direktionen beslutat om, såväl de finansiella som för verksamheten med undantag för målet gällande tillsyner.

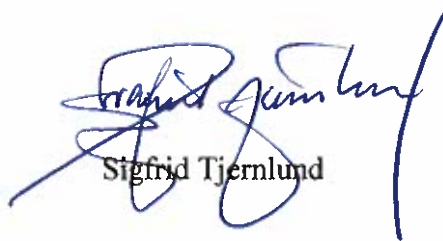
2019-10-14

Lennart Hallberg
Ordförande

Martin Nilsson

Sigfrid Tjernlund

Bilagor: Rapport över de sakkunnigas granskning av resultat enligt delårsrapport

Datum
2019-10-14

Revisionen

Till:
Direktionen

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium
i Härnösand, Kramfors och
Sollefteå kommuner

Revisionsrapport "Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31"

KPMG har på uppdrag av förbundets revisorer genomfört en översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31. Syftet med granskningen är att bedöma om förbundets delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet utgör underlag för revisorernas uttalande beträffande delårsrapporten.

Med vänliga hälsningar

Lennart Hallberg
Ordförande

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31

Revisionsrapport

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen

KPMG AB

2019-10-14

Antal sidor 13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Räkenskaperna och delårsrapporten	1
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	1
2	Inledning	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig	3
2.5	Projektorganisation	4
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Bedömning av mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	5
3.2	Balanskravet	5
3.3	Delårsrapporten i övrigt	5
3.4	Resultaträkning	7
3.5	Balansräkning	8

1 Sammanfattning

Vi har av revisorer i Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2019-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen¹ 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

1.1 Räkenskaperna och delårsrapporten

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunalförbundets **resultat för delåret uppgår till 1 517 tkr**. Vid motsvarande tidpunkt förra året uppgick resultatet till – 2 405 tkr vilket berodde på 2018 års stora kostnader för att bekämpa skogsbränder.
- Kommunalförbundets **prognos för helåret uppgår till 879 tkr**, vilket är 869 tkr högre än budget.
- Kommunalförbundets **balanskravsresultat beräknas uppgå till 879 tkr** för 2019.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen² ska direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsboks slutet är förenligt med de beslutade målen.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är förenliga med direktionens mål för god ekonomisk hushållning med undantag för målet gällande tillsyner.

¹ Kommunallagen (2017:725)

² Kommunallagen (2017:725), kapitel 5

2 Inledning

Av kommunala bokförings- och redovisningslagen³ framgår att kommunalförbund ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret⁴, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av respektive kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt 12 kap i kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- ✓ Kommunalförbundets delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting
- ✓ Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- ✓ Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2019-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL⁵ och Skyrev⁶. Det innebär att vi planerat och genomfört den översiktliga granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att delårsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter.

³ Kommunala bokföringslags- och redovisningslagen (2018:597), börja gälla från och med 1 januari 2019

⁴ Kommunala bokföringslags- och redovisningslagen (2018:597), kap 13 1§

⁵ Sveriges Kommuner och Landsting

⁶ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av direktionens finansiella mål. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

I delårsrapporten har vi översiktligt granskat resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Sidorna 3 och 6 - 10 har endast granskats utifrån om informationen är förenlig med de finansiella delarna. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella siffrorna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, dvs. vi granskar inte alla siffror på nämnda sidor.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- ✓ Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- ✓ God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- ✓ Interna regelverk och instruktioner
- ✓ Fullmäktige och direktionsbeslut

Vi har bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av direktionen beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

2.4 Ansvarig

Granskningen avser direktionens delårsrapport som enligt 11 kap 16 § kommunallagen ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschef och controller.

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-14

2.5 Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Therese Törnlund under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor. Lars Skoglund har medverkat som auktoriserad revisor.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- ✓ Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten
- ✓ Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- ✓ Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen
- ✓ Stickprovsvis granskat specifikationerna till delårsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av direktionen finansiella mål
- ✓ Översiktlig analys av resultaträkningen

3 Resultat av granskningen

3.1 Bedömning av mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige eller direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av beslutade målen.

I verksamhetsplanen⁷ finns fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål som vi har uppfattat är sådana med betydelse för god ekonomisk hushållning. Enligt delårsrapporten är prognosen att tre verksamhetsmål kommer att uppnås medan ett bedöms inte att uppnås. Samtliga ekonomiska mål bedöms kunna uppnås.

Kommentar

Vi har tagit del av räddningstjänstens sammanställningar som verifierar bedömningen av verksamhetsmålen per 2019-08-31.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är förenliga med direktionens mål för god ekonomisk hushållning med undantag för målet gällande tillsyner.

3.2 Balanskravet

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen i förvaltningsberättelsen. Det prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 879 tkr. Det finns inga tidigare underskott att återställa.

3.3 Delårsrapporten i övrigt

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslag 13 kap 2 § ska delårsrapporten innehålla resultaträkning, balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. I enlighet med RKR:s rekommendation 17 Delårsrapport ska en delårsrapport även innehålla en samlad – men översiktlig – beskrivning av drift- och investeringsverksamhet.

⁷ Fastställd av direktionen 2018-12-14 och reviderad 2019-05-29

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen
Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
KPMG AB
2019-10-14

RKR R 17 Delårsrapport har med att den *förenklade förvaltningsberättelsen* ska innehålla följande avsnitt:

- ✓ Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- ✓ Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- ✓ En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- ✓ En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

De *finansiella rapporter* som ingår i en delårsrapport ska upprättas enligt följande:

a) En balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång.

b) En resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.

RKR R 17 Delårsrapport skriver vidare att en delårsrapport ska innehålla *upplysningar i not om*:

- ✓ att samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen eller, om dessa principer eller metoder har ändrats, en beskrivning av karaktären på och effekten av förändringen
- ✓ säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten
- ✓ karaktären och storleken på jämförelsestörande och extraordinära poster samt deras effekt på tillgångar, skulder, eget kapital och resultat
- ✓ effekter av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår, om de har en väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden
- ✓ förändringar i väsentliga ansvarsförbindelser som inträffat efter räkenskapsårets början

Kommentar

Rapporternas rubriker och innehåll behöver ses över eftersom LKBR föreskriver vilka rader som ska finnas och deras inbördes ordning. Även notuppgifterna kan kompletteras med uppgift om kostnaderna för semesterlöneskulden som rimligen är en cyklisk effekt på resultatet.

Vi bedömer även att delårsrapporten innehåller i huvudsak de föreskrivna områdena som ska framgå av den förenklade förvaltningsberättelsen.

3.4 Resultaträkning

Ett kommunalförbunds långsiktiga utveckling är beroende av att intäkterna ökar mer än kostnaderna för att inte urholka det egna kapitalet.

-	Budget 31-aug 2019	Prognos 31-aug 2019	31-aug 2019	31-aug 2018	31-dec 2018	Förändring 08-31--08- 31	Förändring % 08-31--08- 31
Verksamhetens nettokostnader	-78 917	-78 186	-50 997	-54 246	-74 371	3 250	6%
Varav jämförelsestörande poster							
Kommunbidrag	79 924	79 924	53 283	52 392	78 588	891	-2%
Finansnetto	-997	-859	-768	-550	-686	-218	-40%
Resultat efter finansiella poster	10	879	1 519	-2 404	3 531	3 923	
Extraordinära poster							
Årets resultat	10	879	1 519	-2 404	3 531	3 923	163%

Kommunalförbundets resultat för delåret uppgår till 1 519 tkr. Vid motsvarande tidpunkt förra året uppgick resultatet till – 2 404 tkr vilket berodde på 2018 års stora kostnader för att bekämpa skogsbränder.

Årets prognos uppgår till + 879 tkr vilket är bättre än budget med 869 tkr. Det beror främst på att kostnaderna för pensioner är lägre än budget. Kommunalförbundet anger i kommentarerna att pensionskostnaderna är en osäkerhetsfaktor och att förbundet under hösten kommer att säkerställa att kostnaderna är korrekta.

3.5 Balansräkning

	31-aug 2019	31-aug 2018	31-dec 2018	Förändr. 1231-0831
Balansomslutning	59 476	55 003	62 913	3 437
Redovisat eget kapital	14 963	7 510	13 444	-1 519
Ansvarsförbindelse				0
Eget kapital	14 963	7 510	13 444	-1 519
Redovisad soliditet	25,2%	13,7%	21,4%	
Omsättningstillgångar	40 042	37 489	41 568	1 526
Avsättningar				0
Långfristiga skulder	0	0	0	0
Kortfristiga skulder	11 485	14 994	16 600	5 115
Balanslikviditet	348,6%	250,0%	250,4%	

Kommentar

Pensionsåtaganden före år 1998 redovisas enligt uppgift hos respektive kommun.

KPMG, dag som ovan

Lars Skoglund
Auktoriserade revisorer

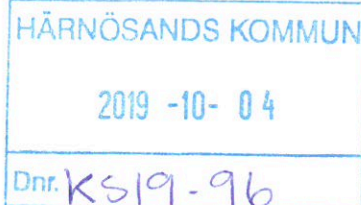

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.
Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

2019-09-19

Finansdepartementet
Statssekreteraren
Alejandro Firpo

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande
Härnösands kommun
871 80 HÄRNÖSAND

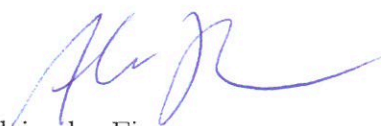
Hej Andreas,

Tack för ditt brev och ditt fortsatta engagemang i denna fråga.

Regeringen har hittills inte skickat betänkandet Ökad statlig närvaro i Härnösand (SOU 2019:33) på remiss. Vi arbetar vidare med utredningens betänkande i Regeringskansliet. När det gäller dina frågor om processen framåt och när beslut kan väntas av regeringen har jag därför i dagsläget inte möjlighet att ge någon ytterligare information.

Jag förstår att ni är angelägna om ett snabbt genomförande av utredningens förslag så att den statliga närvaron i Härnösand kan stärkas. Min förhoppning är att inom kort kunna lämna besked om den fortsatta vägen framåt.

Med vänliga hälsningar,

Alejandro Firpo

2019-10-01

Angående social omsorg i Härnösands kommun

Under den senaste tidens företagsbesök har vi uppmärksammat att det råder olika villkor för olika aktörer att verka inom omsorgen i Härnösands kommun. Detta är helt enkelt inte acceptabelt enligt vår mening och vi vill därför fråga kommunalrådet Andreas Sjölander, vad majoriteten i både social- och skolnämnd i kommunen avser göra för att komma tillrätta med de orättvisa och ojämlika villkor som kommunen ger exempelvis privata dagbarnvårdare och hemtjänstutförare.

I Härnösands kommun bedrivs till allra störst del äldre- och barnomsorg i kommunal regi, men vi har många både kompetenta och efterfrågade utförare även i privat regi – dessa företagare vill vi värna. De inte bara driver företag i Härnösands kommun och skapar mängder med arbetstillfällen, dessutom bidrar de till omsorgen av Härnösandsbor på ett föredömligt vis. Konkurrenssituationen är för många av utförarna ett problem enligt vår uppfattning, och om vi utgår från statistiken som Svenskt Näringsliv utlämnar så svarar 17,39 % av företagarna "inte alls" på frågan om kommunens handläggare hade förståelse för företagets verksamhet, och företagarnas betyg till kommunen gällande konkurrens emot dem så får Härnösands kommun 3,64 av 6 möjliga, vilket innebär att vi är sämre än sverigesnittet och sämre än vi borde vara. Dock kommer inte dessa siffror enbart från företag som driver omsorgsföretag utan härrör fler sektorer. Oavsett vilka sektorer statistiken speglar så finns det utrymme för förbättring.

Omsorgsföretagen i Härnösand drivs i stor utsträckning av kvinnliga företagare, vilket gör denna fråga viktig ur ännu ett perspektiv, nämligen det om jämställdhet. Oavsett vem som driver företaget, eller i vilken bolagsform eller organisation så är det absolut viktigaste perspektivet det om att alla ska ges samma villkor för att utföra omsorgstjänster i Härnösands kommun.

I frågan om valfrihet har vi Moderater tillsammans med alla de forna Allianspartierna drivit en tydlig linje om att mer valfrihet är bra för Härnösandsborna och för kommunen som organisation. Vi hoppas att den nya majoriteten i kommunen håller med om att alla utförare av omsorg ska behandlas jämnt oavsett om det handlar om privat, fristående, kooperativ, eller kommunal regi. Därtill hoppas vi att Härnösands kommun kan bli en ännu bättre upphandlande verksamhet och beställare än vad vi är i dagsläget.

Mot bakgrund av ovanstående önskar vi svar på följande;

- På vilket sätt arbetar kommunen för att öka mångfalden av utförare/former av omsorg i kommunen?
- På vilket sätt säkerställer kommunen att befintliga privata utförare inom omsorgen behandlas på lika villkor som den offentliga verksamheten?
- På vilket sätt verkar kommunens tillväxtavdelning för att förbättra företagsklimatet för Härnösands omsorgsföretag?

Linda Borg

Motion

Till Kommunfullmäktige Härnösand

Sid 1:2

Om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare

BAKGRUND

Kommunallagen 4 kap. 2§ - 3§ eller 1 kap. 7§ finns ingen skrivning som uttalat reglerar hur politiska företrädare i ledande befattning, som kommunalråd och oppositionsråd, ska tillsättas i omröstningen som genomförs i fullmäktigeförsamlingen i kommuner och regioner. Dock finns i 2 kap 3§ en skrivning om likställighet som talar om skäl att frångå den principen, men ingen tydlig hänvisning om vad sådant skäl kan vara.

Det har fram till valet 2018 varit en vedertagen oskriven regel, där det varit brukligt, att majoritetens ledamöter avger sina röster för tillsättning av kommunalrådsposten och att den samlade oppositionen i denna omröstning inte deltar. Likaså har det varit brukligt att majoriteten inte deltar i den samlade oppositionens omröstning för det oppositionsråd som oppositionen önskar tillsätta. Inte i något fall har det fram till valet 2018 varit brukligt att ledamöter från den motstående politiska grupperingen, majoriteten eller oppositionen, blandar sig i respektive grupps tillsättning av företrädaren för gruppen. Kytymen och traditionen har varit en oskriven demokratisk tyst överenskommelse om att respektive grupp i omröstning om motpartens företrädare har röstat blankt eller avstått att rösta.

Kommunfullmäktige i Härnösand ändrade den ordningen för mandatperioden 2019 - 2022 i samband med tillsättningen av oppositionsrådsposten. Syftet med att majoritetens ledamöter röstade aktivt i tillsättningen för Centerpartiets kandidat till oppositionsrådsposten var att utestänga Sverigedemokraterna ifrån insyn och inflytande. Sverigedemokraterna har berövats möjligheten att, utifrån den demokratiska tanken om att var part väljer sin representant, få sina demokratiska rättigheter tillgodosedda. Med hänvisning till likställighetsprincipen, där alla får delta i omröstningen i kommunfullmäktige, hävdar majoriteten att allt skett enligt lagen och således är rätt och riktigt.

Företrädare inom majoriteten menar att det i omröstningen där majoritetsledamöter deltog i tillsättningen av oppositionsrådet, gjorde så i en så kallad palatsrevolt. Det ska ha varit tvärt emot vad som kommunicerats från partiernas ledning. Det finns även majoritetsledamöter som hävdar att denna omröstning skedde i överenskommelse och i samförstånd med Centerpartiet och därmed var noga planerad helt i överensstämmelse med beslut från ledningen inom majoriteten.

Allmänhetens respekt för demokratin riskerar med händelser av detta slag att urholkas när en avdemokratisering sker med hänvisning till lagstiftningen, då majoriteten och Centerpartiet hävdar att omröstningen skett i enlighet med Kommunallagens skrivning och mening.

När en politisk majoritet tillsätter sin egen företrädare och sedan även röstar fram företrädaren för oppositionen, som inte skulle ha valts om enbart oppositionen deltagit i omröstningen, anser Sverigedemokraterna att det omöjligt kan vara demokratiskt rätt och står i strid med kommunallagens intentioner 4 kap. 2§ - 3§.

Att genomföra omröstning och tillsättning enbart i syfte att utestänga oppositionspartier från inflytande och möjlighet att driva opposition med insyn och inflytande, kan vi endast anse vara odemokratiskt i ett demokratiperspektiv när rättigheter ska tillgodoses parlamentariskt.

I svaret på interpellationen i KF den 29 april 2019, inlämnad av Sverigedemokraterna, Moderaterna och Liberalerna, med frågan om Kommunalrådet tänker agera för att förhindra en avdemokratiserande oppositionsrådstillättning efter valet 2022, skriver KSO Andreas Sjölander:

"Skulle man vilja frånta fullmäktige, eller delar av fullmäktige, rätten att rösta i personval fordrar det en lagändring."

Sverigedemokraterna har tagit fasta på KSO Andreas Sjölanders interpellationssvar, att det fordrar en lagändring. Där har vi en samsyn. Andreas Sjölander svarade även muntligen på följdfråga vid interpellationstillfället att det tidigare inte var brukligt att respektive grupperings ledamöter deltog i tillsättningen av varandras företrädare. Om det i Härnösands kommunfullmäktige finns majoritetsstöd för att lyfta frågan om lagändring kan SKL vara den instans där frågan först provas.

Genom motionen söker vi en väg för förändring, som förhindrar ett framtida upprepande av omröstningsförfarandet, där ledamöter från majoriteten eller oppositionen inte tillåts blanda sig i respektive grupps tillsättning av politisk företrädare.

Förslag till beslut

Sverigedemokraterna föreslår Kommunfullmäktige besluta:

Att uppdra till kommunstyrelsen att skriva till SKL med begäran om handläggning för en tilläggsändring i berörda kapitel kommunallagen, 4 kap. 2§ - 3§. så att den tidigare brukliga demokratiska ordningen stipuleras inom lagstiftningen, där var part inom de parlamentariska grupperingarna majoritet och opposition utser sina inbördes företrädare utan inblandning från den parlamentariskt motsatta sidan.

Härnösand 2019-10-21

Lennart Bergström (SD)
Gruppledare

Motion

Våldsförebyggande program i Härnösands kommun

Bakgrund

Våld är ett brett samhällsproblem även i Härnösand och påverkar kommuninvånarnas vardag oavsett ålder.

Under 2018 anmäldes ca 83 200 misshandelsbrott i Sverige. I den Nationella trygghetsundersökningen uppger 3,5 % att de blev utsatta för misshandel under 2018, vilket motsvarar ca 285 000 personer.

Mellan 2008 – 2017 var det i genomsnitt 13 kvinnor/år i Sverige som dödades av sin före detta eller nuvarande partner och 2018 var det 22 kvinnor. I genomsnitt dödas 4 män per år av en kvinna som de har haft eller har en relation med. Hälften av dessa kvinnor har själva utsatts av våld av sin partner. Våldet mot kvinnor och män är olika. Gärningsmannen är oftast känd för kvinnor och finns i hennes närmaste omgivning och sker i det privata, hemmet. Vid våld mot män är förövaren ofta okänd och sker på offentlig plats.

I Sverige uppskattas mäns våld mot kvinnor kosta 13 miljarder kronor om året men är troligen betydligt högre än så menar nationalekonomen Ingvar Nilsson. Att uppskatta våldets konsekvenser i pengar är svårt men ger en möjlighet till underlag för att jämföra satsningar på förebyggande åtgärder.

Enligt Brottsförebyggande rådet är det är minst 10 %, ca 150 000 barn i vårt land som bevittnat våld i hemmet vilket motsvarar hundratals barn i vår egen kommun.

Barn som växer upp i våldsamma relationer upplever själv en risk att utsättas för våld och övergrepp, barnen tar skada och lider ofta av psykisk ohälsa och det påverkar barnens tillit till vuxna.

Vidare visar studier att barn som växer upp med våld, känner sig mer ensamma, involverad i fler konflikter med sina vänner och lär sig att våld är ett effektivt sätt att skaffa kontroll.

Barnen betraktas som brottsoffer enligt socialtjänstlagen men har vi tillräckliga kunskap om hur våld överförs mellan generationer inom kommunen för att kunna stödja och förebygga?

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra enligt regeringens sjätte jämställdhetspolitiska delmål. För att uppnå det nationella delmålet att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor har Länsstyrelsen i Västernorrland tillsammans med kommunerna i länet, Region Västernorrland, Åklagar- och Polismyndigheterna och Kriminalvården tagit fram en regional strategi för arbetet mot mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer.

Den regionala strategin beslutades i kommunfullmäktige 2016 och är sedan dess reviderad och omfattar nu åren 2018 – 2021.

Trots att kommunen har beslutat och skrivit under den regionala strategin har inte en lokal handlingsplan upprättats som tydligt uttrycks i strategin.

Härnösand har ingen strategisk plan på hur arbetet ska ske mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, eller hur vi arbetar med barn som upplever och utsätts för våld.

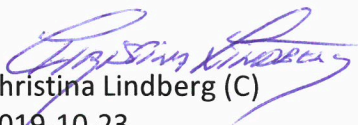
För att medvetet och systematiskt kunna arbeta både operativt och förebyggande mot våld behövs samverkan mellan förvaltningarna, andra aktörer i samhället, utbildning och kunskapshöjande åtgärder mm.

Därför är det hög tid att på allvar satsa strategiskt på det våldsförebyggande arbetet och förhindra våld innan det sker genom ett brett förebyggande arbete som berör många områden och förvaltningar i kommunen.

Långsiktigt våldsförebyggande arbete är en investering för kommunen, minskar mänskligt lidande och främjar hälsan.

Jag vill därför föreslå kommunfullmäktige att

- kartlägga kommunens behov av våldsförebyggande insatser för att därefter
- utarbeta ett våldsförebyggande program
- förankra programmet med kunskapshöjande insatser för såväl personal, politiker och andra aktörer

Christina Lindberg (C)
2019-10-23

Kommunfullmäktige
Jeanette George

Tillkommande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att överlämna följande motion till kommunstyrelsen för beredning:

- Motion - Förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare (KS19-470),
- Motion – Våldsförebyggande program i Härnösands kommun (KS-19-476), samt
- Interpellation ”Angående social omsorg i Härnösands kommun” (KS19-471) får ställas och svar ges på kommande sammanträde.